

Ο ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

ΕΟΚΑ 1955-1959

ΕΙΣ ΟΚΘΗΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΣ ΑΜΥΝΕΘΑΙ ΠΕΡΙ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ
39

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α. 1955-59

Αύγουστος 2015- Μάϊος 2016

Ο ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ

ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α

1955-1959

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος των Συνδέσμων
Προδρόμου 40, Στρόβολος
Λευκωσία
Τηλ.: 22423333

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Θάσος Σοφοκλέους
Ανδρέας Μαϊμάρης
Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου
(Πρόεδρος)
Παναγιώτης Κοτζιάς

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗΣ

Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου

ΦΩΤΟ

Στέλιος Παπαστυλιανού

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

R.P.M. LITHOGRAPHICA LTD

Τηλ. 22510910

Λευκωσία

ISBN 1450-4006

Αναστάσιμο Μήνυμα

Τον προέδρου μας Θάσου Σοφοκλέους

Μέσα στη δίνη και τη μεγάλη κρίση που διερχόμαστε, γιορτάσαμε και φέτος το Άγιο Πάσχα. Την Ανάσταση του Θεού, που ήρθε στον κόσμο, έζησε σαν άνθρωπος και με το ζωντανό παράδειγμά Του δίδαξε στην ανθρωπότητα τις ηθικές αξίες, πώς να ζούμε δηλαδή και να πορευόμαστε με σύνεση, με αξιοπρέπεια και ηθική τάξη.

Πορεύτηκε ο Θεάνθρωπος μέσα στα στρώματα του απλού λαού, έζησε όσο πιο απλά μπορούσε, διδάσκοντας την πραότητα, τη φιλευσπλαχνία και πάν' απ' όλα την αγάπη και την ταπεινοφροσύνη.

Πορεύτηκε με αγάπη, ανέκτηκε τα πάντα με υπομονή και καρτερία, στην προσπάθειά Του να προβληματίσει και να καθοδηγήσει τον άνθρωπο και στο τέλος, ολοκληρώνοντας την πορεία Του, του επέτρεψε να Τον σταυρώσει, με αποκορύφωμα την Ανάσταση. Αυτή την ανάσταση προσδοκούμε, αυτή την ανάσταση αναζητά κάθε άνθρωπος, ο οποίος δυστυχώς ξέφυγε, ξεστράτισε, παράτησε τις εντολές Του και αγνόησε τις συμβουλές Του.

Αναγνωρίζοντας τις αδυναμίες μας, τη μικρότητά μας και την αχαριστία μας, οφείλουμε όλοι να φωτιστούμε από το Άγιο Φως της Ανάστασης, να μεταμεληθούμε, να μετανοήσουμε, να ζητήσουμε το έλεος του αναστάντος Χριστού και να Τον παρακαλέσουμε

να μας φωτίσει να πορευτούμε ειρηνικά, με αγάπη και σύνεση, μακριά από τους πολέμους και την αυτοκαταστροφή. Να τον παρακαλέσουμε επίσης να φέρει και στη χειμαζόμενη ιδιαίτερη πατρίδα μας τη δική της Ανάσταση.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ
και
ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

ΤΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΤΟΥ ΧΑΛΑΣΜΟΥ ΚΑΙ Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Του Γιάννη Σπανού

Όταν ο τελετάρχης του ολέθρου σεναριογραφούσε τον οριστικό αφανισμό του Ελληνισμού, το δαimoniκό του χέρι δούλευε στον ίδιο καμβά. Σχεδίαζε τον χαλασμό ενός κόσμου που ανέπνεε και επιβίωνε μέσα στις χιλιετίες του πολιτισμού του, από την Ήπειρο μέχρι την Καρπασία. Με την ίδια γλώσσα, την ίδια θρησκεία, τα ίδια ήθη και τα έθιμα, την ίδια ιστορία, τις ιδέες και τα οράματα που δεν κατάπτε η βουλμία του πανδαμάτορα χρόνου. Ο Χένρυ Κίσινγκερ προδιέγραφε τον Σεπτέμβριο του 1973 στην έδρα της πλανηταρχίας τον θανατικό σκοπό του, για «τους ολίγους Έλληνες που προκαλούσαν μεγάλα προβλήματα», στο εθνικό νεκροταφείο που περικλειόταν στα ακραία σύνορα της Ρωμιουσύνης. Κι αν δεν εφαρμόστηκε ο σχεδιασμός το 1974, ανασύρθηκε ως βρικόλακας και βρίσκεται σε εφαρμογή από την παγκόσμια κεφαλαιοκρατία σήμερα. Το σενάριο βρίσκεται στα χέρια των διεθνών ληστών που φωλιάζουν στη Νέα Υόρκη και στις Βρυξέλλες. Εγκαινίασαν το κακούργημά τους με την ομηρία στα μνημόνια και στις χρεωκοπίες, και τον οικονομικοπολιτικό θάνατο με τα φονικά δάνεια, τις πάνδημες ανεργίες, την καταβρόχθιση των αποταμιεύσεων και τα άλλα κόλπα καταστροφής, τις δημογραφικές αλλοιώσεις με το προσφυγικό και το μεταναστευτικό.

Και η μεν Ελλάδα με τις ανεπάρκειες που την ταλανίζουν, την οργιάζουσας διαφθορά και την τάση ηγετικής αυτοχειρίας, δεν κήρυξε ακόμα συναγεριμό άμυνας και αντίστασης. Ακολουθεί τον ποιητή των δειλών, μοιραίων κι άβουλων αντάμα. Αλλά η Κύπρος που ζει στον τρόμο των κανονιών που την σηματοδεύουν και των στρατευμάτων εισβολής που την λαμποπνίγουν, αναγνωρίζει τον έσχατο κίνδυνο, σαλπίζει την υπαρξιακή ανάγκη και μάχεται όπως μπορεί στα πεδία που ανοίγει με τις δικές της δυνάμεις της πολιτικής, αντιμαχόμενη παντί σθένει τη διεθνή και την τουρκική απειλή. Μόνο που εκτός των όπλων των εχθρών είναι υποχρεωμένη να διαφεύγει και τα πυρά εκ των ένδον. Και χωρίς φόβο και πάθος και προ παντός χωρίς υστερόβουλες παρορμήσεις, διατυπώνουμε τις διαπιστώσεις μας, κατά τη δήλωση του Περικλή, **ότι οι αντίπαλοι δεν είναι ηθικό να τον κατηγορούν για όσα δεν έκανε και να επισκιάζουν όσα έκανε:**

Αυτή τη στιγμή τη μάχη της Κύπρου δίνει ο Πρόεδρός της. Και είτε τον θέλουμε, είτε όχι, οφείλουμε να παραδεχτούμε ότι ο άνθρωπος που ανεδείχθη στο ύπατο αξίωμα από την καθαρή πλειοψηφία του λαού, βρίσκεται σε διαρκή δράση με θετικά αποτελέσματα της δραστηριότητάς του. Κατόρθωσε να σπάσει τον αποκλεισμό της Ισλαμικής Διάσκεψης, που με τις αποφάσεις της ολομέλειάς της στήριζε το πειρατικό ψευδοκράτος, αποδυναμώνοντας την αραβική της ισχύ. Δημιούργησε τις συνεργασίες Κύπρου, Αιγύπτου, Ισραήλ, Ιορδανίας, Ελλάδας, στην Ανατοlikομεσογειακή γειτονιά μας. Διαμόρφωσε διεθνή οικονομικά και πολιτικά δεδομένα της περιοχής και προοπτικές ευρύτερων συνεργασιών. Πρόεβη σε ουσιαστικές διαφοροποιήσεις των σχέσεων με την Ευρώπη και τις υπερδυνάμεις. Απέσυρε τη γλωσσική τραχύτητα του προκατόχου του, που αποκαλούσε κατάμουτρα τους κλέφτες και τους ληστές κλέφταρους και λήσταρχους και άπλωσε ανοίγματα φιλικών συνεννοήσεων και συνεργασιών, αφοπλίζοντας τους πληρωμένους υποστηρικτές της Τουρκίας τύπου Φερχόιγκεν, Ρεν, Φούλε, προκλητικούς μισέλληνες Βουλών, κυβερνήσεων και διπλωματικών αποστολών. Και από κάποιους θυμωμένους κατά παραγγελία ηγέτες χωρών, αφαίρεσε την έκδηλη εχθρότητα και τα προσχήματα. Έφερε τον Αμερικανό Αντιπρόεδρο στην αιματωμένη σκηνή, τού κατά αμερικανική συνέργεια ιστορικού εγκλήματος

και πέτυχε διαρκή ανοικτή γραμμή επικοινωνίας, ενώ ενίσχυσε θεμελιακά τη φιλία με τη Ρωσία και τον Πρόεδρο της Ρωσικής Ομοσπονδίας και ενίσχυσε τις σχέσεις φιλίας με τη Γαλλία και την Κίνα. Ταυτόχρονα άλλαξε την ατμόσφαιρα στην Ευρώπη, απάλυνε εχθρότητες, εγκαινίασε διαλόγους με ύπουλους και συνωμοτικούς «εταίρους» που αφόπλισε πολιτικά. Και επέβαλε καλοπροαίρετη πολιτική στις συνομιλίες με την άλλη πλευρά, εισαγωγή της Ηνωμένης Ευρώπης στο Κυπριακό, προβολή του Ευρωπαϊκού Κεκτημένου και των ψηφισμάτων του ΟΗΕ. Πλέον δε, αξιοποίησε όσα η μοίρα εστρατήγησε κάλλιον με τον φυσικό πλούτο των θαλασσών μας.

Αυτά οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ως επιτυχίες που συντείνουν στη θετική αλλαγή της ιστορικής μας μοίρας. Και να παραδεχτούμε πως ο Πρόεδρος συγκρότησε νέα συνείδηση αντίληψης του εθνικού μας προβλήματος τουρκικής εισβολής και κατοχής, υποχρεωμένος να δρα στην παγερή ατμόσφαιρα της πολιτικής του μοναξιάς, αντιμαχόμενος με τις φάλαγγες της διαβολεμένης τουρκικής διπλωματίας και προπαγάνδας. Και εγείρεται το ερώτημα της ευθύνης: Μήπως θα έπρεπε, χωρίς αντιπολιτευτική διακοπή, να επικρατήσει πολιτική ανακωχή στα ενδότερα και συσπείρωση όλων των δυνάμεων στον υπαρκτικό αγώνα, ούτως ώστε να συγκροτηθεί το αρραγές μέτωπο που οδηγεί πάντα τους Έλληνες στη δικαίωση;

ΤΟ ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α 1955-59 ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

8 Μαΐου 2015

Εξοχότατον

Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη

Προεδρικό Μέγαρο

Λευκωσία

Υπόμνημα

Κύριε Πρόεδρε,

Ασφαλώς γνωρίζετε και καταλαβαίνετε την αγωνία και ανησυχία που διακατέχει τον κόσμο των Αγωνιστών για τη λύση του εθνικού μας προβλήματος.

Όπως καλά γνωρίζετε, οι δικές μας θέσεις, όσον αφορά τη λύση του Κυπριακού είναι διαφορετικές από τη φιλοσοφία της πολιτικής ηγεσίας του τόπου. Ανεξάρτητα όμως από τις θέσεις μας, επειδή δεν παρεπιδημούμε στην Καπερναούμ, χωρίς να δημαγωγούμε και χωρίς να αεροβατούμε, αντιλαμβανόμαστε και κατανοούμε ότι εδώ που έχουν οδηγηθεί τα πράγματα έχουμε φθάσει σε αδιέξοδα. Δυστυχώς την ώρα τούτη δεν εξυπηρετεί σε τίποτε αν κάτσουμε να αναλύσουμε σε βάθος το θέμα ούτε να καταλογίσουμε ευθύνες.

Δυστυχώς οι αντίπαλοί μας διαθέτουν υπέρτερες δυνάμεις, ασκούν πιέσεις και με βάση τα εμπλεκόμενα συμφέροντα, επηρεάζουν Κυβερνήσεις στις τοποθετήσεις και τις θέσεις τους γύρω από το θέμα μας.

Γνωρίζουμε ότι η πλευρά μας θα υποστεί πιέσεις όπως πάντοτε. Όμως Κύριε Πρόεδρε έχουμε την άποψη ότι υπάρχουν οπωσδήποτε όρια και σημεία τα οποία δεν μπορούν να παραβιαστούν και να γίνουν αποδεκτά από μέρους μας.

Σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να αποδεχθείτε διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δεν πρέπει να δεχθείτε την παραμονή ξένων στρατευμάτων.

Δεν πρέπει να δεχθείτε εγγυήσεις και ιδιαίτερα από την Τουρκία, εκτός ίσως

από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Συμβούλιο Ασφαλείας.

Πρέπει να φύγουν τα στρατεύματα εισβολής και κατοχής.

Πρέπει να φύγουν όλοι οι έποικοι και οι άλλοι που παρεισέφρησαν παράνομα στο νησί μας.

Κύριε Πρόεδρε, όσες πιέσεις και αν δεχθείτε δεν μπορούν να επιβάλουν τις θέσεις τους όταν παραβιάζουν το δίκαιο και συγκρούονται με τις αρχές του Ο.Η.Ε. και της Ε.Ε, γ' αυτό να είστε ανένδοτος.

Ασφαλώς εξυπακούεται ότι σε καμιά περίπτωση δεν θα φέρετε στον λαό σχέδιο με προτάσεις απαράδεκτες, γιατί θα το απορρίψει, πράγμα που θα είναι ολέθριο.

Κύριε Πρόεδρε, μας γεννιούνται μερικά ερωτήματα τα οποία θέλουμε να σας επισημάνουμε:

α) Η Τουρκία όποτε της συμφέρει επικαλείται τις συμφωνίες της Ζυρίχης. Γιατί τις παραβίασε και τις παραβιάζει; (Δεν αναγνωρίζει την Κυπριακή

Δημοκρατία, ανακήρυξε παράνομο Τουρκικό κράτος, κρατά με τη βία μέρος του εδάφους του Νησιού και πολλά άλλα).

β) Με ποιά επιχειρήματα κρατά την Αμμόχωστο τόσα χρόνια έρημη και εγκαταλειμμένη; (Με την ευκαιρία σας επισημαίνουμε ότι θα είναι λάθος να τους δώσετε αντάλλαγμα, όπως αεροδρόμιο και λιμάνι).

γ) Να μην επιτρέψετε στον νέο εκπρόσωπο του Γραμματέα των Η.Ε κ. Άϊντε να ακολουθήσει τη μέθοδο του προκατόχου του Ντάουνερ, ο οποίος μας έκαμε μεγάλη ζημιά.

δ) Ο νέος ηγέτης των Τουρκοκυπρίων μας προβληματίζει, μήπως είναι όπως τον «Δούρειο Ίππο» και σκόπιμα η Τουρκία τον άφησε να εκλεγεί.

Κύριε Πρόεδρε, να μην υποκύψετε στις πιέσεις και να διεκδικήσετε με πείσμα το δίκαιο του λαού μας.

Είμαστε στη διάθεσή σας και ζητούμε συνάντηση για ενημέρωσή μας.

Με εκτίμηση,

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος Συνδ.
Αγωνιστών ΕΟΚΑ

Ανδρέας Μαΐμαριδης
Πρόεδρος Σ.Ι.Μ.Α.Ε.

Ρογήρος Σηπιλλής
Πρόεδρος ΙΔ.Α.Α.Ε.

Υ.Γ.: Σας πληροφορούμε ότι θα απουσιάζουμε στο εξωτερικό από τις 13 μέχρι τις 18 Μαΐου.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

1 Μαρτίου, 2016

ΕΞΟΧΟΤΑΤΟ

ΓΕΝΙΚΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ Ο.Η.Ε., ΚΥΡΙΟ ΜΠΑΝ ΓΚΙ-ΜΟΥΝ

Εξοχότατε,

Παρακολουθούμε με αγωνία και προβληματισμό την προσπάθεια για επίλυση του Κυπριακού προβλήματος. Δυστυχώς επισημαίνουμε ότι η όλη διαδικασία είναι λανθασμένη και παραβιάζει τις αρχές του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών, γιατί όλα γίνονται κάτω από την πίεση και την απειλή της Τουρκίας.

Η Τουρκική πλευρά υπό την κάλυψη των τουρκικών στρατευμάτων κατοχής, που κρατούν παράνομα το 36% του Κυπριακού εδάφους, προσπαθούν να αλλοιώσουν τον δημογραφικό χαρακτήρα και να παρουσιάσουν διαφοροποίηση του πληθυσμού, φέρνοντας εποίκους από την Τουρκία, πράγμα που συνιστά έγκλημα πολέμου.

Η Τουρκία από την πλευρά της, ακολουθεί μια ανήθικη και ύπουλη πολιτική και προσπαθεί να διαλύσει την Κυπριακή Δημοκρατία. Ενώ ουδέποτε έλαβε υπόψη, ούτε και εφάρμοσε, οποιοδήποτε ψήφισμα του Ο.Η.Ε για την Κύπρο, κατά τρόπο προκλητικό ζητά από τον Ο.Η.Ε «να κηρύξει το Κυπριακό κράτος ανύπαρκτο».

Κύριε Γραμματέα, είναι καιρός ο Ο.Η.Ε να περισώσει την αξιοπρέπειά του, να διαδραματίσει τον ρόλο του και να υποστηρίξει το δίκαιο.

Αν πρόκειται να εξευρεθεί λύση στο Κυπριακό που να είναι αποδεκτή, πρέπει να πεισθεί ο λαός μας ότι επικρατεί δικαιοσύνη και δεν υιοθετούνται απαράδεκτες απαιτήσεις της Τουρκίας. Αν πράγματι ο Ο.Η.Ε θέλει να είναι δίκαιος και αν πράγματι φιλοδοξεί να διαδραματίσει τον ρόλο που πρέπει, τότε είστε υποχρεωμένοι:

α. Να επιβάλετε στην Τουρκία να αποσύρει τα στρατεύματα εισβολής και κατοχής από το Νησί.

β. Να ζητήσετε από την Τουρκία να φύγουν όλοι οι έποικοι που έφερε στο Νησί παραβιάζοντας τους διεθνείς κανόνες.

γ. Να σταματήσει να κάμνει τον χωροφύλακα της περιοχής.

δ. Να επιστρέψει τις περιουσίες, που έχουν αρπάξει με τη βία, στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους.

ε. Να σταματήσει να αναζητά δικαιώματα με τις εγγυήσεις για να επεμβαίνει στα εσωτερικά της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κύριε Μπαν Γκι-Μουν σταθείτε στο ύψος που η διεθνής αμφικτιονία σας τοποθέτησε και εκτελέστε τα καθήκοντά σας με βάση το δίκαιο και τις αρχές του Ο.Η.Ε.

Οι Έλληνες της Κύπρου είναι εδώ, από 2000 και πλέον χρόνια π.Χ.

Ανδρέας Μαΐμαριδης
Πρόεδρος Σ.Γ.Μ.Α.Ε.

Θάσος Σοφοκλέους
Πρόεδρος Συνδέσμων Αγωνιστών

Ρογήρος Σηπιλλής
Πρόεδρος ΙΔ.Α.Α.Ε.

Κοινοποίηση: Μόνιμα Μέλη Συμβουλίου Ασφαλείας
Πρόεδρο Ευρωπαϊκής Επιτροπής
Κύριο Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ

ΔΙΓΕΝΗΣ και Α.Ν.Ε

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Ο αρχηγός Διγενής είχε ιδιαίτερη αδυναμία στην Α.Ν.Ε που συνεχώς ήταν στο προσκήνιο του Αγώνα και πύκνωνε επιτυχώς τις ομάδες κρούσεως της Ε.Ο.Κ.Α.

Παραθέτουμε παρακάτω αυτούσια επιστολή του Αρχηγού μας προς την Α.Ν.Ε, που δημοσιεύθηκε στο παράνομο τότε έντυπο της Οργάνωσης «Εγερτήριο Σάλπισμα».

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΑΡΧΗΓΟΣ

ΣΤΑ ΚΥΠΡΙΑΚΑ ΝΕΙΑΤΑ

Ο θρυλικός αρχηγός μας Διγενής απέστειλε προς την Α.Ν.Ε το ακόλουθον μήνυμα, το οποίον ο ίδιος επιγράφει «Στα Κυπριακά Νειάτα». Τον ευχαριστούμε βαθύτατα διά τα αισθήματά του και τον διαβεβαιούμεν ότι η Άλκιμος Νεολαία της ΕΟΚΑ θα ανταποκριθή πλήρως εις τας προσδοκίας του. Το κείμενον του μηνύματος του αρχηγού μας έχει ως εξής:

«Εδειξατε για μια ακόμη φορά ότι μέσα σας ανάβει η φλόγα των μεγάλων ιδεωδών του Έθνους. Με την ορμήν πολεμάρχων των Απελευθερωτικών Αγώνων μας, με την αυτοθυσίαν εκείνων που προτιμούν τον θάνατον από την δουλείαν, φέρνετε κάθε μέρα την δόξα του αγώνος μας πιο ψηλά και θα την φέρετε μια μέρα εκεί που δεν μπορεί ψηλότερα η δόξα να ψηλώση».

Με συγκίνηση και υπερηφάνεια παρα-

κολουθώ τον τιτάνειον αγώνα σας που διεξάγετε παράλληλα στους τιτάνες μας, οι οποίοι κτυπούν τον τύραννον με το όπλον και την βόμβα, και σας δίδω μια προσταγή: -Μή λυγίσετε μπροστά στη βία. Ηφαίστειο να γίνουν τα στήθεια σας για να ξεχύση την λάβα του, ώστε να μη αφήση τίποτε από το βρωμερό μίasma του ναζισμού και της τυραννίας που μολύνουν το νησί μας. Οδοστρωτήρες τα κορμιά σας για να σαρώσετε τον νεοναζισμό από την Κύπρο.

Η λευτεριά στους υποδούλους αποκτάται πάντα με αίμα και όχι με ειρηνικές ψευτοφωνές, αυτές είναι ίδιον μόνον τών ΔΕΙΛΩΝ.

ΤΑ τραύματα στους αγώνες είναι ΠΑΡΑΣΗΜΑ. Τιμή σ' εκείνους που τα φέρουν.

Η αδράνεια και ο φιλοτομαρισμός είναι γνώρισμα και ένδειξις σαπίλας εθνικής και κοινωνικής. Ντροπή σ' εκείνους που τα προτιμούν όταν οι άλλοι αγωνίζονται και πέφτουν.

Έτοιμοι όλοι για νέους αγώνες και για νέες δόξες, εάν παραστή ανάγκη να

σας καλέση η Κύπρος μας στις τάξεις της θρυλικής Α.Ν.Ε.

Ε. Ο. Κ. Α.

Ο

ΑΡΧΗΓΟΣ

ΔΙ ΓΕΝΗΣ

ΚΑΤΑΔΙΔΟΥΝ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

Από το «ΑΚΕΛ το άλλο Κ.Κ.Ε» του Σπύρου Παπαγεωργίου

Ο τρόπος καθ' ον εκινήθησαν κατά τας πρώτας ημέρας οι μαχηταί της Ε.Ο.Κ.Α., τα υλικά τα αποία εχρησιμοποίησαν, ο τόνος της πρώτης επαναστατικής προκηρύξεως, έγγραφοι διαταγαί της οργανώσεως και άλλαι ενδείξεις, έπειθον τους Άγγλους, ότι ο έχων την ηγεσίαν του ενόπλου αγώνος δεν ήτο διόλου τυχαίος. Ποίος ήτο όμως; Και τι δεν θα έδιδον αι μυστικάί υπηρεσείαι των διά να πληροφορηθούν το όνομά του!

Δεν θα έμενον επί πολύ εις το σκότος και την αγωνίαν οι Άγγλοι. Οι Κομμουνισταί, μεταξύ των οποίων διέθετον και πληρωμένους επί μηνιαίας βάσεως, πράκτορας, θα τους έδιδον την ποθητήν πληροφορίαν. Ο Ζαχαριάδης από τον ραδιοφωνικόν σταθμόν «Ελεύθερη Ελλάδα» (26. 4.1955) θα κατέδιδε τον αρχηγόν του Αγώνος εις τους Άγγλους και θα απεκάλυπτε διά πρώτην φοράν την ταυτότητα του Διγενή. Έλεγε:

«Πρέπει να ξεσκεπάσουμε τους εθνοπροδότες, κάτω από όποια μάσκα κι' αν παρουσιάζονται, κι' έτσι να τους

απομονώσουμε. Σήμερα πια που τα πασχαλιάτικα βαρελόττα σκάσαν και ο ψευτοδιγενής του Γρίβα ξεσκεπάστηκε, μπορούμε να γίνουμε πιο συγκεκριμένοι. Πρόκειται λοιπόν για τα παρακάτω: Τον Όκτώβρη του 1954, αξιωματικός του στρατού της Αθήνας εμφανίστηκε στην Κύπρο, όπου είπε ότι θα αρχίση αντάρτικο και ότι τη δουλειά αυτή τη διευθύνει ο γνωστός αρχιχίτης Γρίβας».

.....

Εις την προδοσίαν του Ζαχαριάδη απήντησεν ο ραδιοφωνικός σταθμός Αθηνών (16.5.1955) δι' εκτενούς σχολίου του Β. Σταματοπούλου, διά του οποίου απεκαλύπτετο ο ανέκαθεν προδοτικός ρόλος του Κ.Κ.Ε και της ηγεσίας του. Εις το ραδιοφωνικόν εκείνο σχόλιον ετονίζοντο και τα εξής:

«...Δι' αυτό και σήμερα οι Έλληνες και οι Κύπριοι αποφεύγουν οιανδήποτε συνομιλίαν με κομμουνιστάς, σχετικήν με το κίνημα της Κύπρου διά την αυτοδιάθεσιν, από τον δικαιολογημένον φόβον μήπως οι ενημερωταί και πληροφοριοδότης της αποικιακής αστυνο-

μίας της νήσου, σπεύσουν να φανούν
αντάξιοι των παραδόσεων του Κ.Κ.Ε
εις την κατάδοσιν των αγωνιστών.

»Οι Έλληνες της Κύπρου οφείλουν να

επαγρυπνούν: ουδεμία συζήτησις με
κομμουνιστήν διά το Κυπριακόν! Το
Κ.Κ.Ε είναι πεπειραμένον εις καταδό-
σεις...».

Ομιλία
ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ
ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α
κ. Θάσου Σοφοκλέους
Στάδιο «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ - ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ»

1/4/2016

*Και μη έχοντας πιο κάτω άλλο σκαλί
να κατακυλήσεις πιο βαθιά
στον κακού τη σκάλα
για τ' ανέβασμα ξανά που σε καλεί
θα αισθανθείς να σου φυτρώνουν ώ χαρά
τα φτερά
τα φτερά τα πρωτινά σου, τα μεγάλα*

Ενώπιον Θεού και ανθρώπων την Εώρα τούτης της Εθνικής Μνήμης, της ενατένισης και του στοχασμού, καταθέτουμε τον πόνο μας, εκφράζουμε τη μεγάλη απογοήτευσή μας και δηλώνουμε την ανησυχία μας για το μέλλον του τόπου μας.

Μέρα μνήμης, μέρα περισυλλογής, μέρα περηφάνιας, μέρα αυτογνωσίας και αυτοπροσδιορισμού η σημερινή. Η πρώτη του Απρίλη 1955 αποτελεί την πιο ένδοξη μέρα των Ελλήνων της Κύπρου. Ορόσημο ιστορικό στη μακραίωνη και πολυκύμαντη πορεία του Νησιού μας. Μέρα δόξας και τιμής για τους απανταχού Έλληνες, που διαλαλεί το Μεγαλείο του λαού μας.

Ο θρυλικός, ο υπέροχος και ανεπανάληπτος απελευθερωτικός Αγώνας του

1955-59, είναι η κορυφαία εκδήλωση αρετής, προσφοράς και αγάπης προς την ελευθερία και αποτελεί την πιο γενναία υπέρβαση των Ελλήνων της Κύπρου στον χώρο των μεγάλων και άφθαστων ιδανικών της ζωής.

Βρισκόμαστε εδώ σήμερα από καθήκον και χρέος για να μνημονεύσουμε, να τιμήσουμε και να εκφράσουμε την αγάπη μας και την άμετρη ευγνωμοσύνη μας στην αδούλωτη γενιά της ΕΟΚΑ, που σήκωσε με λεβεντιά, αξιοπρέπεια και καρτερία το μεγάλο βάρος του τετράχρονου Απελευθερωτικού Αγώνα, για πραγμάτωση του προαιώνιου πόθου του Κυπριακού Ελληνισμού για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και Ένωση με την μάνα Ελλάδα

Τιμούμε και μνημονεύουμε σήμερα

τους μεγάλους αρχηγούς του Αγώνα μας Μακάριο και Γεώργιο Γρίβα Διγενή, καθώς και τα αθάνατα παλληκάρια της ΕΟΚΑ.

Ζωντανές και αγέραστες οι μνήμες διεγείρουν τον συναισθηματικό μας κόσμο. Αγιασμένο και αδιάφθορο το σχοινί της Αγχόνης επιβεβαιώνει το ψυχικό μεγαλείο των αθάνατων παλληκαριών της ΕΟΚΑ, που ανέβηκαν ατρόμητοι στο ικρίωμα ψάλλοντας τον εθνικό μας ύμνο. Λαμπάδα φωτεινή στου Μαχαιρά τα όρη ο νιός Γρηγόρης φωτίζει και καθοδηγεί τα βήματά μας. Αντιλαλεί το δοξαστικό των λιονταρόψυχων παλληκαριών του Λιοπετρίου. Βαριά τα βήματα του τροβαδούρου Κυριάκου Μάτση στον σκλαβωμένο Πενταδάκτυλο. Αναρριγιά ο κόσμος μας ακούοντας τις κραυγές του πόνου των δεκατεσσάρων αλύγιστων Αγωνιστών που ξεψύχησαν κάτω από τα φρικτά και απάνθρωπα βασανιστήρια των Άγγλων βασανιστών.

Περήφανοι και αγέρωχοι προβαίνουν οι 108 ήρωες της ΕΟΚΑ και σπαράζει η καρδιά μας, αναλογιζόμενοι τη μεγάλη τους θυσία.

Οι ψυχές τους την ώρα τούτη υπερίπτανται του χώρου τούτου και μας παρακολουθούν. Είναι μαζί μας ακοίμητοι φρουροί.

Τους μνημονεύουμε και τους τιμούμε. Υποκλινόμενοι ευλαβικά, εναποθέτουμε μπροστά τους την ευγνωμοσύνη και την άμετρη αγάπη μας, ευχαριστώντας τους για όσα μας πρόσφεραν.

Μαζί με τις τιμές που από καθήκον και χρέος, από ηθική υποχρέωση και εσωτερική ανάγκη και παρόρμηση επιτελούμε, νιώθουμε την ανάγκη να εκφράσουμε τη λύπη μας, να απολογηθούμε στους νεκρούς μας και να ζητήσουμε συγγνώμη για τα λάθη και τις παραλείψεις μας.

Να τους πούμε ότι ξεφύγαμε, ότι ξεστράτισαμε, ότι χάσαμε τον προσανατολισμό μας. Ότι μας νίκησαν οι αδυναμίες μας, ότι μας νίκησε η καλοπέραση και ο ευδαιμονισμός, ότι μας κυριεύσε το χρέμα, ότι κάποιοι φάνηκαν ανάξιοι και έγιναν κλέφτες, ότι δεν υπάρχει ομόνοια και ενότητα με ταξύ μας.

Ξέρω ότι η σημερινή μέρα δεν προσφέρεται για κριτική ούτε για καταλογισμό ευθυνών, όμως μας πνίγει το δίκαιο, πονούμε και ανησυχούμε.

Σήμερα όμως πρέπει να δώσουμε κουράγιο και ελπίδα στον χειμαζόμενο λαό μας. Όλοι μαζί, ενωμένοι, να γονατίσουμε και να προσευχηθούμε. Να ζητήσουμε τη βοήθεια του Θεού να μας φωτίσει να ξαναβρούμε τον δρόμο μας, την αξιοπρέπειά μας, να νιώσουμε τις ευθύνες μας. Να ιεραρχήσουμε τις προτεραιότητές μας και να δούμε πώς θα σώσουμε την πατρίδα μας από τη βουλμία και τα άνομα σχέδια των Τούρκων.

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, εμείς που είχαμε τη μεγάλη ατυχία να ζήσουμε, είδαμε και βιώσαμε την καταστροφή.

Είδαμε τον ηρωϊκό Πενταδάκτυλο Τουρκοκρατούμενο και να κουβαλά στην πλάτη του τη σημαία της ντροπής και τον λαό μας να εθίζεται με όσα λανθασμένα έγιναν και να παραμένει απαθής, υφιστάμενος ανεπίτρεπτο ενουχιισμό.

Εμείς, όπως έχουμε ευθαρσώς διακηρύξει πολλάκις, έχουμε τη δική μας φιλοσοφία για λύση του εθνικού μας προβλήματος. Η δική μας φιλοσοφία διαφέρει από τη φιλοσοφία των πολιτικών, παραμένουμε σταθεροί στις θέσεις μας όπως καθορίστηκαν από τους προαιώνιους πόθους του λαού μας.

Όμως εδώ που οδηγηθήκαμε, με τα πολλά και εγκληματικά λάθη που έχουμε διαπράξει, πράγμα που δεν είναι της ώρας, ούτε και εξυπηρετεί να αναλύσουμε, με βάση τα σημερινά τραγικά δεδομένα, χωρίς να δημαγωγούμε και χωρίς βέβαια να αεροβατούμε και να λαϊκίζουμε, όντας οι γηγενείς κάτοικοι σ' αυτόν τον τόπο, δηλώνουμε, χωρίς υπεκφυγές, ότι οποιαδήποτε λύση κι' αν επιδιώκεται, για μας υπάρχουν πυρωμένες γραμμές, που κάτω από οποιοσδήποτε αντιλήψεις και συνθήκες, κανείς δεν μπορεί ούτε έχει δικαίωμα να τις παραβιάσει και τις οποίες έχουμε υπογραμμίσει στην Πολιτική Ηγεσία.

1. Δεν επιτρέπεται η κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας.
2. Πρέπει να φύγουν τα Τουρκικά στρατεύματα κατοχής.

3. Να φύγουν όλοι οι έποικοι.

4. Να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στα σπίτια και τις περιουσίες τους.

5. Να καταργηθούν οι εγγυήσεις από εγγυήτριες χώρες.

6. Να μην καταστρατηγηθούν η χάρτα των Η.Ε και το κοινοτικό κεκτημένο που διέπει τη λειτουργία της Ε.Ε.

Καλούμε την Πολιτική Ηγεσία, νιώθοντας τον σφυγμό του λαού, να παραμείνει ανένδοτη και **να μη μας φέρει προς έγκριση σχέδιο που θα αναγκασθούμε να το απορρίψουμε.**

Έλληνες και Ελληνίδες,

Οι Έλληνες κατοικούμε σ' αυτό το Νησί από τρεις χιλιάδες και πλέον χρόνια π.Χ. και δεν είμαστε κατάλοιπα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, ούτε οποιουδήποτε άλλου κατακτητή που ήρθε και πέρασε. Εμείς είμαστε οι γηγενείς απόγονοι των Αχαιών, του Αγαπήνορα, του Κηφέα του Πράξανδρου, του Τεύκρου και του Ονήσιλλου. Τούτη η γη είναι δική μας, είναι ποτισμένη με το αίμα του λαού μας και σπαρμένη από τα κόκκαλα των προγόνων και των γονιών μας. Θα την υπερασπιστούμε και θα τη διεκδικήσουμε με οποιοδήποτε τίμημα.

Η πρώτη του Απρίλη είναι φάρος φωτεινός που φωτίζει τον δρόμο μας. Οι ήρωες και οι μάρτυρες, μάς καλούν να μην υστερήσουμε και μας δείχνουν το μέτρο της δικής μας στάσης και της

δικής μας συμπεριφοράς και είναι μ'
αυτό το μέτρο που θα κριθούμε.

Ελληνίδες και Έλληνες,

Εμείς που φεύγουμε από τη ζωή, σας
αφήνουμε μια ιερά παρακαταθήκη:

ΝΑ ΚΡΑΤΗΣΕΤΕ ΖΩΝΤΑΝΑ
ΚΑΙ ΝΑ ΜΕΤΑΛΑΜΠΑΔΕΥΣΕΤΕ
ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΕΓΓΟΝΙΑ ΣΑΣ
ΤΟ ΟΡΑΜΑ,
ΤΟΥΣ ΠΡΟΑΙΩΝΙΟΥΣ ΠΟΘΟΥΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΜΑΣ
ΚΑΘΩΣ ΚΑΙ
ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ!
Ο ΘΕΟΣ ΕΙΝΑΙ ΜΑΖΙ ΜΑΣ!
ΖΗΤΩ Η 1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ!
ΖΗΤΩ Η ΑΘΑΝΑΤΗ ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ '55

1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

1η ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

ΕΟΚΑ: ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Του συναγωνιστού Τάκη Ιωάννου

Είναι μεγάλη η τιμή της επιλογής μου. Από τους Συνδέσμους των Αγωνιστών της ΕΟΚΑ να μιλήσω για το «Εκτελεστικό». Μεγάλη η τιμή κι ακόμα πιο μεγάλη η συγκίνηση και το χρέος.

Η συγκίνηση από την αναπόληση κορυφαίων στιγμών του αγώνα, από την επιστροφή στα χρόνια που το όραμα της Ελευθερίας και της Ένωσης φλόγιζε τις ψυχές και το χρέος απέναντι στην Ιστορία και τους συναγωνιστές. Απέναντι στους συναγωνιστές που δεν είναι πια ανάμεσά μας, είτε γιατί έπεσαν στο πεδίο της τιμής, είτε υπέκυψαν στον αδάμαστο χρόνο. Κι ακόμη απέναντι σ' αυτούς που ζουν και προσμένουν τη δικαιοσύνη και την αψεγάδιαστη κατάθεση της αλήθειας.

Είναι φυσικά δύσκολη η αναφορά όταν είσαι ο ίδιος εμπλεκόμενος. Γι' αυτό ταπεινά ζητώ την επιείκεια των συναγωνιστών μου. Δεν θα αναφερθώ σε ονόματα ζώντων, αλλά στο όνομα των νεκρών συναγωνιστών και ας ευρυνθεί η τιμή και σε όσους βρίσκονται ανάμεσά μας και διακινδύνεψαν τη ζωή τους σε αποστολές του Εκτελεστικού.

Στόχος μου θα είναι η ιστορική καταγραφή στα πλαίσια μιας μικρής ομιλίας, ώστε να υπάρχει μια συνολική μαρτυρία της μορφής και της δράσης μιας από τις πιο τιμημένες ομάδες της ΕΟΚΑ.

Η ονομασία, και η λέξη μόνο «Εκτελεστικό», προκαλεί δέος και ψυχική οδύνη. Η εκτέλεση ήταν μια οδυνηρή αποστολή. Το τίμημα της δράσης ήταν η ζωή, το πολυτιμότερο αγαθό, ακόμη και για τον εχθρό.

Χρειαζόταν ψυχική προετοιμασία και πάλι αισθημάτων πριν από κάθε επιχείρηση. Στη γενναιότητα των ανδρών του Εκτελεστικού δεν πρέπει να προσμετρά μόνο η γενναιότητά τους την ώρα της δράσης, αλλά και η γενναιότητα της ψυχής στην αντιμετώπιση της ηθικής αναμέτρησης με το εγχείρημά τους. Δεν ήταν ποτέ εύκολο. Ήταν πάντα ένα πάλασμα με την ψυχή μας και με τον κίνδυνο.

Το Εκτελεστικό ήταν ένας από τους πιο κλειστούς και δυναμικούς πυρήνες της οργάνωσης. Δεν ήταν ένα ενιαίο και ιεραρχικά οργανωμένο σύνολό της, αλλά αυτόνομες ομάδες, μια σε κάθε πόλη η περιοχή, που υπαγόταν απ' ευθείας στον τομεάρχη.

Εξαίρεση πιστεύω ήταν η Λευκωσία στην οποία μια εποχή δρούσαν δύο ομάδες. Το Εκτελεστικό ήταν το πιο επικίνδυνο τμήμα γιατί δρούσε σε κατοικημένους χώρους και ήταν ευκολότερη τόσο η σύλληψη, όσο και η αναγνώριση των μελών του. Η δράση σε πολυσύχναστους δρόμους, κοντά σε περίπολα, σε αστυνομικούς, μυστικούς ή ειδικούς, και η άμεση αντιμετώπιση ενόπλων, καθιστούσε το Εκτελεστικό όχι απλά παράτολμο, αλλά ιδιαίτερα ριψοκίνδυνο, αφού τα μέλη του διακινδύνευαν σε κάθε επιχείρηση άμεσα τη ζωή τους.

Κάθε ομάδα είχε ένα ομαδάρχη επικεφαλής, που τον πλαισίωναν έξι μέλη και έξι-επτά αναπληρωματικά. Οι δώδεκα γνώριζαν μόνο τον επικεφαλής της ομάδας ή τον αναπληρωτή του και βέβαια τους συναγωνιστές της ομάδας τους. Τον ομαδάρχη διορίζε ο τομεάρχης με έγκριση του Αρχηγού. Στην ομάδα μετείχαν ψυχωμένα, αποφασισμένα άτομα, που είχαν ήδη αποδείξει την αποφασιστικότητα και την ευψυχία τους με τη δράση τους σε άλλους τομείς και δραστηριότητες της Οργάνωσης.

Ήταν επιλεγμένοι με βασικά κριτήρια την αφοσίωσή τους στους σκοπούς του αγώνα, την υπακοή τους στις εντολές της Οργάνωσης, τη σταθερότητα του χαρακτήρα, την αδάμαστη θέληση, το

ψυχικό σθένος, την εχεμύθεια και πάνω απ' όλα την τόλμη και την ανδρεία, όλα δηλαδή τα γνωρίσματα που έκαναν στο τέλος, μετά την επιλογή τους, να είναι τα μέλη περήφανα, γιατί θεωρούσαν ότι ανήκαν σε μια επίλεκτη ομάδα. Η αλληλογνωριμία των μελών ήταν επιβεβλημένη για να επιτυγχάνεται ο καλύτερος συντονισμός. Η επαφή στον κλειστό κύκλο της ομάδας ήταν συνεχής. Έτσι μπορούσε να κινητοποιηθεί οποιαδήποτε στιγμή. Ο ψυχικός σύνδεσμος ήταν ισχυρός. Ο αρχηγός της ομάδας του Εκτελεστικού είχε την ευθύνη, τον συντονισμό και την ενημέρωση των άλλων ομάδων κρούσης για να αποφεύγεται οποιαδήποτε ταυτόχρονη ενέργεια που θα έθετε σε κίνδυνο κάποια αποστολή και ανέθετε καθήκοντα στα μέλη της ομάδας για κάθε συγκεκριμένη επιχείρηση.

Βασική αρμοδιότητα της ομάδας ήταν η εξασφάλιση οπλισμού με αφοπλισμό ενόπλων στρατιωτών, αστυνομικών ή πρακτόρων, ιδιαίτερα κατά τη στιγμή της επιχείρησης και η εκτέλεση άγγλων στρατιωτικών, ή μελών των μυστικών υπηρεσιών και των ειδικών σωμάτων καθώς και προδοτών. Η επιλογή των στρατιωτικών και παραστρατιωτικών στόχων γινόταν με ευθύνη του ομαδάρχη, ενώ η εκτέλεση προδοτών ύστερα από οδηγίες της Οργάνωσης.

Για την επιλογή ενός στόχου, για τη

συλλογή πληροφοριών, την παρακολούθηση των κινήσεων και τον καταρτισμό του σχεδίου δράσης, συνεργάζονταν όλα τα μέλη της ομάδας, αλλά την τελική ευθύνη για την τελική απόφαση και την ημέρα δράσης είχε ο επικεφαλής. Πρέπει να αναφερθεί ότι μέχρι το 1957 οι οδηγίες του Διγενή ήταν σαφείς: Να αποφεύγουμε εκτέλεση Τουρκοκυπρίων. Μόνο σε περιπτώσεις που απειλούσαν τη ζωή μας στρέψαμε τα όπλα εναντίον τους. Και μετά το 1957, όταν η TMT εξώθησε τους Τ/Κ σε άμεση συνεργασία με τις αγγλικές αρχές κατοχής για αντιμετώπιση της ΕΟΚΑ, με την ένταξή τους στο Επικουρικό Σώμα και με τη δράση τους κατά αόπλων Ελλήνων, τότε και μόνο, αλλά πάντα με περίσκεψη και προσοχή, στρέφονταν τα όπλα εναντίον τους.

Η επιλογή στόχου ήταν μια ολόκληρη διαδικασία. Παρακολουθούσαμε για μέρες τόπους και χώρους που σύχναζαν Άγγλοι στρατιωτικοί και συνεργάτες τους. Συλλέγαμε πληροφορίες για συγκεκριμένα πρόσωπα. Στην προτεραιότητα στόχων ήταν οι βασανιστές, οι αξιωματικοί, οι ένοπλοι, αλλά και Άγγλοι πολίτες που υπηρετούσαν σε καίρια πόστα της αποικιακής διακυβέρνησης. Επισημαίναμε τις συνήθειές τους, την πορεία, τον οπλισμό, τους ένοπλους που τους συνόδευαν και γενικά οτιδήποτε θα ήταν χρήσιμο για

την οργάνωση της επιχείρησης. Σημειώναμε ακόμη και τη συχνότητα διέλευσης οχημάτων η πολιτών, τις συνήθειες των περιοίκων και άλλα. Ακολουθούσαν συναντήσεις της ομάδας για μελέτη των πληροφοριών και καταρτισμό του σχεδίου δράσης.

Ο οπλισμός της ομάδας ήταν λιγοστός. Δυο-τρία πιστόλια η περίστροφα με λίγες σφαίρες. Το πιστόλι, πλακέ με εννιάσφαιρη συνήθως σφαιροθήκη, το περίστροφο με κύλινδρο και έξι συνήθως σφαίρες στη θαλάμη. Παλιός οπλισμός που πολλές φορές πάθαινε αφλογιστία η εμπλοκή. Μ' αυτόν όμως έπρεπε να δουλέψουμε. Δεν υπήρχε φυσικά χρόνος για αλλαγή σφαιροθήκης η γέμισμα.

Αφού καθοριζόταν ο στόχος και ετοιμαζόταν ένα σχέδιο δράσης, ο ομάδαρχης μοίραζε καθήκοντα. Δύο αναλάμβαναν την άμεση επίθεση κατά του στόχου. Ήσαν οι μόνοι ένοπλοι. Οι υπόλοιποι βρισκόντουσαν σε καίρια σημεία για προειδοποίηση σε περίπτωση εμφάνισης κινδύνου και για ενημέρωση για την πορεία που ακολουθούσε ο στόχος. Δύο συνήθως από τις γυναίκες της ομάδας βρισκόντουσαν σε σημεία κοντά στον τόπο της εκτέλεσης, για παραλαβή, μεταφορά και απόκρυψη του οπλισμού. Όλα έπρεπε να γίνουν με μεγάλη ταχύτητα. Μετά την εκτέλεση ακολουθούσε το

δεύτερο μέρος της επιχείρησης, η διαφυγή. Συνήθως με τα πόδια και στη συνέχεια με ποδήλατο και σπανιότερα με αυτοκίνητο. Η διαφυγή ήταν ιδιαίτερα δύσκολη, γιατί μετά από κάθε επίθεση ακολουθούσε μεγάλη κινητοποίηση των Άγγλων, αποκλεισμός της περιοχής, ακόμη και κατ' οίκον περιορισμό το γνωστό «Κέρφιου». Οι αγωνιστές κινδύνευαν τόσο από τους ένοπλους Άγγλους που βρίσκονταν μαζί ή κοντά στον στόχο, ή από συνεργάτες τους και πληροφοριοδότες. Τον κίνδυνο όμως περιορίζε η συνδρομή και η συμπαράσταση του κόσμου, που διευκόλυνε τη διαφυγή, δημιουργούσε δυσκολίες και παραπλανούσε τους διώκτες και κυρίως τηρούσε σιωπή και εχεμύθεια και κάλυπτε απόλυτα τους αγωνιστές. Ήταν αυτή η γοητευτική σιωπηρή συνδρομή στην οποία πάντα υπολογίζαμε.

Η δράση του Εκτελεστικού τηρούσε δηλαδή όλους τους κανόνες και είχε όλα τα πρότυπα του αντάρτικου των πόλεων. Ξέραμε ότι σύλληψη σήμαινε θάνατος. Δεν ήταν ηρωική μωρία η συμμετοχή σ' αυτές τις τόσο επικίνδυνες αποστολές. Ήταν επιλογή αναμέτρησης με τον θάνατο για τα ωραία ιδανικά. Τα μέλη της ομάδας γνώριζαν πολλές φορές ελάχιστα από όπλα. Μερικές φορές θα πυροβολούσαν για πρώτη φορά με όπλο που πρωτόπιαναν στα χέρια τους. Οι δυνατότητες για άσκηση στη σκοποβολή ήταν ανύ-

παρκτες. Η εξάσκηση ελάχιστη. Θυμούνται μια από τις αποστολές μας: Ετοιμάσαμε τα όπλα. Για το εξάσφαιρο περιστροφο είχαμε πέντε σφαίρες. Αφήσαμε μια θαλάμη κενή. Αγνοούσαμε τη φορά του κυλίνδρου. Στο πάτημα της σκανδάλης ακούστηκε το κλίκ στο κενό. Την άγνοια όμως συμπλήρωνε το πάθος και το σθένος.

Πολλές φορές ενώ η όλη επιχείρηση βρισκόταν στο τελευταίο της στάδιο, είχε δηλαδή επιλεγεί ο στόχος, είχε γίνει το σχέδιο δράσης, είχαν μοιραστεί καθήκοντα και είχαν γίνει ακόμη και δοκιμαστικές εφαρμογές, πράγμα που γινόταν συχνά πριν τις εκτελέσεις, λαμβάναμε διαταγή αναστολής δράσης. Εδώ πρέπει να καταθέσω ένα προσωπικό αμάρτημα. Αν ο στόχος ήταν Έλληνας ή Τούρκος συνεργάτης των Άγγλων υπάκουα αμέσως, αν ο στόχος όμως ήταν στρατιωτικός και η ψυχική ετοιμασία είχε φτάσει στην κορύφωσή της και οποιαδήποτε αναβολή ή ματαίωση θα επέφερε κλονισμό της ομάδας ή απογοήτευση, προχωρούσα στην υλοποίηση του σχεδίου, ανακοινώνοντας την επομένη στον τομεάρχη, ότι είχα λάβει την εντολή μετά την επιχείρηση.

Σημειώνεται ότι αμέσως μετά από κάθε αποστολή, ο αρχηγός έδινε γραπτή ή προφορική αναφορά στον τομεάρχη για τα αποτελέσματα και την όλη επιχείρηση.

Τόνισα από την αρχή ότι δεν θα αναφερόμουν σε πρόσωπα. Ως μνημόσυνο τιμής θέλω να μου επιτρέψετε σύντομες αναφορές σ' αυτούς που έφυγαν. Για να εξαρθεί η δράση των ταπεινών και των αφανών αυτών των πραγματικών ηρώων, που μετά τον αγώνα πορεύτηκαν ατίμητοι, αγνοημένοι και ενίοτε κυνηγημένοι, τον δύσκολο δρόμο στην Ελεύθερη Κύπρο, που η Δημοκρατία της είχε οικοδομηθεί πάνω στους αγώνες τους.

Μνημονεύω τον **Νίκο Θεοφάνους**, από τα πρώτα μέλη του Εκτελεστικού Λευκωσίας. Συνελήφθη τον Σεπτέμβριο του 1956 ενώ μετέφερε ένα από τα περίστροφα της ομάδας σε μπλόκο των Δυνάμεων Ασφαλείας. Ενώ μεταφερόταν στην Κερύνεια προσπάθησε να διαφύγει και πυροβολήθηκε θανάσιμα, αν δεν είχε εκτελεσθεί προηγουμένως και εμφανίστηκε ως απόπειρα απόδρασης. Ήταν ένας σπουδαίος σύντροφος, γεννημένος και μεγαλωμένος στο Κάϊρο. Ήταν υπάλληλος της Εθνικής Τράπεζας στη Λευκωσία και είχε μπει ενωρίς στην ενεργό δράση.

Αναφέρω ακόμη τον **Κώστα Αλεξάνδρου** από τη Βασιλεία, κάτοικο Λευκωσίας, που δεν ήταν ενεργό μέλος στις αποστολές, αλλά ήταν ο ξενιστής, το καταφύγιο της ομάδας. Οδός Ανδροκλέους 18, ένας φιλόξενος χώρος σωτηρίας. Έφυγε πριν δεκαοκτώ χρόνια,

έχοντας ως μόνο παράσημο την αγάπη, την εκτίμηση και την ευγνωμοσύνη των συναγωνιστών του. Στο σπίτι του διατηρούσε κρησφύγετο και εργαστήριο κατασκευής βομβών. Εκεί διέμειναν κατά καιρούς γνωστοί αγωνιστές όπως ο Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, που ήταν ο επικεφαλής τομεάρχης μας, αλλά και άλλοι αγωνιστές. Το σπίτι του ήταν τόπος πρώτης διαφυγής και απόκρυψης του οπλισμού μας. Έβαζε σε κίνδυνο όχι μόνο τον εαυτό του, αλλά ολόκληρη την οικογένειά του. Πάνω απ' όλα η Πατρίδα και ο αγώνας.

Αναφέρω τελευταίο αλλά όχι έσχατο, πρώτο στην ψυχή και στη δράση, τον **Πανίκο Παναγίδα** από το Βασίλι - Καρπασίας. Από μαθητής μπήκε στο Εκτελεστικό. Είχε πάρει μέρος σε πολλές αποστολές και είχε διακριθεί για τη γενναιότητα, τη συνέπεια, την καλосύνη και τη νηφαλιότητά του. Μια μέρα, ενώ βρισκόταν σε αποστολή με άλλο συναγωνιστή και λίγο πριν πλησιάσουν στον στόχο με το αυτοκίνητό τους, τους ανέκοψε αγγλική περίπολος. Δυστυχώς στην έρευνα που επακολούθησε ο Άγγλος στρατιώτης ανακάλυψε το περίστροφο στο κιβώτιο του αυτοκινήτου. Ο Παναγίδης και ο σύντροφός του άρχισαν να τρέχουν για να διαφύγουν. Ο Άγγλος στρατιώτης πυροβόλησε προς το μέρος τους με το ίδιο το όπλο που μετέφεραν οι συναγωνι-

στές, τραυματίζοντας τον Παναγίδη στο πόδι. Παρόλον τον τραυματισμό ο Παναγίδης με τον σύντροφό του συνέχισαν να τρέχουν μέχρι που βρήκαν καταφύγιο σε σπίτι κάποιου Ελληνοκύπριου. Εκεί ζήτησε από τον σύντροφό του να φύγει και να φροντίσει να απομακρύνουν από το σπίτι του όλα τα ενοχοποιητικά στοιχεία. Οι σταγόνες από το αίμα και κάποιες άλλες συγκυρίες οδήγησαν τους Άγγλους κοντά του και τον συνέλαβαν. Στο σπίτι του βρέθηκαν τρεις σφαίρες που δεν είχαν βρει οι συναγωνιστές του στην «σιασιούρα» τους. Κατηγορήθηκε για την κατοχή αυτών των σφαιρών μόνο και καταδικάστηκε σε τρία χρόνια φυλάκιση. Δεν βρέθηκαν άλλα στοιχεία ή μαρτυρίες. Ούτε μπόρεσαν ν' αποδείξουν τον τραυματισμό του. Τον υπερασπίστηκε εξάλλου ένας

ικανός δικηγόρος που είχε υπερασπιστεί κι' άλλους αγωνιστές, ο Γλαύκος Κληρίδης.

Η ιστορία του Εκτελεστικού είναι μια ψηφίδα στη μεγάλη Ιστορία του Αγώνα. Προσπάθησα στον λίγο χρόνο που είχα, να καταθέσω μια σύντομη μαρτυρία για τη δράση του Εκτελεστικού Λευκωσίας. Είναι η Ιστορία μιας ομάδας ψυχωμένων νέων που απήφησαν δεκάδες φορές τον θάνατο, που αναμετρήθηκαν επανειλημμένα με τον κίνδυνο. Είχαν κλείσει στην ψυχή τους την Ελλάδα, και ήσαν έτοιμοι κάθε στιγμή να πεθάνουν γι' αυτήν. Έχουν περάσει εξήντα χρόνια από τότε. Η ψυχή και η μνήμη γυρίζουν συχνά σ' εκείνα τα χρόνια. Τότε που πολεμούσαμε. Τώρα την καρδιά ματώνει η τουρκική σημαία στον Πενταδάκτυλο.

ΟΜΑΔΑ ΚΡΟΥΣΕΩΣ Ε.Ο.Κ.Α ΛΕΥΚΟΝΟΙΚΟΥ

Η πιο αιματηρή ενέδρα κατά των Άγγλων
από δύο 18χρονους στο Λευκόνοικο

Είμαι ο Αλέξανδρος Κωνστανιά από το Λευκόνοικο γεννηθείς την 1.8.1940. Το 1957 ορκίστηκα ως μέλος της Ε.Ο.Κ.Α υπό του Πανικού Χ΄΄Κακού, ξενοδόχου τώρα στο Ρέθυμνο Κρήτης. Η ομάδα μας ασχολήθηκε στις αρχές με αναγραφή συνθημάτων, διαδηλώσεις, παρακολούθησεις των Άγγλων στρατιωτών και μεταφορές καταζητούμενων κατά τη διάρκεια της νύκτας. Μετά από εξάμηνη δράση, ο τότε υπεύθυνος Λευκονοίκου Μιχαλάκης Ττακκούσιης, οργάνωσε ομάδα κρούσεως του Λευκονοίκου, με τους ακόλουθους συμμαθητές και φίλους μου του Γυμνασίου Λευκονοίκου: Αλέξανδρος Κωνσταντάς, Σάββας Παίδιος, Κυριάκος Προκοπίου, Συμεών Κουμπάρης και Άκης Χριστοφή. Μας εκπαιδευσε ο Ττακκούσιης στη χρήση πιστολιού, του αυτόματου όπλου τύπου ΣΤΕΝ και πώς να χρησιμοποιούμε τις χειροβομβίδες τύπου υδροσωλήνης. Η όλη δράση μας ήταν κατά τη διάρκεια της νύκτας εναντίον Άγγλων στρατιωτών που περνούσαν από το Λευκόνοικο. Οι Άγγλοι σταμάτησαν να περνούν κατά τη διάρκεια της νύκτας και αποφασίστηκε να τους κτυ-

πήσουμε με ηλεκτρικές βόμβες (κατασκευασμένες στο Λευκόνοικο υπό του συναγωνιστή Λεόντιου Παπαλεοντίου) κάτωθεν γεφυριών στον δρόμο Λευκονοίκου-Ακανθούς-Μερσινικίου όπου είχαν στρατόπεδο. Έτσι τη νύκτα της 7ης Οκτωβρίου 1958 όλη η ομάδα μεταφέραμε τη βόμβα, που δέον να μειωθεί αποτελείτο από σωλήνα μήκους 2,5 ποδών με διάμετρο 8 ίντρες και 200 τεμάχια σιδήρου της μισής ίντζας ως βλήματα, μέσω των αγρών σε σημείο 2 χιλιόμετρα έξωθι του χωριού μας και την τοποθετήσαμε κάτωθεν μικρού γεφυριού που ήταν το μόνο που υπήρχε. Συνδέσαμε το ηλεκτροφόρο καλώδιο και το φέραμε μέχρι την κοίτη ποταμού, 100 μέτρα περίπου από το γεφύρι. Στην ενέδρα τη νύκτα εκείνη, έμεινε ο Σάββας Παίδιος και Άκης Χριστοφή, χωρίς όμως να περάσει οτιδήποτε κατά τη διάρκεια της νύκτας. Την επομένη το πρωί 8.10.1958 πήγαμε όπως πάντα στο Γυμνάσιό μας. Μόλις κάναμε την πρωινή προσευχή και θα μπαίναμε στις τάξεις μας για μαθήματα, ήρθε ο Μιχαλάκης Ττακκούσιης και ανέφερε σε μένα και τον Συμεών Κουμπάρη να αποχωρήσουμε από το

σχολείο και θα μας μετέφερε στον τόπο της ενέδρας, για να αλλάξουμε τους συναγωνιστές μας που ήταν εκεί από το βράδυ. Αποφασίστηκε η ενέδρα να συνεχιστεί και κατά τη διάρκεια της ημέρας. Έτσι ο Μιχαλάκης μάς μετέφερε στο σημείο της ενέδρας γύρω στις 8:30 π.μ. και αντικαταστήσαμε τους συναγωνιστές μας. Γύρω στις 9:30 π.μ. περίπου, ενώ καραδοκούσαμε στην ενέδρα, εμφανίστηκε στρατιωτικό όχημα μεγάλο, γεμάτο με Άγγλους στρατιώτες να κατευθύνεται από το Λευκόνοικο προς το στρατόπεδο Μερσινικίου. Είδα ότι δίπλα του Άγγλου οδηγού υπήρχε ιστάμενος πολυβολητής και στο πίσω μέρος του φορτηγού ήταν περίπου 10 στρατιώτες. Είχαμε την ορατότητα του οχήματος από μακριά και εγώ αστειευόμενος προς τον Κουμπάρη, του είπα ότι αν δεν τα καταφέρουμε να τους ανατινάξουμε, ο πολυβολητής θα μας έκανε κόσκινο. Μόλις πάτησαν οι μπροστινοί τροχοί του στρατιωτικού οχήματος το γεφύρι, πυροδοτήσαμε την βόμβα, με αποτέλεσμα το όχημα να εκτιναχθεί περί το 1 μέτρο στον αέρα και να αναποδογυρίσει στην αριστερή πλευρά του δρόμου. Με την έκρηξη που έγινε είδα τον πολυβολητή να εκτινάσσεται περί τα 50 μέτρα στον αέρα και να πέφτει κάτω νεκρός. Τότε αρχίσαμε να τρέχουμε μέσω της κοίτης του ποταμού προς το χωριό μας. Όταν προχωρήσαμε

περί τα 600 μέτρα περίπου είπα στον Κουμπάρη ότι οι Άγγλοι θα βρουν το σύρμα που πυροδοτήσαμε τη νάρκη και πιθανόν να δοκίμαζαν να αποκόψουν τον ποταμό και να μας συλλάβουν. Έτσι βγήκαμε από τον ποταμό και διαμέσου χωραφιών με ελαιόδεντρα και άλλα δέντρα αρχίσαμε να τρέχουμε ανατολικά του χωριού και στην ανάγκη να μένουμε κρυμμένοι στους αγρούς μέχρι να βραδιάσει. Μόλις βγήκαμε στους αγρούς μας εντόπισαν οι επιζήσαντες Άγγλοι στρατιώτες σε απόσταση 500-600 μέτρα και άρχισαν να μας βάλλουν με όλα τους τα όπλα. Σε διάστημα 10 λεπτών περίπου καταφέραμε να μας χάσουν λόγω της υπάρξεως μικρών υψωμάτων. Ακολούθως φθάσαμε στο τελευταίο ύψωμα ανατολικά του χωριού όπου βρισκόταν το γκαράζ του μηχανικού Θεωρή και χωριστήκαμε σε δύο κατευθύνσεις προς το γκαράζ που εκείνη την στιγμή ετοιμάζονταν να κλείσουν. Πρώτος εγώ αφού μπήκα στον αγροτικό δρόμο που οδηγεί στο γκαράζ βρέθηκα αντιμετώπος με στρατιωτική φάλαγγα 50 οχημάτων και τεθωρακισμένων που έρχονταν από το Ριζοκάρπασο όπου είχαν επιχειρήσεις και κατευθύνονταν προς το στρατόπεδο Μερσινικίου. Εγώ τα έχασα και πήρα απόφαση να συνεχίσω αμέριμνος προς το χωριό, αφού είδα ότι οι Άγγλοι ήσαν αμέριμνοι μέσα στα οχήματά τους, πιθανότατα

δεν είχαν ειδοποιηθεί για την έκρηξη του στρατιωτικού οχήματος. Έτσι διασταύρωσα τη φάλαγγα αμέριμνος και μπήκα στο γκαράζ όπου με παρέλαβε ο μηχανικός Γιώργος Βιτσαίτης με το όχημά του υπ. αριθμόν ΑJ50 για να φύγουμε. Εγώ του είπα να περιμένουμε και τον Σίμο που ήταν περίπου 300 μέτρα πίσω μου και ερχόταν. Στο γκαράζ δούλευε ο αδελφός του Σίμου ονόματι Τώνης και έτρεξε με έναν άλλο μηχανικό και έφεραν και τον Σίμο και φύγαμε ολοταχώς προς ασφαλές μέρος. Κατά θεϊκή μας τύχη φαίνεται ότι η φάλαγγα δεν είχε ασύρματο επικοινωνία με το ανατιναχθέν όχημα. Μόλις φύγαμε από την περιοχή το πρώτο τεθωρακισμένο έφτασε στο σημείο της έκρηξης οπότε η όλη φάλαγγα απέκοψε το μισό χωριό και άρχισαν να ξυλοκοπούν όσους έβρισκαν στον δρόμο. Στον τόπο της ενέδρας έφτασαν δύο στρατιωτικά ελικόπτερα για να παραλάβουν τους νεκρούς και τραυματίες που ήταν πολλοί. Οι Άγγλοι παραδέ-

χθηκαν τότε δύο νεκρούς και τέσσερεις τραυματίες.

Μετά από δεκαπέντε μέρες από το συμβάν, μας κάλεσε ο υπεύθυνος του χωριού μας κοινοτάρχης Σολωμής Σούγλης και μας έδωσε τα προσωπικά συγχαρητήρια του αρχηγού για την επιτυχία της ενέδρας από δύο 18χρο-νους μαθητές.

Σύμφωνα με στατιστικές που πήρα από το Χρονικό του Αγώνος του αρχηγού Διγενή, το Λευκόνοικο ήταν το πρώτο χωριό της Επαρχίας Αιμοχώστου όπου οι Άγγλοι είχαν τα περισσότερα θύματα (4 νεκρούς και 8 τραυματίες). Αυτό αναφέρεται στις σελίδες 245 του Χρονικού όπου έγινε έκρηξη στις 23.10.1956 στο γήπεδο του Γυμνασίου Λευκονοίκου με δύο νεκρούς δηλωμένους και πέντε τραυματίες. Η δική μας ενέδρα αναφέρεται στην σελίδα 247 του Χρονικού που έγινε 8.10.1958 με δύο νεκρούς και τέσσερεις τραυματίες.

ΚΙΚΛΙΣ—ΑΚΡΙΤΑΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ

Χαιρετισμός

του προέδρου των Συνδέσμων Ε.Ο.Κ.Α 1955-59
Θάσου Σοφοκλέους

3/4/2016

«Να πάρουμε μια σταγόνα απ' το αίμα του
να καθορίσουμε το δικό μας
να πάρουμε μια σταγόνα απ' το αίμα του
να μπολιάσουμε το δικό μας
να πάρουμε μια σταγόνα απ' το αίμα του
να βάψουμε το δικό μας
να μην μπορέσει πια ποτέ
να το ξεθωριάσει ο φόβος»

Βρισκόμαστε εδώ από καθήκον και χρέος. Ταπεινοί προσκυνητές για να μνημονεύσουμε και να τιμήσουμε τον αθάνατο ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου.

Τον έφεδρο αξιωματικό, τον μοναχογιό της Λύσης, που φορτισμένος με τους προαιώνιους πόθους του λαού μας, οραματιστής της Ένωσης της Κύπρου με την Ελλάδα, ξεκίνησε γεμάτος όνειρα και ελπίδες, ήρθε στην Ελλάδα για να υπηρετήσει τον Ελληνικό στρατό, αλλά βασικά για να μάθει την πολεμική τέχνη για να μπορέσει να βοηθήσει την σκλαβωμένη πατρίδα του. Ήταν τότε που έπνεε αέρας ελευθερίας. Τότε που οι σκλάβοι λαοί ανα-

πτέρωσαν τις ελπίδες τους για ελευθερία μετά την ήττα του φασισμού. Τότε που ο νεοσύστατος Ο.Η.Ε πρωταρχικό του άρθρο είχε την αρχή της αυτοδιάθεσης.

Με συγκίνηση και συναισθηματική φόρτιση πατούμε σήμερα τα ιερά χώματα στα βόρεια σύνορα της Ελλάδας, εδώ όπου ως έφεδρος αξιωματικός στον ελληνικό στρατό ο Γρηγόρης Αυξεντίου υπηρέτησε με ζήλο, ακοίμητος φρουρός, των Ελληνικών συνόρων. Εδώ όπου άφησε τη σφραγίδα του, χάραξε σταθερά τα βήματα της ζωής του,

καθόρισε την πορεία του και έθεσε τα θεμέλια των δικών του στόχων και οραματισμών.

Την ώρα τούτη της προσευχής και της ενατένισης, την ώρα τούτη της επικοινωνίας, η μνήμη αγκαλιάζει στοργικά και με ευλάβεια τον μεγάλο ήρωα και μας μεταφέρει ακολουθώντας βήμα με βήμα την ηρωική του πορεία. Νιώθουμε τους κτύπους της καρδιάς του, αφουγκραζόμαστε τα προφητικά του λόγια. Μεγαλόπρεπο διαγράφεται το μεγαλείο της ψυχής του και κορυφώνεται ο θαυμασμός μας για την μεγάλη του θυσία. Επιστέγασμα της όλης του πορείας, είναι ο ηρωϊκός του θάνατος, το ολοκαύτωμά του στα βουνά του Μαχαιρά, εκεί όπου πρόσφερε το σώμα του λαμπάδα ακριβή στη Μεγαλόχαρη Παναγία του Μαχαιρά, που τον προστάτευσε, τον πήρε στην αγκαλιά της και τον τύλιξε στο πέπλο της μυρώνοντάς τον με αγριολούλουδα για να σβήσει την κακοσμία της βενζίνης με την οποία τον πυρπόλησαν οι Άγγλοι στρατιώτες, χρησιμοποιώντας αθέμιτα και απάνθρωπα μέσα επειδή δεν μπόρεσαν να τον νικήσουν.

Ο Γρηγόρης Αυξεντίου υπήρξε μια ξεχωριστή προσωπικότητα, είναι ένας μεγάλος ήρωας της νεότερης Ελλάδας

που τον ύμνησαν ακόμα και οι εχθροί του. Τίμησε την οικογένειά του, την Κύπρο και τον Ελληνισμό ολόκληρο. Η ακτινοβολία του πέρασε τα Ελληνικά σύνορα και δοξάστηκε ως μια παγκόσμια ηρωϊκή μορφή. Η θυσία του μας εμπνέει και μας φωτίζει, και καθοδηγεί τα βήματά μας στον δρόμο του χρέους και του καθήκοντος.

Υποκλινόμαστε ευλαβικά, εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας για όσα μας πρόσφερε και εναποθέτουμε την αγάπη μας.

Είμαστε βέβαιοι ότι οι κάτοικοι της περιοχής νιώθουν περήφανοι γιατί ο μεγάλος ήρωας περπάτησε τα τιμημένα χώματα της γης τους και για αρκετό καιρό στάθηκε ακοίμητος φρουρός των συνόρων της Ελλάδος. Το Μουσείο που δημιουργήσε η αγάπη και το χρέος θα είναι σημείο αναφοράς και προσκύνημα για τις επερχόμενες γενιές, θα φωτίζει, θα καθοδηγεί, θα εμπνέει και θα διαλαλεί το μεγαλείο του Αθάνατου Ηρώα.

Ευχόμαστε ο Πανάγαθος Θεός να ευλογεί το Ελληνικό Έθνος, να δικαιώσει τις θυσίες του Κυπριακού Ελληνισμού και να φέρει στο Πολύπαθο Νησί μας γαλήνη και γνήσια ελευθερία.

ΖΗΤΩ Η ΑΘΑΝΑΤΗ ΕΛΛΑΔΑ

Χαιρετισμός

προέδρου Σ.Ι.Μ.Α.Ε. κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη
στα εγκαίνια του Μουσείου Γρηγόρη Αυξεντίου
στο χωριό ΑΚΡΙΤΑΣ του Δήμου ΚΙΛΚΙΣ

Με συγκίνηση πατούμε σήμερα τα
Μιερά χώματα της Μακεδονίας μας.

Σε τούτους τους τόπους, τους ποτισμένους με το αίμα χιλιάδων Ελλήνων από όλα τα μέρη του Ελληνικού χώρου, δεκάδων Κυπρίων περιλαμβανομένων και λιπασμένους από τα κόκκαλα των υπερασπιστών της Ελληνικότητάς της, η Μακεδονία στέκει αγέρωχη, μάχη και μόνιμος υπερασπιστής των ανθρωπίνων αξιών και δικαιωμάτων.

Ο Μακεδονικός λαός σήμερα, αφού πέρασε στη μακραίωνη ιστορία του μέσα από τόσους Αρμαγεδώνες και αντιμετώπισε στίφη αλλοεθνών και επιβούλων όμορων λαών, δεν αλλοιώθηκε ούτε κατά το ελάχιστο. Αντίθετα, διατήρησε τις Αριστοτέλειες και τις Αλεξάνδρειες καταβολές του, αναδεικνύοντας σήμερα τον πολιτισμό και την πνευματική του υπεροχή σε όλη την Ευρώπη, με τη στοργή και τη βοήθεια που καθημερινά προσφέρει στους δύστυχους πρόσφυγες, στους οποίους ανάλγητα η Ευρώπη αποστρέφει σήμερα το βλέμμα της.

Αυτό αποδεικνύει σήμερα σε όλους, εχθρούς και φίλους, τη διαχρονική

αναλλοίωτη συνέχεια του Ελληνισμού του διαποτισμένου με τις αληθινές ανθρωπίνες αξίες όπως διαπλάσθηκαν και καθιερώθηκαν στην παγκόσμια κοινότητα από τους αρχαίους κλασικούς, τον Χριστιανισμό, το Ελληνικό Έθνος και παράδοση.

Αυτά τα πνευματικά εφόδια στερούνται όσοι αρνούνται να βοηθήσουν αυτούς τους δυστυχισμένους, οι οποίοι, γυρίζουν άκληροι και ανέστιοι, αναζητώντας ένα χώρο υποφερτό να στεγάσουν τα παιδιά και την οικογένειά τους.

Εδώ ο Γρηγόρης Αυξεντίου από το χωριό Λύση της Ελληνικής Κύπρου έφτασε για να υπερασπιστεί, όχι μόνο το έδαφος της Ελληνικής πατρίδας αλλά και τον άυλο, αόρατο, αλλά πάντοτε παρόντα, εμφυτευμένο μέσα στα εσώψυχα του Έλληνα, σωτήριο Ελληνικό πολιτισμό.

Ο Γρηγόρης, υπόδειγμα μαθητή από το Δημοτικό μέχρι το Γυμνάσιο, γαλουχημένος με τα Ελληνικά ιδανικά όπως τα ζούσε διαχρονικά ο Κυπριακός Ελληνισμός, πρωταγωνιστεί σε όλες τις Εθνικές εκδηλώσεις διαπαιδαγωγημέ-

νος από τους δασκάλους και καθηγητές του, αναλαμβάνοντας πάντοτε πρωταγωνιστικό ρόλο, ανεβάζοντας εθνικά δράματα, όπως τα λέγαμε τότε, στα σχολεία και τους συλλόγους του χωριού του, αναβαπτίζοντας τους θεατές του στην αέναη κολυμβήθρα του αλύτρωτου Ελληνισμού.

Η φυσική πορεία του οράματος του Γρηγόρη είναι η προσπάθειά του να εισαχθεί στη Σχολή των Ευελπίδων με σκοπό να αποκτήσει τη γνώση της πολεμικής τέχνης, την οποία να χρησιμοποιήσει για να ηγηθεί της επανάστασης, προς απελευθέρωση και ένωση της Κύπρου με τη μάνα Ελλάδα. Αυτό είχε τάξει σκοπό της ζωής του, τη δημιουργία επαναστατικής οργάνωσης για απελευθέρωση της ιδιαίτερης πατρίδας του.

Με αυτό το σκεπτικό, αγόγγυστα υπηροχεί σε αυτό το ακρότατο βόρειο σύνορο του Ελληνισμού για να αποκτήσει τις απαραίτητες εμπειρίες της πολεμικής τέχνης και να τις μεταφέρει στο ακρότατο νότιο σύνορο της Ελλάδας στη μαρτυρική Κύπρο. Ονειρεύεται σαν ο νεώτερος Ακρίτας του Ελληνισμού, την υπεράσπισή του, την αναγέννησή του, την επέκτασή του στην Κύπρο.

Με αυτά τα όνειρα και σχέδια κατεβαίνει στην Κύπρο. Σχεδιάζει, ανιχνεύει, δια φωτίζει και οργανώνει τη νεολαία της Λύσης στο όραμά του,

προπομπός του Διγενή και της ΕΟΚΑ.

Γραφτό του να συνδεθεί αμέσως μαζί του, να ηγηθεί των πρώτων μαχίμων δυνάμεων. Οργώνει τον Πενταδάκτυλο, οργώνει το Τρόοδος πιστός στον όρκο του. Και μιαν Άνοιξη λουλουδιασμένη, γεμάτη αρώματα, στέλλει το δικό του θυμίαμα, λαμπάδα το κορμί του, αφιερωμένο στη Μεγαλόχαρη του Μαχαιρά, να φωτίζει τον δρόμο μας, μήπως ξεστρατίσουμε, μήπως λησμονήσουμε το χρέος και λοξοδρομήσουμε σε μονοπάτια κακοτράχαλα. Φάρος τηλαυγής και αένας μας οδηγεί σταθερά στον δρόμο της εθνικής τιμής και του Αγώνα, με αντοχή μέχρι τη δικαίωση.

Τότε μόνο θα αναπαυθεί η ψυχή του Γρηγόρη και των Ηρώων συναγωνιστών του. Τότε μόνο θα ξεκουραστούν στα Ηλύσια Πεδία της Άνω Ιερουσαλήμ.

Τελώντας σήμερα τα εγκαίνια του Μουσείου Αυξεντίου, ενός Μουσείου το οποίο θα συνδέει αιώνια την Ελλάδα του Βορρά με την Ελλάδα του Νότου, δεν έχουμε παρά να συγχαρούμε τους πρωτεργάτες αυτής της θαυμάσιας ιδέας και τους ευχαριστούμε από καρδιάς, γι' αυτό που παραδίδουν σήμερα στις νεότερες γενιές. Την αιώνια, τη διαχρονική, αναλλοίωτη πορεία του Ελληνισμού σε όλα τα μήκη και πλάτη του Ελληνικού χώρου.

Το Υπουργείο Άμυνας
σας προσκαλεί να τιμήσετε με την Παρουσία σας
την εκδήλωση που διοργανώνει
για τον εορτασμό της επετείου της

1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955-1959,

την Πέμπτη 31 Μαρτίου 2016 και ώρα 11.00 π.μ.,
στην αίθουσα εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Ιδρύματος
Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Κύπρου.

Στην εκδήλωση θα τιμηθούν οι Πρόεδροι, του Συμβουλίου
Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955 -1959, του Συνδέσμου
Αγωνιστών ΕΟΚΑ 1955-1959 και του Ιδρύματος
Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959.

Κύριος Ομιλητής, θα είναι ο Υπουργός Άμυνας
κ. Χριστόφορος Φωκαΐδης

Πέρασ προσέλευσης: 10:45 π.μ.

Π. Α.

Τηλ: 22807641- 656
Μέχρι: Δευτέρα 28.3.2016

ΑΝΤΙΦΩΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΩΝ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΜΑΣ ΘΑΣΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΙΜΗΣ 1ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΜΥΝΑΣ ΤΗΣ Κ.Δ.

Πέμπτη 31 Μαρτίου, 2016

Οι εκδηλώσεις μνήμης και τιμής προς τον ένδοξο Αγώνα της ΕΟΚΑ και οι τιμές που η αγάπη και η εκτίμηση του λαού μας απονέμει προς τους Αγωνιστές και ιδιαίτερα στην αδούλωτη υπέροχη και ανεπανάληπτη γενιά του 55, που σήκωσε το βάρος του τιτάνιου Αγώνα για Λευτεριά και Ένωση του πολύπαθου Νησιού μας με την μάνα Ελλάδα, μας συγκινούν, μας κάνουν περήφανους και μας ενδυναμώνουν.

Θέλω όμως να τονίσω ότι εμείς οι ζώντες Αγωνιστές είμαστε απλοί εθελοντές στον ιερό Αγώνα της αθάνατης ΕΟΚΑ και δεν κάναμε τίποτε παραπάνω από το καθήκον μας προς την Πατρίδα.

Ο νούς και η καρδιά μας στρέφονται ευλαβικά την ιερή τούτη στιγμή της ενατένισης και του αυτοπροσδιορισμού στα λεβεντόπαιδα της ΕΟΚΑ, στους ήρωες συναγωνιστές μας, που ο Θεός τους ανέβασε στο βάθρο της αθανασίας καθιστώντας τους αιώνια σύμβολα της αυτοθυσίας και της ανιδιοτέλειας.

Μακάριοι και αθάνατοι όσοι έπεσαν στο πεδίο της τιμής. Μακάριοι και αθάνατοι όσοι ανέβηκαν στο ικρίωμα ψάλλοντας τον εθνικό μας ύμνο.

Μακάριοι και αθάνατοι όσοι ξεψύχησαν κάτω από τα φρικτά και απάνθρωπα βασανιστήρια.

Σ' αυτούς εναποθέτουμε την αγάπη και

την βαθειά εκτίμηση του λαού μας.

Διερμηνεύουμε τις τιμές προς τα πρόσωπά μας ως τιμές που ανήκουν στους Αρχηγούς του Αγώνα Μακάριο και Διγενή, στους 108 ηρωομάρτυρες του Αγώνα μας και προς ολόκληρη την ηρωϊκή γενιά του 1955. Εμείς ευχαριστούμε γιατί νιώθουμε ότι μέσα από την κρίση που διέρχεται η κοινωνία μας, σε μια εποχή που δυστυχώς αλλοιώνονται τα πάντα και εκμηδενίζονται οι ηθικές αξίες, που πρέπει να διέπουν τη συμπεριφορά μας και να κατευθύνουν τις πράξεις μας, υπάρχουν εκείνοι που κρατούν ψηλά τη σημαία της τιμής και της αξιοπρέπειας, υπάρχει το προζύμι που θα ζυμώσει τον λαό μας για να ξαναβρεί το μεγαλείο του και τα φτερά τα πρωτερά του τα μεγάλα για να πετάξει ξανά.

Απευθυνόμενοι σε Σας που είχατε την παρόρμηση και νιώσατε την ανάγκη να εκφράσετε με τον ευγενικό αυτό τρόπο την αγάπη σας προς τους Αγωνιστές της Ελευθερίας μέσω των τριών Προέδρων των Οργανωμένων Συνόλων των Αγωνιστών, περιορίζομαι στα λόγια του μεγάλου Θουκυδίδη:

*«Άθλα γάρ εις κείται Αρετής μέγιστα
τοις δε άριστοι*

Πολίτες Πολιτεύουσιν».

Εκεί όπου τιμούν και βραβεύουν την αρετή.

Εκεί κατοικούν άξιοι πολίτες.

Σας ευχαριστώ.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗΤΗΡΙΑ

Του προέδρου του Συνδέσμου Πολιτικών Κρατουμένων Γιάννη Σπανού

Ο Σύνδεσμος Πολιτικών Κρατουμένων ΕΟΚΑ πραγματοποίησε την ετήσια θεσμική εκδήλωση στους μουσειακούς χώρους του Στρατοπέδου Συγκέντρωσης Κοκκινοτριμιθιάς στις 22 Νοεμβρίου 2015, με συγκέντρωση πλήθους κόσμου που υπερέβαινε τον αριθμό των 800. Στην εκδήλωση παρέστη ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης μίλησε για το εθνικό μας θέμα, ενημερώνοντας για τις εξελίξεις στο Κυπριακό και αναφερόμενος στα αναμενόμενα. Ο Πρόεδρος που είναι πάντα τιμητικός προσκεκλημένος στην παγκύπρια αυτή εκδήλωση, έγινε δεκτός με ενθουσιασμό από τους αγωνιστές και τον κόσμο γενικά.

Η εκδήλωση άρχισε με το καθιερωμένο τρισάγιο στο μνημείο Πολιτικών Κρατουμένων της ΕΟΚΑ και συνεχίστηκε στην Αίθουσα Ελλάδος όπου τον καλωσόρισε ο πρόεδρος του Συνδέσμου συν. Γιάννης Σπανός, διερμηνεύοντας τις θέσεις των Πολιτικών Κρατουμένων επί του εθνικού μας προβλήματος και κάλεσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στο βήμα.

Η όλη εκδήλωση διανθιζόταν με καλλιτεχνικό πρόγραμμα του Λυκείου Κουτσόφτα - Παναγίδα και η ορχή-

στρα και η χορωδία του Λυκείου, υπό τη διεύθυνση της μουσικού Μαρίας Λουκαΐδου απέδωσαν σκοπούς του αγώνα και τραγούδια.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου ενημέρωσε ότι σε δυο διασωζόμενα παραπήγματα «τσιγκινες παράγκες» των Κρατητηρίων θα λειτουργούν δυο μοναδικές στον Ελληνισμό διαρκείς εκθέσεις. Η πρώτη έκθεση θα αφορά στα βασανιστήρια των αγωνιστών της ΕΟΚΑ από τους Άγγλους και Τούρκους ανακρίτες. Προς τον σκοπό τούτο φιλοτεχνήθηκαν ζωγραφικοί πίνακες που εικονίζουν τα διάφορα βασανιστήρια, ενώ ειδικές λεξάντες θα ενημερώνουν για τα μαρτύρια που υφίσταντο οι ανακρινόμενοι στην κόλαση των ανακρίσεων, όπου βρήκαν φρικώδη θάνατο 14 αγωνιστές και εκατοντάδες άλλοι υπέστησαν τρομερές δοκιμασίες που σημάδεψαν με αβάστακτους πόνους και φοβερές συνέπειες τη ζωή τους.

Δεύτερη διαρκής έκθεση είναι αφιερωμένη στη συμμετοχή των Κυπρίων στις εθνικές αντιστάσεις 800 χρόνων, από την πρώτη εισβολή των Άγγλων στο νησί το 1191 και στην εξέλιξη του χρόνου στους αγώνες εναντίον των Φράγκων, των Τούρκων, των Άγγλων, με εξεγέρσεις και επαναστατικά κινή-

ματα. Ιδιαίτερης σημασίας είναι η έκθεση 80 χειρογράφων και εικόνων που εντόπισε ο Γιάννης Σπανός στα Εθνικά Αρχεία Αθηνών, με ενυπόγραφες μαρτυρίες οπλαρχηγών της Επανάστασης του 1821 που υμνούν τους ηρωϊσμούς των Κυπρίων στην εθνική παλιγγενεσία. Υπογράφουν ο Κολοκοτρώνης, ο Μακρυγιάννης, ο Κανάρης, ο Μαυρομιχάλης, ο Σταματελόπουλος και άλλοι από τους μεγάλους του ξεσηκωμού. Τα

χειρόγραφα και οι εικόνες της έκθεσης είναι έργα που συμπεριλαμβάνονται στο ιστορικό έργο του αγωνιστή «Οι Κύπριοι Εθελοντές στους Εθνικούς Αγώνες – οι Κύπριοι στην Επανάσταση του '21». Στην έκθεση προβάλλονται ονομαστικοί πίνακες με τους απαγχονισθέντες και καρατομηθέντες Κυπρίους τον Ιούλιο του 1821 με τα 500 έως 2.000 θύματα.

Κρατητήρια Κοκκινοτριμιθιάς 1957

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ 55 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Τον προέδρον μας Θάσου Σοφοκλέους

2 Νοεμβρίου 2015, Αίθουσα Ηρώων

{ Θέλουμε στη μάνα μας να πάμε
τ'ας τρώμεν πέτρες στα βουνά
αν δεν έσει να φάμεν. }

Κυρίες και Κύριοι,

Είμαι με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση που σας υποδεχόμαστε σήμερα και σας καλωσορίζουμε στην αίθουσα των ηρώων, όπου είναι αναρτημένες οι 108 φωτογραφίες τους και οι ψυχές τους υπερίπτανται και μας παρακολουθούν. Αυτοί, που το 1955 σε μια υπέρτατη προσπάθεια, αγωνίστηκαν με πάθος και αυταπάρνηση, έχυσαν το αίμα τους και πρόσφεραν τη ζωή τους, θυσιάστηκαν, για να λευτερώσουν το πολύπαθο νησί της Αφροδίτης και να το ενώσουν με τη μάνα Ελλάδα.

Η απλοϊκή ρήση, βγαλμένη μέσα από την ψυχή του λαού μας, υπογραμμίζει με απόλυτη σαφήνεια και με τον πιο απλό και κατηγορηματικό τρόπο τα αισθήματα και τον προαιώνιο πόθο του λαού μας: «Στη μάνα μας να πάμε κι ας τρώγουμε πέτρες...»

.....

Σήμερα, 60 χρόνια μετά από την έναρξη του Απελευθερωτικού μας Αγώνα, οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ που είχαμε την τύχη η και την ατυχία να επιζήσουμε του τιτάνιου Αγώνα που έγγραψε το έπος του πενήντα πέντε - πενήντα εννέα, νοιώθουμε έντονη την ανάγκη και επιβεβλημένο καθήκον να εκφράσουμε την αγάπη μας και να καταθέσουμε την ευγνωμοσύνη μας στη μητέρα Ελλάδα, τιμώντας τον εκπρόσωπό της στην Κύπρο, την Ελληνική Πρεσβεία.

Οι ακατάλυτοι και προαιώνιοι δεσμοί της Κύπρου με την μητροπολιτική Ελλάδα αρχίζουν από αρχαιοτάτων χρόνων (τρεις χιλιάδες και πλέον χρόνια) και συνεχίζονται μέχρι σήμερα. Η Κύπρος είναι Ελλάς, όπως Ελλάς είναι η Κρήτη, η Ρόδος τα Δωδεκάνησα. Από τότε που έφθασαν οι Αχαιοί και οι

ήρωες του τρωϊκού πολέμου στο Νησί
και έκτισαν τις πόλεις τους:

Σαλαμίνα - Τεύκρος Τελαμόνιος

Κερύνεια - Κηφέας

Λάπηθος - Πράξανδρος

Ιδάλιον - Χαλκάνωρ

Χίτροι - Χίτρος ανηψιός του Ακάμα

Αίπεια - Δημοφών αδελφός του Ακάμα

Σόλοι - Ακάμας γιος του Θησέα

Έφεραν τα ήθη και τα έθιμά τους, τη
γλώσσα τους, τη θρησκεία τους. Έκτι-
σαν ναούς και θέατρα. Ναούς στον
Απόλλωνα και στην Αφροδίτη. Θέα-
τρο στους Σόλους, στο Κούριο, στη Σα-
λαμίνα.

Έκτοτε, παρόλες τις δυσκολίες και τις
αντιξοότητες που έτυχαν στο Νησί και
τους αλλεπάλληλους κατακτητές που
πέρασαν, παρέμεινε Ελληνικό, ανεπη-
ρέαστο και όπως λέει και ο ποιητής
«πολλούς αφέντες άλλαξε δεν άλλαξε
καρδιά».

Η Ελλάς υπερασπίστηκε το Νησί πολ-
λές φορές και πολέμησε παρά το
πλευρό των Ελλήνων της Κύπρου ενα-
ντίον των Περσών, των Σαρακηνών
και όλων όσοι επιβουλεύτηκαν την
ελευθερία του. Αναφέρω χαρακτηρι-
στικά την επιτύμβια πλάκα, που είναι
αφιερωμένη στον Καρδιανό, Έλληνα
από την Καρδιά της Θράκης, που βρέ-
θηκε στο χωριό Λύση, όπου ήρθε και
πολέμησε πλάι στους Κυπρίους και

άφησε τα κόκκαλά του στη ματωμένη
γη μας, πράγμα που αποδεικνύει ότι
Έλληνες έφθαναν από την Ελλάδα για
να βοηθήσουν τους Κυπρίους. Χαρα-
κτηριστική η γνωστή φράση «και νε-
κρός ενίκα» που αναφέρεται στον
Κίμωνα, που με τον στόλο του κατα-
τρό- πωσε τον στόλο των Περσών στη
θάλασσα έξω από το Κίτι, παρόλο που
εκείνος είχε πεθάνει πριν τελειώσει η
ναυμαχία.

Αλλά και οι Έλληνες της Κύπρου έλα-
βαν μέρος στους διάφορους Αγώνες της
μητέρας Ελλάδας και αρκετοί άφησαν
τα κόκκαλά τους στα αγιασμένα χώ-
ματα της Ελληνικής επικράτειας.

Στην Ελληνική επανάσταση πολλοί
Έλληνες από την Κύπρο πολέμησαν
πλάι στους αδελφούς Έλληνες, στις
Κρητικές επαναστάσεις πλάι στους
αδελφούς Κρητικούς, στους Μακεδο-
νικούς Αγώνες, στους Βαλκανικούς πο-
λέμους, στη Μικρασιατική εκστρατεία,
στον πόλεμο του '40.

Αναφέρονται ονόματα Κυπρίων που
ήσαν συνεργάτες του Ρήγα Φεραίου,
που πολέμησαν στο πλάι επώνυμων
ηρώων, στο Μεσολόγγι και αλλού.

.....

Αναφέρουμε ακόμα ότι οι Έλληνες της
Κύπρου στους εκάστοτε Αγώνες της
Ελλάδας ενίσχυαν οικονομικά με ερά-
νους και εισφορές. Το 1940 όλοι οι Έλ-

λινες της Κύπρου πρόσφεραν τα χρυσασφικά τους και όλοι οι παντρεμένοι έριξαν τις βέρες τους στο κουτί του εράνου για να βοηθήσουν την Ελλάδα να ανταπεξέλθει στον πόλεμο εναντίον των Ιταλο-Γερμανών φασιστών.

Θεωρώ ότι είναι εφικτό από πλευράς χρόνου να αναφερθώ στην περίοδο μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Τότε που ο κυπριακός λαός ένοιωθε έντονα ότι ήρθε η ώρα να διεκδικήσει την ελευθερία του από τους Άγγλους αποικιοκράτες, δεδομένου ότι τότε επικρατούσε πνεύμα ελευθερίας των λαών και η αρχή της αυτοδιάθεσης κυριαρχούσε ως πρωταρχικό άρθρο στη νεοσύστατη κοινωνία των εθνών, τον Ο.Η.Ε. Σ' αυτή ακριβώς την περίοδο η Ελλάς εκδηλώνει εμφανώς τη συμπαράστασή της στο αίτημα της Κύπρου. Μετά το ενωτικό δημοψήφισμα του 1950 κατά το οποίο το 96% του Κυπριακού Ελληνισμού ψήφισε ότι επιθυμούσε την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα και οι Άγγλοι δεν έδωσαν σημασία και απαξίωσαν τους πόθους του λαού όπως ενυπόγραφα εκφράστηκε, ο λαός της Κύπρου άρχισε να προσανατολίζεται να διεκδικήσει δυναμικά πλέον το δικαίό του για λευτεριά και Ένωση.

Η Ελλάς προσέφυγε τότε σαν πρώτο βήμα στον Ο.Η.Ε, ζητώντας από τη διεθνή αμφικτιονία να εφαρμοσθεί στην

Κύπρο η αρχή της αυτοδιάθεσης και αντιμετώπισε την ανήθικη διπλωματία των Άγγλων αποικιοκρατών.

Βέβαια οι δολοπλοκίες και η ύπουλη διπλωματική δραστηριότητα των Άγγλων αποικιοκρατών μαζί με τα ιδιοτελή συμφέροντα ανέκοψαν την όλη προσπάθεια μέσω των Ηνωμένων Εθνών. Ο ίδιος ο Πρωθυπουργός της Ελλάδος Αλέξανδρος Παπάγος, ήρθε σε ρήξη με τον Πρωθυπουργό της Αγγλίας Ήντεν. Με μαθηματική ακρίβεια οι Άγγλοι με την αρνητική τους στάση και την προκλητική δήλωση του Χόπκινσον ότι το καθεστώς στην Κύπρο ουδέποτε θα αλλάξει, οδήγησαν το 1955 στην Επανάσταση της ΕΟΚΑ.

Σύσσωμος ο Ελληνικός λαός και η Ελληνική Κυβέρνηση στήριξαν την Επανάσταση και βοήθησαν με όλες τους τις δυνάμεις τον Αγώνα μας για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και ένωση με την Ελλάδα. Ο Ελληνικός λαός μάζεψε όπλα και πυρομαχικά τα οποία απέστειλαν στην Κύπρο και η Κυβέρνηση στήριξε το κίνημα στον διεθνή χώρο και ιδιαίτερα στο διπλωματικό πεδίο.

Η παρουσία του Έλληνα Επιτετραμμένου στην Κύπρο τα χρόνια της Επανάστασης υπήρξε καθοριστική και σημαντική, καθότι διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο με τον δικό του τρόπο. Είχε άμεση επαφή με τον Αρχηγό Διγενή και παρακολουθούσε στενά την πορεία του Αγώνα.

Υπήρξε ο συνδυαστικός κρίκος μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελλάδας και της Ε.Ο.Κ.Α.

Εμφαντικά αναφέρω τον ρόλο του τότε Επιτετραμμένου Ρόδη Κανακάρη Ρούφου, ο οποίος είχε άμεση επαφή με τον Αρχηγό Διγενή. Μάλιστα κάποτε συναντήθηκε κρυφά με τον Αρχηγό της ΕΟΚΑ στα βουνά του Κύκκου.

Η Ελληνική Κυβέρνηση στήριξε την Επανάσταση και πρόβαλε διεθνώς τον Αγώνα μας για λευτεριά. Όλα τα ανώτατα εκπαιδευτήρια της Ελλάδος, έκαμαν εκστρατεία, απέστειλαν επιστολές σε Ιδρύματα άλλων χωρών και τους διαφώτισαν για τον υπέρ ελευθερίας Αγώνα των Κυπρίων. Η Ακαδημία Αθηνών διαφώτισε τις Ακαδημίες των διαφόρων χωρών. Η Ελληνική Κυβέρνηση έδωσε μάχες στον διπλωματικό χώρο. Αγωνίστηκε και έκαμε αγώνα για το θέμα των βασανιστηρίων που έκαναν οι Άγγλοι αποικιοκράτες στους Αγωνιστές της ΕΟΚΑ. Παραθέτω σχετικά δημοσιεύματα:

«Ελευθερία»:

Υστάτη Στιγμή: Η Ελλάς απαιτεί έρευναν εν Κύπρω υπό διεθνούς επιτροπής. Κατηγορεί τας Βρετανικάς αρχάς εν Κύπρω ότι χρησιμοποίησαν «φρικιαστικές μεθόδους βασανιστηρίων».

- *Επιβεβαιούται ότι η Ελληνική αντιπροσωπία θα καταθέσει κατά τη συ-*

ζήτηση της ουσίας του κυπριακού δυο προτάσεις δια την εφαρμογή της αυτοδιάθεσης και δεύτερον δια τα βασανιστήρια.

Καθημερινά ο Ελληνικός λαός ζούσε τον Αγώνα μας, με διαδηλώσεις, συλλαλητήρια, αγώνα για διάσωση των μελλοθανάτων Καραολή και Δημητρίου.

Τα ραδιόφωνα μετέδιδαν καθημερινά εκπομπές και θούρια που χαλύβδωναν την πίστη και την πεποίθησή μας για τη νίκη.

Ο τύπος γράφει σχετικά για το Κυπριακό:

- *Ο Εθνάρχης και οι συνεξόριστοί του ανακηρύχθηκαν χθες εν επισήμω τελετή επίτιμοι Δημόται Αθηνών.*

- *Η Ελλάς κατέθεσε νέαν προσφυγή εις Στρασβούργον για το θέμα των βασανιστηρίων*

- *Εκπρόσωπος του Ελληνικού Υπουργείου Εξωτερικών απαντά εις τον κ. Μπόυντ ότι η Ελληνική Κυβέρνηση θα αγωνισθεί δια την προστασίαν των φρικωδώς βασανισθέντων Κυπρίων αδελφών.*

Η συμπαράσταση, η αγάπη και η στοργή της Ελλάδας συνεχίζεται αδιάκοπα και παρόλα τα προβλήματα που την ταλανίζουν, δεν έπαυσε να αγωνίζεται για το πολύπαθο Νησί μας. Κτίστηκαν μνημεία στην Αθήνα, στη

Θεσσαλονίκη και αλλού. Τα ονόματα των ηρώων μας τιμητικά έχουν τοποθετηθεί στους δρόμους των πόλεων σε όλη την Ελληνική επικράτεια.

Με ιδιαίτερη συγκίνηση και αισθήματα ευγνωμοσύνης θυμόμαστε τη σθεναρή αντίσταση της ΕΛΔΥΚ το 1974 κατά τη διάρκεια της Τουρκικής εισβολής στις σιδηρόφρακτες ορδές του Αττίλα στην περιοχή του αεροδρομίου, όταν με λύσσα προσπάθησαν να προελάσουν και να καταλάβουν την πρωτεύουσα. Τριακόσια παλληκάρια με ελάχιστα όπλα κατόρθωσαν να ανακόψουν την προέλαση και να επιφέρουν μεγάλες απώλειες στους Τούρκους εισβολείς. Η αντίσταση της ΕΛΔΥΚ ουσιαστικά έσωσε την Λευκωσία από τους βαρβάρους της Ανατολίας. Υποκλινόμαστε στα ηρωικά αυτά παιδιά, που ήρθαν από την Ελλάδα και θυσιάστηκαν ή είναι αγνοούμενοι στην προσπάθειά τους να αντιμετωπίσουν μαζί με τους Κυπρίους μαχητές τη βάρβαρη Τουρκική εισβολή.

Η Πρεσβεία είναι ο άμεσος φορέας στη διαρκή επικοινωνία μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια συνεργάζεται για μορφωτικά θέματα, σε υπηρεσιακό επίπεδο με το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων της Ελλάδος και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου και διεκπεραιώνει θέματα, μορφωτικής και εκ-

παιδευτικής φύσεως. Στο πλαίσιο του προγράμματος της πολιτιστικής δράσης, που αποσκοπεί στη σύσφιξη, προβολή και περαιτέρω ενδυνάμωση των στενών και αδελφικών σχέσεων της Κύπρου με την Ελλάδα, προγραμματίζει και συνδιοργανώνει εκδηλώσεις με κρατικούς και ιδιωτικούς φορείς. Κάθε χρόνο βραβεύει τους μαθητές της Γ' Λυκείου που διακρίνονται στη συγγραφή δοκιμίου που διεξάγεται ανάμεσα στους μαθητές της Γ' Λυκείου και σκοπό έχει την ανάπτυξη του ενδιαφέροντος και του προβληματισμού των μαθητών για τα σύγχρονα προβλήματα του Ελληνισμού.

Βραβεύει κάθε χρόνο τους μαθητές που διακρίνονται στην Ιστορία, στα Αρχαία και στα Νέα Ελληνικά. Γενικά στηρίζει το εκπαιδευτικό μας σύστημα και προμηθεύει με βιβλία τα σχολεία μας.

Επίσης μεγάλη προσφορά και στήριξη δίνεται στον αθλητισμό.

Σήμερα η Κυβέρνηση της Ελλάδας συνεχίζει ακριβώς το πνεύμα της αλληλεγγύης και της συμπαράστασης. Αυτές τις μέρες ο υπουργός των Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Νίκος Κοτζιάς επισκέφθηκε το Νησί και με τις καθαρές και σαφείς δηλώσεις του έδωσε τα κατάλληλα μηνύματα και προς εχθρούς και προς φίλους και κατέστησε σαφές ότι η Ελλάς ενδιαφέρεται για δίκαιη

λύση του εθνικού μας προβλήματος.

Κύριε Πρόεσβη της μητέρας πατρίδας,

Μπορεί μέσα στην πορεία του χρόνου να υπήρξαν στιγμές δύσκολες, μπορεί η μάνα και το παιδί κάποια στιγμή να διαφώνησαν, όμως το «γαίμα δεν γίνεται νερό», όπως λέει και μια κυπριακή ρήση, που υπογραμμίζει ακριβώς αυτή την πραγματικότητα: Ότι η συγγένεια εξ αίματος, το όμαμον, δεν μπορεί να ξεθωριάσει.

Για μας η Πρεσβεία της Ελλάδας στην Κύπρο δεν αντιμετωπίζεται μέσα από τα τυπικά πλαίσια των διπλωματικών σχέσεων και των διεθνών κανόνων. Για μας είναι ζωντανή η παρουσία της Ελλάδος και επεκτείνεται πέραν από τις τυπικές σχέσεις. Νοιώθουμε την αγάπη σας, το άμεσο ενδιαφέρον σας, τη συμπαράστασή σας, τις συνεχείς προσπάθειές σας να μας βοηθήσετε, να μας στηρίξετε, να μας συμβουλευσετε. Είναι επικοινωνία ψυχής με ψυχή. Νοιώθουμε ότι είστε στο πλευρό μας έτοιμοι να δώσετε μαζί μας τη μάχη στη διεθνή κοινότητα για να αντιμετωπίσουμε από κοινού τα πολλά προβλήματα, να ανακόψουμε και να ανατρέψουμε τα άνομα σχέδια των Τούρκων που συνεχώς παρεμβάλλουν για λύση του εθνικού μας προβλήματος, να διώ-

ξουμε τα στρατεύματα εισβολής και κατοχής και όλους τους έποικους και για να επικρατήσει ειρήνη στο Νησί μας με βάση τους διεθνείς κανόνες, το ευρωπαϊκό κεκτη-μένο και τους κανόνες του Ο.Η.Ε χωρίς εγγυήσεις και αστυνόμευση.

Κύριε Πρόεσβη,

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ που αγωνιστήκαμε με πάθος και δώσαμε τα πάντα για τη λευτεριά της Κύπρου από τον αγγλικό ζυγό και ένωσή της με τη μάνα Ελλάδα, με την καρδιά μας γεμάτη από Ελλάδα και το βλέμμα μας στραμμένο προς τον Παρθενώνα παραμένουμε στις επάλξεις και δηλώνουμε παρόντες στον Αγώνα για δικαίωση των αγώνων και των θυσιών του λαού μας.

Νιώθουμε την ανάγκη να εκφράσουμε την αγάπη μας και έντονο το χρέος να καταθέσουμε την ευγνωμοσύνη μας για όσα η μητέρα Ελλάς μας πρόσφερε και μας προσφέρει. Παρακαλώ θερμά διαβίβαστε προς τους Έλληνες της μητροπολιτικής Ελλάδας την αγάπη του Κυπριακού λαού, τις ευχαριστίες και την ευγνωμοσύνη μας. Ευχόμαστε ο Πανάγαθος Θεός να ευλογεί και να προστατεύει το Ελληνικό Έθνος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΕΣΒΕΙΑ 55 ΧΡΟΝΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Του προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε Ανδρέα Μαϊμαρίδη

02/11/2015

Οι από αιώνων δεσμοί της Κύπρου με τον ελληνικό χώρο έχουν εκμηδενίσει τα τότε υπάρχοντα στην Κύπρο γηγενή φύλα και με τον δυναμισμό και με τον πολιτισμό, τη γλώσσα και τις θρησκευτικές δοξασίες έχουν καταστήσει έκτοτε την Κύπρο τόσο ελληνική, όσο και ο υπόλοιπος ελληνικός χώρος.

Στην ιστορική διαδρομή, η ιδιαίτερη πατρίδα μας έχει συναντήσει κατακτητές και κατακτητές από ισχυρότερους, κατά περιόδους γειτονικούς λαούς, όλοι όμως πέρασαν και έφυγαν αφήνοντας μεν επώδυνες πληγές στο σώμα του νησιού, όμως ουδέποτε κατόρθωσαν να αλλοιώσουν τον Ελληνισμό της Κύπρου.

.....

Από της εμφάνισέως τους οι Νεότουρκοι, είχαν εντάξει στον καταστατικό τους κύριο στόχο την εθνοκάθαρση και την εξόντωση των μειονοτήτων, όπως το έχουν ήδη πράξει ατιμώρητα στη Μικρά Ασία και οι επίγονοί τους το έχουν εφαρμόσει στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα της πατρίδας μας, απ' όπου έδιωξαν κάθε ελληνικό ζωντανό

στοιχείο, εξαφανίζοντας μαζί και τα μνημεία, μήπως υπάρξει κάποτε μαρτυρία, ότι ο τόπος αυτός είναι Ελληνικός.

Καταφύγιο και προστάτης του Ελληνικού στοιχείου της Κύπρου ήταν πάντοτε, από της ανακηρύξεως του Ελληνικού κράτους, το Ελληνικό Προξενείο, το οποίο εγκαθιδρύθηκε καταρχάς στη Λάρνακα και αργότερα μεταφέρθηκε στη Λευκωσία. Το Ελληνικό Προξενείο εθεωρείτο η κιβωτός στην οποία πάντοτε προσέτρεχαν οι Έλληνες Κύπριοι, είτε για προστασία, είτε για να καταταγούν κατά χιλιάδες εθελοντές στον Ελληνικό στρατό, σε ώρες κρίσιμες για το Έθνος, είτε για να δωρίσουν στο Ελληνικό Δημόσιο ακίνητα και άλλα αντικείμενα αξίας.

Κέντρο και καθοδηγητής των πολιτικών εξελίξεων στην Κύπρο κατά τη διάρκεια της Βρετανικής κατοχής, ήταν το Ελληνικό Προξενείο, με ιδιαίτερη δραστηριότητα στα χρόνια της Κυπριακής Επανάστασης της ΕΟΚΑ και υπήρξε ο Σύνδεσμος των Αρχηγών Μακαρίου και Διγενή με την Ελληνική

Κυβέρνηση, με κίνδυνο κλεισίματός του από τις κατοχικές αρχές, αν περιείχετο σε γνώση τους αυτή η δραστηριότητά του.

.....

Με το τέλος της επανάστασης της ΕΟΚΑ και την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, το Ελληνικό Προξενείο αναβαθμίστηκε σε Πρεσβεία, με τους Έλληνες Κύπριους να αισθάνονται την ίδια αγάπη, τον ίδιο σεβασμό και την ίδια αφοσίωση σε ό,τι η Πρεσβεία πλέον εκπροσωπεί.

Πρώτος Πρέσβης της Ελλάδας στην Κύπρο ανέλαβε ο Κωνσταντίνος Τρανός το 1960. Ακολούθησε μια πλειάδα εξαιρετικών και διαλεκτών Διπλωματών, όπως οι Μιλτιάδης Δεληβάνης, Μενέλαος Αλεξανδράκης, Κωνσταντίνος Παναγιωτάκος, Ευστάθιος Λαγάκος, Μιχαήλ Δούντας, Χρίστος Ζαχαράκης, Ευθύμιος Στοφορόπουλος, Ιωάννης Φωτόπουλος, Παύλος Αποστολίδης, Αλέξανδρος Σάντης, Κυριάκος Ροδουσάκης, Χρίστος Παναγόπουλος, Δημήτριος Ράλλης, Βασίλης Παπαϊωάννου.

Όλοι τους υπήρξαν εξαίρετοι διπλωμάτες, γνωρίζοντας την ιδιαιτερότητα της αποστολής τους στην Κύπρο, εργαζόμενοι με αφοσίωση στην εξυπηρέτηση του Κυπριακού προβλήματος, το οποίο διερχόμενο από διάφορες κρίσεις, ενίοτε δημιουργούσε διαφορετι-

κές εκτιμήσεις στις δύο Κυβερνήσεις, τις οποίες οι διαπιστευμένοι στη Λευκωσία Έλληνες διπλωμάτες, με αριστοτεχνικό διπλωματικό τρόπο πάντοτε επέλυναν, διατηρώντας την επιβαλλόμενη συναντίληψη αλληλεγγύης και αδελφικότητας των δύο κρατών με ήπιους και πειστικούς τρόπους.

Οι εθνικές υπηρεσίες των διακεκριμένων 15 διπλωματών που υπηρέτησαν στην Κύπρο είναι αυτές που έθεσαν τα στερεά θεμέλια της διεθνούς αναγνώρισης της Κυπριακής Δημοκρατίας και στη δεδομένη στιγμή βοήθησαν στη διατήρηση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά το πραξικόπημα και την επακολούθησασα τουρκική εισβολή.

Η Κύπρος είναι ευγνώμων προς αυτούς, ιδιαίτερα όμως ευγνώμονες είναι οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ και έκφραση της ευγνωμοσύνης τους προς όλους τους Πρέσβεις, τους Διπλωματικούς υπαλλήλους και τους Υπουργούς Εξωτερικών της μητέρας πατρίδας, είναι η αποψινή εκδήλωση απόδοσης της πρέπουσας τιμής στην Ελληνική Πρεσβεία, που στα 55 χρόνια παρουσίας, προστασίας και διπλωματικής θωράκισης της Κύπρου, με τις δραστηριότητες, επαφές και τη συνεχή ενημέρωση άλλων διπλωματικών αποστολών και αντιπροσωπιών στην Κύπρο και κατ' επέκταση του διεθνούς γίνεσθαι,

συνέβαλε και συμβάλλει τα μέγιστα στην ύπαρξη της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η εκτίμηση, η αγάπη και η ευγνωμοσύνη μας θα τους συνοδεύει σε όλη μας τη ζωή και όπου και αν ευρισκόμαστε. ΤΟΥΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ.

ΤΙΜΗ ΣΤΗΝ ΕΛ.ΔΥ.Κ

Του προέδρου μας Θάσου Σοφοκλέους

27 Νοεμβρίου 2015

Αίθουσα Ηρώων, Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ

*Τι γύρευες στον Πενταδάκτυλο
μονάκριβε Ηπειρώτη;
Και σείς μοναχογιοί
της Ρόδου και της Πελλοποννήσου
πώς βρεθήκατε στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας;*

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση σας υποδεχόμαστε σήμερα στην αίθουσα που είναι αφιερωμένη στους 108 ηρωομάρτυρες του Απελευθερωτικού μας Αγώνα.

Βρισκόμαστε εδώ από καθήκον και χρέος, από ψυχική και ηθική ανάγκη και παρόρμηση, για να τιμήσουμε την Ελληνική Δύναμη Κύπρου και επαγωγικά τους αδελφούς Έλληνες, για όσα μας πρόσφερε και για όσα συνεχίζει να μας προσφέρει.

Ήταν Μάρτιος του 1959, όταν σκληρός και αδυσώπητος Αγώνας του λαού μας τερματίστηκε. Οι συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου έβαλαν τέλος στον ένοπλο Αγώνα του Κυπριακού λαού για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και Ένωση της Κύπρου με τη μάνα Ελλάδα. Ο στρατηλάτης Γεώργιος Γρίβας Διγενής, που για τέσσερα ολόκληρα χρόνια οδήγησε την ΕΟΚΑ σε ένα νικηφόρο Αγώνα και έγραψε το έπος του 1955-

1959, έδωσε διαταγή στα παλληκάρια του: «παύσατε πύρ». Διαβάξω την τελευταία του Προκήρυξη-Διαταγή προς τον Κυπριακό λαό που είναι χαρακτηριστική και μας δίνει τα μηνύματα.

.....

Μέσα από τα γραφόμενα του Αρχηγού της ΕΟΚΑ, στην τελευταία αυτή διαταγή του, αβίαστα βγάζει κανείς τα συμπεράσματά του. Η πικρία και η απογοήτευση είναι εμφανής.

Η Κύπρος, το πολύπαθο Νησί της Αφροδίτης, ανακηρύχθηκε σε Κυπριακή Δημοκρατία. Ο Αγώνας, οι θυσίες, τα ολοκαυτώματα, οι αγχόνες, ο πόνος και τα βάσανα του λαού μας, δυστυχώς δεν μας οδήγησαν στο ποθούμενο, στην Ένωση, που ήταν ο προαιώνιος πόθος του λαού μας. Η Αγγλική διπλωματία, το μίσος και η δολιότητα της Αγγλικής ηγεσίας, οδήγησαν τα πράγματα σε μια άδικη

λύση που αδικούσε παράφορα τον λαό μας και ήταν δύσκολο να λειτουργήσει. Οι Άγγλοι με τη γνωστή μέθοδο που πάντοτε εφαρμόζαν το, «διαίρει και βασίλευε» αφού έβαλαν μέσα στο παιχνίδι τους Τούρκους, τους οποίους καθοδηγούσαν, μας οδήγησαν στις συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου.

Οι συμφωνίες προνοούσαν με βάση τη συνθήκη εγγυήσεως και τη συνθήκη συμμαχίας, μεταξύ πολλών άλλων την εγκατάσταση στο Νησί στρατιωτικών τμημάτων με 950 στρατιώτες από την Ελλάδα, και 750 στρατιώτες από την Τουρκία.

Η Ελληνική Δύναμη Κύπρου -ΕΛΔΥΚ- έτσι ονομάστηκε, έφθασε στις 16 Αυγούστου 1960 στο λιμάνι της Αμμοχώστου με τα αρματαγωγά του Ελληνικού Ναυτικού ΑΛΙΑΚΜΩΝ, ΧΙΟΣ και ΛΗΜΝΟΣ, με Διοικητή τον εκλεκτό συνταγματάρχη του Ελληνικού στρατού Διονύσιο Αρπουύζη.

Η καρδιά της Κύπρου σκίρτησε, οι Έλληνες του Νησιού με συγκίνηση και άκρατο ενθουσιασμό υποδέχονταν τη μάνα Ελλάδα.

Γονατιστοί και με δάκρυα στα μάτια χαιρετούσαν τα νιάτα της Ελλάδας που με μεγαλοπρέπεια και λεβεντιά πατούσαν το Κυπριακό έδαφος. Η γαλανόλευκη περήφανη κυμάτιζε στο Νησί της Αφροδίτης.

Η Ελλάδα ήταν εδώ, έτοιμη να υπερασπιστεί το πολύπαθο Νησί της Αφρο-

δίτης και να επαγρυπνά για την εφαρμογή και τη λειτουργία των συμφωνιών.

Ιδιαίτερα οι αγνοί, οι απλοϊκοί και απονήρευτοι Έλληνες κάτοικοι του Νησιού, φορτισμένοι συναισθηματικά, χωρίς να εμβαθύνουν και χωρίς προβληματισμό, δεδομένου μάλιστα ότι και η ηγεσία του τόπου διακήρυξε ότι «Νενικήκαμεν», διερμήνευσαν ότι με την παρουσία του Ελληνικού στρατού στην Κύπρο πραγματοποιήθηκαν οι προαιώνιοι πόθοι του και έγινε η Ένωση με την Ελλάδα.

Το Ελληνικό απόσπασμα στρατοπέδευσε στο στρατόπεδο WITTIGTON (ΚΟΛΟΚΟΣΗ), βορειοδυτικά της Λευκωσίας σε μικρή απόσταση από το αεροδρόμιο Λευκωσίας κοντά στον Γερόλακκο.

Όπως ανέφερα και προηγουμένως, το Τουρκικό απόσπασμα με 750 άνδρες, ονομάστηκε ΤΟΥΡΔΥΚ και στρατοπέδευσε έξω από τη Λευκωσία κοντά στο Τουρκικό προάστειο της Λευκωσίας, Κιόνελη, σε μικρή απόσταση από την ΕΛΔΥΚ.

Αγαπητέ Κύριε Υπουργέ Άμυνας της Ελλάδας,

Για μας η παρουσία της ΕΛΔΥΚ στο Νησί ήταν και είναι η παρουσία της Ελλάδας. Για μας ΕΛΔΥΚ σημαίνει Ελλάδα. Νιώθουμε την παρουσία της και το ενδιαφέρον της, νιώθουμε πόσο

νοιάζεται για μας. Μια παρουσία ουσιαστική με βαθύτερο νόημα.

Η ΕΛΔΥΚ, με πλήρη συναίσθηση των ευθυνών της, πιστή στο καθήκον, έκτοτε διαδραματίζει εποικοδομητικό ρόλο στα δρώμενα του Νησιού, παρακολουθεί με σύνεση και υπευθυνότητα την πορεία του εθνικού μας προβλήματος και ζει τα γεγονότα σε πλήρη συνεργασία με την Κυβέρνηση της Κύπρου.

Υπήρξε και συνεχίζει να αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα στα καταχθόνια σχέδια των Τούρκων και εμπόδιο στην προσπάθειά τους να ολοκληρώσουν αυτά που από καιρό προγραμματίζουν εις βάρος του Νησιού μας.

Δυστυχώς στην πορεία της δεν μπόρεσε να αποφύγει τραγικά γεγονότα που κόστισαν απώλειες και χάθηκαν ελληνικά νιάτα.

Τον Μάρτιο του 1964 σκοτώθηκε ο επιλοχίας Σωτήριος Καραγιάννης και τον Μάιο του 1967 οι Τούρκοι δολοφόνησαν εν ψυχρώ τον Ταγματάρχη Δημ. Πούλιο και τον Λοχαγό Βασίλειο Καποτά, όταν κατά λάθος εισήλθαν στην Τουρκοκρατούμενη παλιά συνοικία της Αμμοχώστου.

Δυστυχώς οι Τούρκοι ανέκαθεν έχουν αλλότριους στόχους και σκοπούς.

Η ατμόσφαιρα είναι ηλεκτρισμένη. Οι Τούρκοι εξοπλίζονται, είναι προκλητικοί, κάνουν θύλακες, παρενοχλούν τον δρόμο Λευκωσίας-Λεμεσού, προσπα-

θούν να κάνουν προγεφύρωμα στα Κόκκινα και πολλά άλλα.

Η ΕΛΔΥΚ παρ' όλα αυτά δείχνει αυτοσυγκράτηση και υπομονή. Από το 1963 μέχρι τη βάρβαρη εισβολή των Τούρκων τον Ιούλιο του 1974, συμπεριφέρεται με σύνεση και προσοχή.

Ασφαλώς η μεγάλη προσφορά της ΕΛΔΥΚ, που υπήρξε καθοριστική και έπαιξε σημαντικό ρόλο στην όλη εξέλιξη του εθνικού μας προβλήματος, είναι η ηρωική αντίσταση των ανδρών της, οι οποίοι κατόρθωσαν να ανακόψουν την Τουρκική λαίλαπα στην περιοχή της Σχολής Γρηγορίου (κοντά στο στρατόπεδό τους), όταν με μανία οι δυνάμεις του Αττίλα που εισέβαλαν το 1974 στο Νησί προσπαθούσαν να μπουν στη Λευκωσία και να καταλάβουν την πρωτεύουσα. Το πρωί της 20ης Ιουλίου 1974 Τουρκικά αεροπλάνα αιφνιδιαστικά και άνανδρα, βομβάρδισαν το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ και προκάλεσαν καταστροφές. Ύστερα από την άνανδρη επίθεση των Τούρκων, η ΕΛΔΥΚ έκαμε επίθεση εναντίον του Τουρκικού θύλακα Αγύρτας-Λευκωσίας, όμως αναγκάστηκαν να υποχωρήσουν και οχυρώθηκαν στις θέσεις έξω από το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ. Εκεί δέχθηκαν σφοδρές και αλλεπάλληλες επιθέσεις από αεροπλάνα και πυροβολικό. Όμως έμειναν αμετακίνητοι στις θέσεις τους. Στο μεταξύ κατέφθασαν και οι 300 στρατιώτες της 72 Γ. ΕΣΣΟ που

έφευγαν για την Ελλάδα με το αρματαγωγό «Λέσβος». Ευρισκόμενοι εν πλω προς την Ελλάδα, έξω από τα νερά της Πάφου πληροφορήθηκαν ότι τουρκικά αεροπλάνα έκαμαν επίθεση και βομβάρδισαν το στρατόπεδο της ΕΛΔΥΚ και ζήτησαν από τον Κυβερνήτη Πλωτάρχη Χανδρινό να επιστρέψουν εις βοήθεια των συναδέλφων τους. Ο Πλωτάρχης συγκινημένος από την απόφαση των στρατιωτών, χωρίς κανένα δισταγμό επέστρεψε και αποβίβασε τους στρατιώτες στην Πάφο, οι οποίοι με αυτοκίνητα μέσω Τροόδους έφθασαν στη Λευκωσία. Ο πλωτάρχης με το αρματαγωγό ΛΕΣΒΟΣ βρήκε τότε την ευκαιρία και έβαλε εναντίον των Τουρκοκυπριακών θυλάκων στην πόλη της Πάφου και τους προκάλεσε μεγάλες ζημιές. Τα τουρκικά αεροπλάνα τότε έπαθαν σύγχυση και βομβάρδισαν δικό τους καράβι.

Την 16ην Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η τελική και καθοριστική μάχη, εναντίον της ΕΛΔΥΚ.

Μεγάλη δύναμη πεζικού του Αττίλα, υποστηριζόμενη από τανκς, αεροπορία και πυροβολικό, εξαπέλυσε σφοδρή επίθεση εναντίον της ΕΛΔΥΚ, ιδιαίτερα στην περιοχή της Σχολής Γρηγορίου. Όμως τα παλληκάρια της ΕΛΔΥΚ δεν πτοήθηκαν, κρατήθηκαν στις θέσεις τους και δεν επέτρεψαν στις Τουρκικές δυνάμεις να προχωρήσουν εντός της Λευκωσίας, ούτε να καταλάβουν το αεροδρόμιο. Προέβαλαν σθεναρή αντίσταση και επέφεραν μεγάλες ζη-

μιές ιδιαίτερα σε έμπυχο υλικό στον εισβολέα. Εκεί αναβίωσαν οι Μαραθονομάχοι, ξαναζωντάνεψαν οι 300 του Λεωνίδα. Μεταμορφώθηκαν τα παιδιά της ΕΛΔΥΚ σε νέους Παπαφλέσες, σε Κολοκοτρώνηδες, σε νέους Διγενήδες, δεν λογάριασαν ούτε τα αεροπλάνα, ούτε τα τανκς, ούτε τον υπεράριθμο στρατό του Αττίλα.

Διαβάξω σχετικό απόσπασμα από το βιβλίο του υποστράτηγου Σπυριδώνα Δελλή «Η αυτοθυσία της ΕΛΔΥΚ»:

Αυτές οι φυσικές κοιλότητες, σπηλιές, αποδείχτηκε ότι ήταν πραγματικά πολύτιμα καταφύγια, γιατί ήταν αδύνατο να αχρηστευθούν από τις βόμβες και τα βλήματα, που έπεφταν σωρηδόν. Περί την 10.30 πρωϊνήν, ο βομβαρδισμός σταμάτησε και εκτοξεύτηκε η πρώτη τουρκική επίθεση με πεζικό και άρματα εναντίον του υψώματος Β από την κατεύθυνση των υψωμάτων Α1-Άσπρα Χώματα. Με την εμφάνιση των εχθρικών τμημάτων στα δύο αυτά υψωματάκια, περίπου 150 μέτρα από τα ορύγματα της α΄ γραμμής, δηλαδή του πρόσθιου ορίου τοποθεσίας (ΠΟΤ) του Λόχου Διοικήσεως, εκτοξεύτηκαν σφοδρά πυρά κατά των Τούρκων, τόσο από τα δικά μας όπλα ευθυτενούς τροχιάς, τυφέκια-πολυβόλα, όσο και από τα όπλα καμπύλης τροχιάς, πυροβολικό και όλμοι 81 χιλιοστών από τα οποία ζητήσαμε την υποστήριξη. Κυριολεκτικά θρυμματίστηκε η εχθρική επίθεση και οι Τούρκοι υποχώρησαν προς την περιοχή του χωριού Γερό-

λακκος. Τα πυρά υποστήριξης ήταν πολύ εύστοχα και επέφεραν πραγματική πανωλεθρία στους επιτιθέμενους. Μαύρισε στην κυριολεξία από κορμιά η κορυφογραμμή των υψωμάτων Α1-Άσπρα Χώματα, και αυτό γιατί οι Τούρκοι έρχονταν να καταλάβουν το στρατόπεδο και τα γύρω από αυτό υψώματα σε σχηματισμούς, που έδιναν την εντύπωση παρέλασης περισσότερο παρά σχηματισμών μάχης. Το ηθικό των αμυνομένων οπλιτών της ΕΛΔΥΚ άγγιξε το ξενίθ. Οι κραυγές τους «να τους κάνουμε και μια επίθεση, κύριε διοικητά» δείχνει καθαρά το θάρρος και την αποφασιστικότητά τους να αμυνθούν μέχρι εσχάτων.

Και πιο κάτω:

Περί την 11:20 ώρα της 14ης Αυγούστου εκδηλώθηκε δεύτερη τουρκική επίθεση κατά της τοποθεσίας του Λόχου Διοικήσεως από την κατεύθυνση του διεθνούς αεροδρομίου της Λευκωσίας (στρατόπεδο 11ου Τακτικού Συγκροτήματος). Δύναμη τουρκικού Τάγματος και αριθμός αρμάτων όρμηξε κατά του αριστερού τμήματος της διατάξεως του Λόχου Διοικήσεως.

Χαρακτηριστικό της τουρκικής επίθεσης ήταν η προχώρηση του πεζικού σε πυκνή διάταξη, χωρίς αποστάσεις μεταξύ των ανδρών. Οι επιτεθέμενοι έπαθαν κυριολεκτικά πανωλεθρία από τη δράση του πυροβολικού, των όλμων 81 χιλιοστών και τα πυρά των όπλων ευθυτενούς τροχιάς. Οι επιζήσαντες προ-

σπαθούσαν να διαφύγουν προς κάθε κατεύθυνσης σε μικρά φαλαγγίδια η και μεμονωμένα, εγκαταλείποντας οπλισμό, εξάρτυση, πολλούς νεκρούς και τραυματίες.

Η ανακοπή των Τουρκικών δυνάμεων δεν τους επέτρεψε να προελάσουν και να καταλάβουν τη Λευκωσία, διέσωσε την Κυβέρνηση και την Κυπριακή Δημοκρατία.

Η ΕΛΔΥΚ είχε αρκετές απώλειες: 83 νεκρούς και αγνοούμενους και 22 τραυματίες.

.....

Υποκλινόμαστε μπροστά στα ηρωικά παιδιά της ΕΛΔΥΚ, αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και στρατιώτες, που αγωνίστηκαν με πάθος κι αυταπάρηση υπερασπιζόμενοι τα ιερά χώματα του Νησιού μας. Υποκλινόμαστε, μνημονεύουμε και τιμούμε τους ήρωες που πρόσφεραν τη ζωή τους θυσία στον βωμό της Λευτεριάς, εκφράζουμε τον θαυμασμό μας για το μεγαλείο της ψυχής τους και εναποθέτουμε την ευγνωμοσύνη μας.

Όπως είναι γνωστό, η Τουρκική εισβολή επέφερε μεγάλη καταστροφή στο Νησί μας. Πήρε και κρατά με τη δύναμη των όπλων το 37% του Κυπριακού εδάφους, έδωξε 200.000 Έλληνες από τα σπίτια τους, ατίμασαν και σκότωσαν αθώους, παιδιά, γυναίκες και γέροντες. Σφετερίζεται τις περσιονσίες μας. Μαγαρίζει τα ιερά και τα

όσιά μας και προσπαθεί να Τουρκοποιήσει τα κατεχόμενα, καταστρέφοντας και εξαλείφοντας οτιδήποτε είναι ελληνικό.

.....

Κύριε Διοικητά,

Το Σ.Ι.Μ.Α.Ε, το Ι.Δ.Α.Α.Ε και οι Συνδεδεσμοί Αγωνιστών ΕΟΚΑ, τιμούν σήμερα την Ελληνική Δύναμη Κύπρου και εκφράζουμε την αγάπη μας και την

ευγνωμοσύνη μας για όσα έχετε προσφέρει και για όσα συνεχίζετε να προσφέρετε με την εδώ παρουσία σας στον αγωνιζόμενο για Λευτεριά και δικαιοσύνη λαό μας.

Σας ευχαριστούμε και σας ευγνωμονούμε από τα βάθη της καρδιάς μας.

Ζήτων η ΕΛ.ΔΥ.Κ.

Ζήτω η Ελλάς.

Ο Θεός να ευλογεί το Ελληνικό Έθνος.

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛ.ΔΥ.Κ

Του προέδρου του ΣΙ.Μ.Α.Ε Ανδρέα Μαΐμαρίδη

27 Νοεμβρίου 2015, Αίθουσα Ηρώων

Είναι πολύ φτωχή η γραφίδα μου για να μπορέσω να αποδώσω κατά το ελάχιστον την προσφορά της Ελληνικής Δύναμης Κύπρου, ΕΛ.ΔΥ.Κ., στην υπεράσπιση της εδαφικής ακεραιότητας της Κύπρου από την επιβολή του άρπαγα γείτονα.

Μόνο μια ομηρική μούσα ίσως θα ήταν άξια να μνημονεύσει το συσσωρευμένο μεγαλείο του Αγώνα εκείνων των μαύρων ημερών του Ιουλίου και Αυγούστου του 1974.

Και τι να πω για τον ανώνυμο Ελδυκάριο, ο οποίος, υπακούοντας στα κελεύσματα της πατρίδας, ήλθε από κάθε γωνιά της Μητρόπολης να υπερασπίσει την Κύπρο, όχι ως ένα ξένο κράτος δεμένο με συνθήκη συμμαχίας, αλλά ως το έσχατο όριο του Ελληνισμού στην Ανατολή!

Είμαι βέβαιος ότι ο Ελδυκάριος στρατιώτης, ευρισκόμενος εδώ, γνώριζε πολύ καλά ότι υπερασπιζόταν την Ελλάδα όπως αυτή είναι ριζωμένη στη συνείδηση κάθε Έλληνα, είτε λέγεται Αθήνα, Σπάρτη, Μακεδονία, Θράκη, Αιγαίο, Ήπειρος, Κωνσταντινούπολη, Ιωνία, Σμύρνη, Αλεξάνδρεια.

.....

Πολύ περισσότερο ο απανταχού Ελληνισμός αισθάνθηκε την ανάγκη προστασίας της Κύπρου κατά την εισβολή των νεοβαρβάρων του Αττίλα. Η ΕΛΔΥΚ εκείνες τις τραγικές στιγμές φορτώθηκε όλη την ιστορία της Ελλάδας και του παγκόσμιου Ελληνισμού. Οι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και άνδρες της, αντόματα μεταμορφώθηκαν σε Μαραθωνομάχους, Λεωνίδες, Θεμιστοκλήδες, Ονήσιλους, Ευαγόρες, Μεγαλέξανδρους, Κωνσταντίνους Παλαιολόγους, Κολοκοτρώνηδες και Νικηταράδες, Διγενήδες, Αυξεντίου και Μάτσηδες, Λιονταρόψυχους του Λιοπετρίου.

Είναι εδώ που θριάμβευσε η Ελληνική αρετή. Είναι εδώ σε αυτό τον χώρο γύρω από τη Λευκωσία, με τις εκατόμβες θυμάτων, όπου καταδείχτηκε περίτρανα ακόμα μια φορά η γνησιότητα της έκφρασης της ενότητας του Ελληνικού χώρου Κύπρου-Ελλάδας και βρίσκει την πλήρη εφαρμογή της η Ηροδότου ρήση:

«Το Ελληνικό εστί, όμαιμόν τε και ομόγλωσσον και θεών ιδρύματα και

θυσίας η θεάτε ομότροπτα». Τουτέστιν «*Η ουσία του Ελληνικού Έθνους συνίσταται από το ίδιο αίμα, την ίδια γλώσσα, την κοινή θρησκεία και τα ίδια ήθη και έθιμα*».

Εδώ στον χώρο του στρατοπέδου της, θα πρέπει να ανεγερθεί μνημείο ευγνωμοσύνης καλλιμάρμαρο, στο οποίο να χαραχθεί το επίγραμμα του Σιμωνίδη με μικρή παράφραση «Ω Ξείν αγγέλlein τοis Έλλησιν ότι τήδε κείμεθα τοis κείνων ρήμασι πειθόμενοι».

Αυτό το ίδιο εσωτερικό συναίσθημα ελληνικότητας κατακυριεύει τους Κύπριους πεπαιδευμένους και απαίδευτους χωρικούς, οι οποίοι κατά δεκάδες συστρατεύονταν στις εκάστοτε κρίσεις του Ελληνικού κράτους.

Πριν ακόμη από την Εθνεγερσία του 1821 ο Κύπριος σύντροφος του Ρήγα Φεραίου Ιωάννης Καρατζιάς εμαρτύρησε μαζί του στα χέρια των Αυστριακών πρακτόρων της Τουρκίας.

Στην Επανάσταση εκατοντάδες Κύπριοι έφυγαν και πήγαν «στους λας που πολεμούσιν». Περίπου χίλιοι Κύπριοι σύμφωνα με τα απομνημονεύματα των Αγωνιστών της Ελληνικής Επανάστασης έλαβαν μέρος σε αυτήν από το 1821 μέχρι το 1829.

Η μεγαλειώδης συμμετοχή των Κυπρίων σε όλους τους εθνικούς Αγώνες οριοθετεί οριστικά και ανέκκλητα τα

όρια του Ελληνικού κράτους όπως τα οριοθετεί η συμμετοχή χιλιάδων Κυπρίων, οι οποίοι λίπαναν με τα κόκκαλά τους το δέντρο της Ελληνικής Ελευθερίας σε όλα τα μήκη και πλάτη του Ελληνισμού.

Κατά τον πρώτο Κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια, τα όρια του αναγεννώμενου Ελληνικού κράτους καθορίζονται «υπό του αίματος του εκχυθέντος εις τα σφαγεία των Κυδωνίων, της Κύπρου, της Χίου, της Κρήτης, των Ψαρών και του Μεσολογγίου και εις τους πολλούς κατά θάλασσαν και κατά γην αγώνας, δια των οποίων εδοξάσθη το ανδρείον τούτο έθνος».

Στον άτυχο πόλεμο του 1897, 745 Κύπριοι μετέβηκαν στην Αθήνα και κατατάχθηκαν στον Ελληνικό στρατό ως εθελοντές επιδείξαντες αξιομνημόνευτη ανδρεία.

Τουλάχιστον 8 Κύπριοι έλαβαν μέρος στον Μακεδονικό Αγώνα και 1800 στους Βαλκανικούς πολέμους με 55 νεκρούς και εκατοντάδες τραυματίες, καθώς και με γενναία ερανική οικονομική εισφορά, πρωτοφανή για τα τότε δεδομένα, ύψους £16.000 λιρών.

Μεγάλη συμμετοχή των Κυπρίων σημειώνεται και στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο στον οποίο κατατάχθηκαν εθελοντικά και πολέμησαν στο Μακεδονικό μέτωπο.

Ανάλογη είναι και η παρουσία Κυπρίων στη Μικρασιατική εκστρατεία, πολύ περισσότεροι όμως ανταποκρίθηκαν με ενθουσιασμό και έλαβαν μέρος στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940, την αντίσταση και στην απόκρουση της κομμουνιστικής ανταρσίας.

Όλη αυτή η αμφίδρομη πορεία χιλιάδων υπερασπιστών της ιδέας του Ελληνισμού ένθεν και ένθεν του Αιγαίου αποδεικνύει έμπρακτα την αιώνια απάντηση σε όλους τους καλοθελητές που αμφοιβητούν την γνησιότητα και ενότητα του Ελληνικού χώρου Κύπρου-Ελλάδας.

Σφραγίδα διαχρονικής εθνικής αλληλεγγύης και αυτοθυσίας, αποτελεί το ακόλουθο απόσπασμα συνομιλίας του πεσόντος στη μάχη του Μπιζανίου Χριστόδουλου Σώζου, δημάρχου Λεμεσού, με τον Μητροπολίτη Κιτίου και αργότερα Πατριάρχη Μελέτιο Μεταξάκη: «Εάν είναι θέλημα Θεού να συμπεριληφθώ εις τα θύματα του βροτολοιγού Άρεως, θα δημιουργήσω διά του θανάτου μου δικαίωμα εις όλους τους Κυπρίους να απαιτώσι την απόδοσιν της Κύπρου εις τας μητρικάς αγκάλας».

Ο δε νεαρός Μιχάλης Χατζηδημητρίου, ο αργότερα ποιητής Γλαύκος Αλιθέρης, ο οποίος κατατάγηκε κρυφά από τον πατέρα του, γράφει στους δίκαια θυμωμένους γονείς του: «Δεν πρέπει να

είσαι θυμωμένος μαζί μου γιατί έφυγα, γιατί τι άλλο εμάθαινα εις το σχολείο που με έστελλες, τι άλλο παρά την αγάπη προς την πατρίδα;».

Αυτός ήτο, είναι και θα είναι ο εσαεί Ελληνισμός της Κύπρου. Καθαρός, διαχρονικά γαλάζιος, που μέχρι σήμερα όταν ακούει τον Εθνικό Ύμνο δακρύζει και όταν βλέπει σε εικόνες τον Παρθενώνα αναγεννάται.

Η θυσία των Ηρώων της ΕΛ.ΔΥ.Κ στα κυπριακά άγια χώματα και η ανάλογη των Κυπρίων στις κρίσιμες εθνικές πολεμικές περιπέτειες, αποτελούν τον αργαή κρίκο που ενώνει τον Ελληνισμό όπου γης, στη μάχη επιβίωσης που δίνει σήμερα η Κύπρος.

Τον ευγνωμονούμε και τον ευχαριστούμε.

«ΜΕΛΙΖΟΝΑ» & «ΘΕΑΤΡΟΝΙΑ» ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ

Του Θάσου Σοφοκλέους

Είναι πραγματικά με συγκίνηση και μεγάλη συναισθηματική φόρτιση που παρακολουθήσαμε απόψε τη γεμάτη εθνικό παλμό και εθνική ανάταση εκδήλωση που η χορωδία «ΜΕΛΙΖΟΝΑ» και ο θεατρικός όμιλος «ΘΕΑΤΡΟΝΙΑ» μας παρουσίασαν. Ήταν ένα εθνικό αναβάπτισμα. Άγγιξε τις χορδές της καρδιάς μας και μάς γέμισε περηφάνια.

Ειδικά μας κατασυγκίνησε η αναφορά στον μεγάλο μας ήρωα, τον νεαρό μαθητή, τον νικητή της αγχόνης Ευαγόρα Παλληκαρίδη, τον ευαίσθητο, τον ανήσυχο, τον οραματιστή, τον αξιοθαύμαστο αγωνιστή της ελευθερίας, που προπορευόταν κατά πολύ της ηλικίας του.

Ζούσε έντονα όλες τις στιγμές της ζωής και εξέφραζε τον εσωτερικό του κόσμο, τους στοχασμούς του, τους κραδασμούς του, τους οραματισμούς του, τους προβληματισμούς του και τις ανησυχίες του, με την εμπνευσμένη πέννα του και ιδιαίτερα με τη χαρισματική του ποίηση, που λαμβάνοντας υπόψη την ηλικία του, ήταν πολύ προχωρημένη και έφερε στην επιφάνεια τον εσωτερικό του κόσμο, τα χαρίσματα, τον άδολο και πηγαίο χαρακτήρα του. Ο Ευαγόρας Παλληκαρίδης υπήρξε μια ξεχωριστή προσωπικότητα, ένας εμπνευσμένος νέος, ένα πραγματικό φαινόμενο για την ηλικία του.

Παρακολουθώντας όλη του την πο-

ρεία, από μικρός μέχρι την ώρα που απτόητος και περήφανος ανέβηκε στην αγχόνη, διαπιστώνουμε το μεγαλείο της ψυχής του, τις ξεκάθαρες επιλογές του και επιβεβαιώνουμε την προχωρημένη ωριμότητά του σε όλους τους τομείς της ζωής.

Αναφέρω χαρακτηριστικά τα τελευταία του λόγια: «Ό,τι έκαμα το έκαμα για την πατρίδα μου. Εύχομαι να είμαι ο τελευταίος που απαγχονίζεται». Σαφής, ξεκάθαρος και απόλυτος. Και ο Θεός άκουσε την ευχή του. Ήταν ο τελευταίος Αγωνιστής της ΕΟΚΑ που ανέβηκε στην αγχόνη.

Αγαπητά μέλη του «ΜΕΛΙΖΟΝΑ» - «ΘΕΑΤΡΟΝΙΑ» σας ευχαριστώ γι' αυτό που κάνετε. Ευχαριστώ και την εμπνευσμένη συγγραφέα κ. Τούλα Κακουλλή.

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, όσοι είχαμε την τύχη ή την ατυχία να ζήσουμε, ζήσαμε και βιώσαμε πολλά, είδαμε την καταστροφή, είδαμε τα όνειρά μας να χάνονται. Τον Πενταδάκτυλο σκλαβωμένο να σηκώνει στην πλάτη του τη σημαία της ντροπής. Πονάμε και ανησυχούμε για το μέλλον της Πατρίδας μας. Δυστυχώς ο χρόνος δεν σταματά και μοιραία ακολουθούν τους νόμους της ζωής και οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ. Ένας ένας φεύγουν από την ζωή. Για τους Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, υπάρχει ημερομηνία λήξεως. Γι' αυτό και δίνουμε μεγάλη σημασία στη διαδοχή.

Στους νέους μας, σε σας που πρέπει να παραδώσουμε τη σκυτάλη. Να φύγουμε ικανοποιημένοι ότι υπάρχουν τα παιδιά και τα εγγόνια μας που θα συνεχίσουν το έργο μας. Με το βλέμμα στραμμένο προς τον Παρθενώνα, φορείς των προαιώνιων πόθων του λαού μας.

Αύριο ξημερώνει η μεγάλη επέτειος της 1ης Απριλίου. Η μνήμη μάς μεταφέρει 60 χρόνια πίσω. Τότε που ο λαός μας πήρε τη μεγάλη απόφαση, αψήφησε τον θάνατο και αγωνίστηκε με πάθος για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και Ένωση της Κύπρου μας με τη μάνα Ελλάδα και πρόσφερε τα πάντα στον βωμό της Λευτεριάς, τη ζωή του, τα παιδιά του, τα υπάρχοντά του. Τα παλληκάρια της ΕΟΚΑ έπεσαν στο πεδίο της τιμής, ανέβηκαν τα σκαλοπάτια της αγχόνης, ξεψύχησαν κάτω από τα φρικτά και απάνθρωπα βασανιστήρια, μπήκαν στις φυλακές και στα κρατητήρια.

Μπορεί να μην πέτυχαν το ποθούμενο, έδωξαν όμως τους Άγγλους αποικιοκράτες, υπέστειλαν τη σημαία τους και ύψωσαν της σημαία της Κυπριακής Δημοκρατίας, καταργώντας έτσι τη σκλαβιά και σώζοντας την τιμή και την αξιοπρέπεια του λαού μας.

Κυρίες και Κύριοι, Αγαπητοί μου,

Η πρώτη του Απριλίου αποτελεί την πιο ένδοξη μέρα των Ελλήνων της Κύπρου. Είναι ορόσημο ιστορικό στη μακραίωνη πορεία της Κύπρου μας.

Ο θρυλικός, ο υπέροχος και ανεπανάληπτος απελευθερωτικός Αγώνας του 1955-59, είναι η κορυφαία εκδήλωση αρετής και αγάπης προς την Ελευθερία

και αποτελεί την πιο γενναία υπέρβαση στον χώρο των μεγάλων και άφθαστων ιδανικών της ζωής.

Μνημονεύουμε την τιμημένη γενιά του '55.

Μνημονεύουμε τους ήρωες και τους μάρτυρες της ηρωϊκής ΕΟΚΑ.

Μνημονεύουμε τον Σταυραετό του Μαχαιρά, τον ιδεαλιστή Τροβαδούρο του Δικώμου, τους λιονταρόψυχους του Λιοπετρίου, τους τραγικούς μάρτυρες στο Κούρδαλι, τους 14 ηρωομάρτυρες που ξεψύχησαν κάτω από τα φρικτά βασανιστήρια, μνημονεύουμε τα εννέα παλληκάρια που κοίταξαν κατάματα τον χάροντα και πορεύτηκαν ατρόμητοι στην αγχόνη τραγουδώντας.

Μνημονεύουμε τα ηρωϊκά παιδιά μας που έπεσαν στο πεδίο της τιμής κτυπημένοι από τα άνομα βόλια των εχθρών μας.

Υποκλινόμαστε, εκφράζουμε τον θαυμασμό και εναποθέτουμε την ευγνωμοσύνη μας για όσα μας πρόσφεραν.

Την ώρα τούτη της Εθνικής Ανάτασης, μέσα από τα βάθη της καρδιάς μας, ευχόμαστε, ο Πανάγαθος θεός να τελειώσει τη δοκιμασία της Πατρίδας μας, να δικαιώσει τις θυσίες και τους Αγώνες του λαού μας.

Ελληνίδες και Έλληνες,

Η πρώτη του Απριλίου είναι Φάρος Φωτεινός που φωτίζει τον δρόμο μας, οι ήρωες και οι μάρτυρες, μάς καλούν να μην υστερήσουμε και μάς δείχνουν το μέτρο της δικής μας στάσης και της δικής μας συμπεριφοράς και είναι μ' αυτό το μέτρο που θα κριθούμε.

ΣΤΗΝ ΟΡΜΗΔΕΙΑ

Του προέδρου μας Θάσου Σοφοκλέους

Ο άμετρος ζήλος, το βαθύ αίσθημα αγάπης και σεβασμού προς τα ιδανικά και το αδούλωτο πνεύμα του '55, ο άδολος πατριωτισμός του σεμνού και ανιδιοτελούς αγαπητού φίλου και αγνού πατριώτη Παναγιώτη Χαραλάμπους, οδήγησαν τα βήματά μας στο χωριό σας για να αποκαλύψουμε το μνημειακό έργο, που με πολλή αγάπη και εθνική παρόρμηση έχει στήσει στην αυλή του σπιτιού του, εκφράζοντας έτσι τον σεβασμό και την άμετρη εκτίμησή του στους αθάνατους ήρωες της θρυλικής ΕΟΚΑ.

Είναι πολλή η συγκίνηση και η συναισθηματική φόρτιση που μας προκαλεί με το έργο και την όλη του συμπεριφορά ο αγαπητός Παναγιώτης. Αποτελεί λαμπρό παράδειγμα προς μίμηση για τους νέους μας.

Εκείνο που πραγματικά αγγίζει ιδιαίτερα τις ευαισθησίες μας, μας κάνει περήφανους και μας καθησυχάζει, είναι ότι υπάρχουν παιδιά της νέας γενιάς που είναι έτοιμα να παραλάβουν τη σκυτάλη. Μέσα στη δίνη και την τραγικότητα των ημερών, με όσα ζούμε και βιώνουμε, με όλα εκείνα που ενεργούν αντίστροφα ξεστρατίζουν και φθείρουν την νεολαία, υπάρχουν κά-

ποιοι που αντιστέκονται, παραμένουν στον σωστό δρόμο και ακολουθούν την πορεία της δημιουργίας, της αξιοπρέπειας και της τιμής. Υπάρχει για μας το προξύμι που θα μπολιάσει τους νέους μας και θα καρπίσει.

Την ώρα τούτη της προσευχής και της ψυχικής ανάτασης, η μνήμη μάς μεταφέρει στα γεμάτα προσφορά και δράση χρόνια της κυπριακής εξέγερσης.

Αναλογιζόμαστε το ψυχικό μεγαλείο της αδούλτης γενιάς του '55. Τότε, που ο λαός μας αφήφησε τον θάνατο, τότε που τα παλληκάρια μας πρόσφεραν τη ζωή τους, έγιναν ολοκαύτωμα, ανέβηκαν στην αγχόνη και ξεψύχησαν κάτω από τα φρικτά βασανιστήρια, στον υπέρτατο Αγώνα του λαού μας, για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και Ένωση της Κύπρου μας με την Ελλάδα.

Αναλογιζόμαστε από πού ξεκινήσαμε και πού φθάσαμε. Ανησυχούμε για το μέλλον του τόπου μας. Διερχόμαστε κρίση. Πρέπει να επανεύρουμε τους εαυτούς μας. Να ζωντανέψει το αθάνατο πνεύμα του '55-59.

Οι Έλληνες βρίσκονται σ' αυτό το νησί από τρεις χιλιάδες και πλέον χρόνια

π.Χ. Παρόλες τις κατά καιρούς αντιξοότητες και παρόλους τους κατακτητές που πέρασαν από το Νησί που τόσο προσπάθησαν δια πυρός και σιδήρου να επιβάλουν τη δική τους γλώσσα, τα δικά τους ήθη και έθιμα, τον δικό τους πολιτισμό, οι Έλληνες του Νησιού παρέμειναν αναλλοίωτοι στις ρίζες τους, στα ήθη και στα έθιμά τους, κράτησαν τη γλώσσα και τη θρησκεία τους.

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, όσοι επιζήσαμε του τιτάνιου Αγώνα, παραμένουμε σε διατεταγμένη υπηρεσία και θα αγωνιζόμαστε με όλες μας τις δυνάμεις για τη σωτηρία της πατρίδος μας.

Τούτη η γη είναι δική μας, είναι ποτισμένη με το αίμα του λαού μας και σπαρμένη με τα κόκκαλα των γονιών και των παιδιών μας. Θα την υπερασπιστούμε με όλες μας τις δυνάμεις.

Καλούμε τη νέα γενιά να βιώσει το αθάνατο πνεύμα του '55, να παραμεί-

νει δεμένη στις ρίζες μας, στα ήθη και τα έθιμά μας και να αγωνίζεται για τη σωτηρία της πατρίδας μας.

Οι αθάνατοι ήρωές μας, ο σταυραετός του Μαχαιρά Γρηγόρης Αυξεντίου, ο τροβαδούρος Κυριάκος Μάτσης, ο Στυλιανός Λένας, ο Μάρκος Δράκος, οι 108 ήρωές μας, μάς δείχνουν τον δρόμο της τιμής και του χρέους.

Ευχαριστούμε τον Παναγιώτη Χαραλάμπους για αυτή την πατριωτική του συμπεριφορά και τον συγχαίρουμε.

Ο Θεός να τον εμπνέει και να τον φωτίζει για να πορεύεται με σύνεση και άδολο πατριωτισμό.

Ευχαριστούμε και την κοινότητα Ορμίδειας και όλους εσάς που τιμάτε την εκδήλωση, εκφράζοντας την αγάπη σας στη γενιά του '55, που έγραψε το μεγάλο έπος για την Λευτεριά της Κύπρου μας.

Ετήσια Χοροεσπερίδα ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α 1955-59

Σχόλιο Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Στις 5 Φεβρουαρίου 2016 έγινε η ετήσια χοροεσπερίδα μας με μεγάλη επιτυχία. Παρέστη πλήθος αγωνιστών από όλη την Κύπρο, καθώς και αρκετοί επίσημοι. Ήταν μια συνάντηση γεμάτη ευκλείς αναμνήσεις αλλά και αγωνίας για το τι μέλλει γενέσθαι.

Μίλησε ο Πρόεδρος μας Θάσος Σοφοκλέους ο οποίος από τη μια τόνωσε το ηθικό των αγωνιστών και από την άλλη διακήρυξε στεντωρώς την πίστη μας στον όρκο μας και την εμμονή μας στην επικράτηση του διεθνούς δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κεκτημένου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ακολούθησε πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα από την ΕΛ.ΔΥ.Κ τη συνοδεία της ορχήστρας της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου, που σκόρπισε παντού το κέφι και τη χαρά.

Ευχαριστούμε θερμά την ΕΛ.ΔΥ.Κ, την Αστυνομική Δύναμη Κύπρου, τους εισφορείς και όλους όσοι βοήθησαν στην επιτυχία του απαραίτητου αυτού ετήσιου θεσμού μας, καθώς και όλους όσοι παρευρέθηκαν, λαμπρύνοντας με την παρουσία τους την όλη εκδήλωση και ταυτοχρόνως συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων της.

ΕΝΩΣΗ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Του Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Με εξαιρετική επιτυχία πραγματοποιήθηκε στο ΠΟΣΕΙΔΩΝΙΟ των Αγγλισίδων η ετήσια συνεστίαση της ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ Ε.Ο.Κ.Α ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ, στις 28 Οκτωβρίου 2015.

Παρέστη πλήθος αγωνιστών και φίλων της Ε.Α.Α και παρουσιάσθη πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, που εντυπώσισε τους πάντες. Μίλησε ο Πρόεδρος της Ε.Α.Α κ. Φώτος Παπαδόπουλος, ο οποίος με την ευφράδεια και την πολυδέρκεια που τον χαρακτηρίζει, κατενθουσίασε το φιλακόλουθο ακροατήριο.

Συγχαρητήρια στην Οργανωτική Επιτροπή και σ' όλα τα μέλη του Δ.Σ. της Ε.Α.Α, καθώς και σ' όλους όσοι συνεισέφεραν και κοπίασαν για την επίτευξη της θαυμάσιας αυτής εκδήλωσης, αλλά και σ' όλους τους Αμμοχωστιανούς συναγωνιστές μας που ήλθαν από κάθε γωνιά της Κύπρου για να ανταμώσουν με τους συναγωνιστές τους και να γιορτάσουν καθώς πρέπει την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Καταληκτρία εκδήλωση για τα 60 χρόνια από την έναρξη του Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959 «Αποχαιρετισμός» του Γιάννη Ρίτσου

(Θέατρο ΘΟΚ, 9 Μαρτίου 2016)

Καλωσόρισμα από τον πρόεδρο του ΙΔ.Α.Α.Ε κ. Ρογήρο Σιηπιλλή

Με την αποψινή μας εκδήλωση με τον «Αποχαιρετισμό» του Ρίτσου, που είναι αφιερωμένη στη μνήμη του ήρωα Γρηγόρη Αυξεντίου και όλων των άλλων ηρώων του Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, οι Συνδεδεσμοί Αγωνιστών ΕΟΚΑ, το Σ.Ι.Μ.Α.Ε. και το ΙΔ.Α.Α.Ε ολοκληρώνουν τις εκδηλώσεις τους, στην Κύπρο και στο εξωτερικό, για τα 60 χρόνια από την έναρξη του Απελευθερωτικού μας Αγώνα.

Όλες οι εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία και προσέλευση του κοινού.

Στο εξωτερικό έγιναν οι πιο κάτω εκδηλώσεις:

α) Στη Θεσσαλονίκη με τη συνεργασία του Αριστοτέλειου, Πανεπιστημίου, της Ομοσπονδίας Κυπριακών Οργανώσεων Ελλάδος, της Ένωσης Κυπρίων Βορείου Ελλάδος, του Γενικού Προξενείου της Κύπρου και με τη συμμετοχή μαθητών της Θεσσαλονίκης, που τίμησαν τους ήρωες του Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959.

β) Στην Αθήνα με τη συνεργασία του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, της Κυπριακής Πρεσβείας και του Σπιτιού της Κύπρου. Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, με ειδικό ψήφισμά του τίμησε την 1η Απριλίου 1955 και τους Αγωνιστές της ΕΟΚΑ, το οποίο επέδωσε στους τρεις Προέδρους των οργανωμένων συνόλων των Αγωνιστών.

γ) Στο Μπέρμιγχαμ, το Λονδίνο, το Σικάγο και τη Νέα Υόρκη, με τη συνεργασία των Πρεσβειών της Κύπρου και των Κυπριακών Παροικιακών Οργανώσεων, που επέδειξαν μεγάλη δραστηριότητα για την οργάνωση των εκδηλώσεων, τις οποίες οι ομογενείς παρακολούθησαν με μεγάλη συγκίνηση.

Στις πιο πάνω εκδηλώσεις του εξωτερικού, η συμβολή και συμμετοχή της Κυπριακής Κυβέρνησης ήταν εμφανής. Την εκδήλωση στη Θεσσαλονίκη προσφώνησε ο Υπουργός Εσωτερικών της Κύπρου κ. Σωκράτης Χάσιος. Την εκδήλωση στην Αθήνα προσφώνησε ο Υπουργός Άμυνας της Κύπρου κ. Χρι-

στόφορος Φωκαΐδης. Την εκδήλωση στο Λονδίνο προσφώνησε ο Υπουργός Εξωτερικών της Κύπρου κ. Γιαννάκης Κασουλίδης και στις εκδηλώσεις στο Σικάγο και τη Νέα Υόρκη απηύθυνε χαιρετισμό ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκος Αναστασιάδης,

ο οποίος τίμησε με την παρουσία του τις εκδηλώσεις.

Ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστας Καδής, τον οποίο παρακαλώ να προσέλθει στο βήμα, θα προλογίσει την αποψινή μας παράσταση.

Χαιρετισμός Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Κώστα Καδή, στην καταληκτήρια εκδήλωση για τα 60χρονα από την έναρξη του Αγώνα της ΕΟΚΑ 55'-59'

Τετάρτη, 9 Μαρτίου 2016, Ώρα 20:00,
Αίθουσα Κεντρικής Σκηνής του ΘΟΚ

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση παρευρίσκομαι στην αποψινή καταληκτήρια εκδήλωση για τα 60 χρόνια από την έναρξη του Εθνικοαπελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ 55'-59. Με τον «Αποχαιρετισμό» του Γιάννη Ρίτσου και τη μουσικοθεατρική παράσταση «Οι τελευταίες ώρες του Γρηγόρη Αυξεντίου», ολοκληρώνεται μια σειρά προγραμματισμένων επετειακών εκδηλώσεων, οι οποίες εξύμνησαν το μεγαλείο του ωραίου εκείνου αγώνα και την πολύτιμη συνεισφορά των Αγωνιστών της ελευθερίας στην πατρίδα.

Την όμορφη αυτή πρωτοβουλία ανέλαβαν από κοινού το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ και το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ. Οι οργανωμένοι αυτοί φορείς, επιτελούν αξιόλογο έργο γύρω από την ιστορική μελέτη, την ερευνητική και την επιστημονική τεκμηρίωση του ηρωικού έπους του 55'- 59', συμβάλλοντας έτσι σημαντικά στη διαφώ-

τιση και στη διατήρηση της ιστορικής μας μνήμης.

Η επιλογή του κορυφαίου έργου του Γιάννη Ρίτσου «Αποχαιρετισμός», ως επιστέγασμα των εκδηλώσεων, κρίνεται ιδιαίτερα εύστοχη, αφού χρονικά συμπίπτει και με την επέτειο της θυσίας του Γρηγόρη Αυξεντίου.

Ο επικός, λυρικός και συνάμα δραματικός χαρακτήρας του ποιήματος αναβιώνει με τρόπο συγκλονιστικό τη θυσία του ήρωα και την αυτοπροαίρετη αποδοχή του θανάτου, ως κορυφαία πράξη της ζωής και ύψιστη έκφραση αξιοπρέπειας.

«Όποιος μπορεί να νικήσει μια στιγμή τη ζωή του, νικάει και τον θάνατο», μονολογεί ο ήρωας την ύστατη ώρα στη φλεγόμενη σπηλιά. Η θυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου αναδεικνύει την αξία της εσωτερικής και της εξωτερικής ελευθερίας του ανθρώπου και ενσαρκώνει τη βαθιά συνείδηση του χρέους, που υπερβαίνει τις ατομικές

ανάγκες και υπηρετεί τον κοινό αγώνα και την πατρίδα.

Συμπατριώτες, συμπατριώτισσες,

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, αναγνωρίζοντας υπεύθυνα τον ουσιαστικό ρόλο της Παιδείας, στη διαφύλαξη της εθνικής μας ταυτότητας και στην καλλιέργεια των πανανθρώπινων αξιών, έθεσε για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, ως υπό έμφαση στόχο την άντληση «Διαχρονικών διδαγμάτων από τους αγώνες των Κυπρίων για ελευθερία». Μέσα στο πλαίσιο αυτό, επιδιώκουμε με διάφορες ουσιαστικές δράσεις να καλλιεργήσουμε στα παι-

διά μας, μεταξύ άλλων, το ήθος, την αρετή, και το πνευματικό περιεχόμενο των αγώνων του Κυπριακού Ελληνισμού. Εκφράζω τα συγχαρητήριά μου στο Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959, στον Σύνδεσμο Αγωνιστών ΕΟΚΑ και στο Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ για την αξιέπαινη συνεργασία, καθώς και για το γενικότερο έργο που επιτελούν. Συγχαίρω επίσης θερμά τους συντελεστές της παράστασης, αλλά και όλους όσοι εργάστηκαν για την αποψινή διοργάνωση, η οποία εύχομαι να πραγματοποιηθεί με κάθε επιτυχία.

Καταλητήρια Εκδήλωση ΓΙΑ ΤΑ 60ΧΡΟΝΑ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ.Α ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΤΟΥ ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΥΞΕΝΤΙΟΥ «Ο Αποχαιρετισμός» του Γιάννη Ρίτσου

Σχόλιο Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Στις 9 Μαρτίου 2016 συμπληρώθηκαν οι εκδηλώσεις για τα 60χρονα της Ε.Ο.Κ.Α με την παρουσίαση του «Αποχαιρετισμού» του Γιάννη Ρίτσου, που γράφτηκε ειδικά για τις τελευταίες ώρες του Γρηγόρη Αυξεντίου, σε μουσική σύνθεση του Γιώργου Καλογήρου και σκηνοθεσία/ερμηνεία του μουσικοτραφούς ηθοποιού Νεοκλή Νεοκλέους, στο νεόδμητο κτήριο του Θ.Ο.Κ. στη Λευκωσία.

«Το καίριο (κάθε τι το πολύ σημαντικό) στη ζωή μας βρίσκεται πέραν του ατόμου και αν δεν ολοκληρωθεί κανείς ως άτομο, είναι αδύνατο να το υπερβεί, να το ξεπεράσει». Η αυτογνωσία του Γρηγόρη Αυξεντίου και η ενσυνείδητη απόφασή του να γίνει ολοκαύτωμα, συμπυκνώνει τη σύμπλεξη του τρόπου σκέψης και της πορείας ενός ήρωα ως όρων της διαχρονικής επιβίωσης του ελληνισμού, άμεσος φορέας και θεματοφύλακας της οποίας είναι και η αυτοθυσία του Γρηγόρη Αυξεντίου.

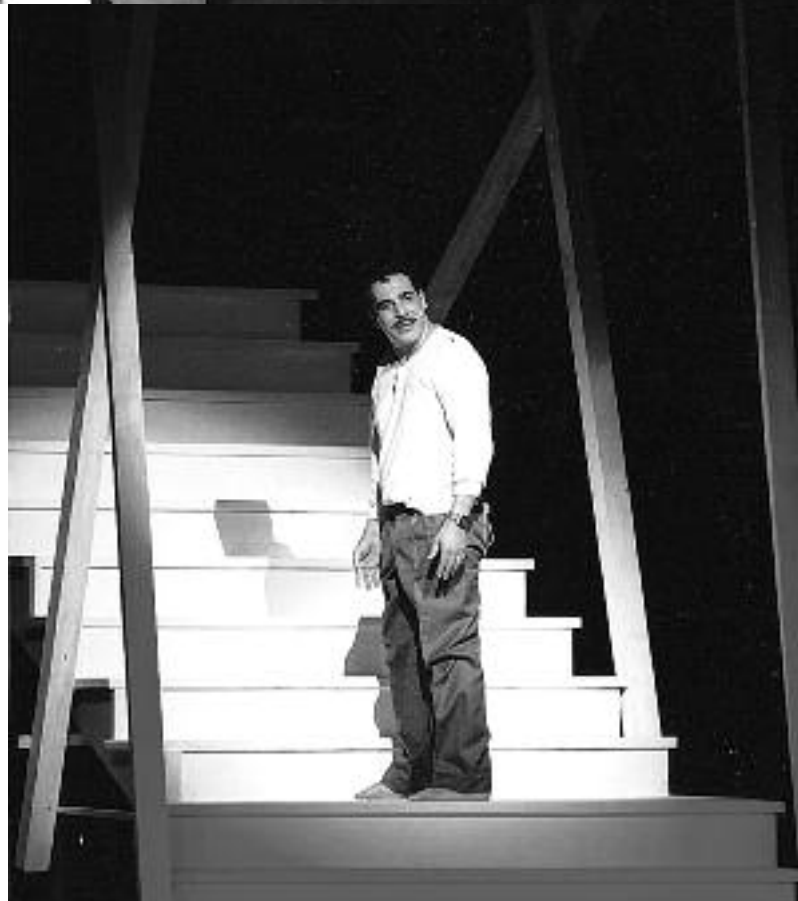
Ο υπέροχος και πολυτάλαντος ηθοποιός Νεοκλής Νεοκλέους, με τη μελωδικότατη μουσική συνοδεία και τη συνεχή αρμονική υπόκρουση του «τρίο» του Γ. Καλογήρου, μπήκε στο πετσί, τόσο του Γιάννη Ρίτσου, όσο και του Αυξεντίου. Ερμήνευσε πλήρως όλα τα νοήματα και μηνύματα του «Αποχαιρετισμού» και απέδωσε άψογα τις τελευταίες ώρες του ήρωα, αφήνοντας να γίνει κατανοητό ότι μόνον όταν ο άνθρωπος αφοσιώνεται σε ένα σκοπό ή ένα ιδανικό βρίσκει τον εαυτό του, αισθάνεται τη ζωή του με περιεχόμενο και επιτελεί αβίαστα, άφοβα και προπάντων ενσυνείδητα τον σκοπό της αποστολής του, φθάνοντας άνετα μέχρι την αυτοθυσία. Υποδεικνύει και διδάσκει επίσης ότι τότε μόνον ο άνθρωπος μπορεί «να φύγει από τον εαυτό του», αν πιστεύει ακράδαντα, αν δουλεύει συνεχώς και αν αποσκοπεί ανιδιοτελώς σε κάθε ανώτερο και υψηλότερο και αν έχει μονίμως την πυξίδα της ζωής του προσανατολισμένη σ' αυτό. Για να επιτευχθεί όμως τούτο

χρειάζεται Πίστη και όπως περλίτρανα απεδείχθη, ο Γρηγόρης Αυξεντίου είχε μεγάλη πίστη. Πίστη στον Θεό και την Πατρίδα. Τούτο μετέδωσε παραστατικότητα στον επίλογο του έργου ο Νεοκλής Νεοκλέους, όπου ο Γρηγόρης Αυξεντίου φθάνει στην «τελείωση» χωρίς κλάψες, αλλά με μια ουράνια χαρά και ικανοποίηση που μπόρεσε να φθάσει στο τέλος δικαιωμένος έναντι

του εαυτού του και ικανοποιημένος έναντι του χρέους και της συνειδήσής του.

Συγχαρητήρια. Ήταν η καλύτερη ερμηνεία της έννοιας του αυτοσεβασμού, της αυτοσυνείδησης, της αυταπάρνης, της αυτεπίγνωσης, της αυτοβουλίας, του αυτοπροσδιορισμού και της αυτοπροαίρεσης. ΜΠΡΑΒΟ!

Χαιρετισμός του προέδρου των Συνδέσμων Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α κ. Θάσου Σοφοκλέους

Αθήνα, 27 Απριλίου 2015

Με συγκίνηση και φορτισμένοι συναισθηματικά πατούμε σήμερα τα ιερά χώματα του Παρθενώνα, το Κλινό Άστυ, την κοιτίδα του πολιτισμού, την πρωτεύουσα της μητέρας πατρίδας. Εδώ όπου θεμελιώθηκαν από αρχαιοτάτων χρόνων οι αρχές και οι αξίες της ελευθερίας και της Δημοκρατίας.

Βρισκόμαστε εδώ ταπεινοί προσκυνητές, για να τιμήσουμε και να μνημονεύσουμε. Για να εκφράσουμε τον θαυμασμό μας στους αθάνατους ήρωές μας, στην αδούλωτη γενιά του 55 και παράλληλα να σας μεταφέρουμε την αγωνία του λαού μας για τον αγώνα που διεξάγουμε, ώστε να ανατρέψουμε τα άνομα σχέδια των Τούρκων και να επικρατήσει δικαιοσύνη και γνήσια ελευθερία στο πολύπαθο νησί μας.

Σήμερα, εξήντα χρόνια μετά από τον υπεράνθρωπο Αγώνα του Κυπριακού λαού για αποτίναξη του Αγγλικού ζυγού και ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, που ήταν και παραμένει ο πόθος των Ελλήνων της Κύπρου, αποτιμούμε τον Αγώνα εκείνο που με πόνο, δάκρυα, θυσίες και αίμα έγραψε η

αδούλωτη γενιά του πενήντα πέντε.

Νοιώθουμε πικραμένοι και αδικαίωτοι γιατί οι θυσίες του λαού μας δεν αξιοποιήθηκαν. Φθάσαμε στην τραγική κατάσταση με το 37% του κυπριακού εδάφους να είναι υπό τουρκική κατοχή, διακόσιες χιλιάδες Ελληνοκύπριοι να είναι πρόσφυγες και με εκατοντάδες νεκρούς και αγνοούμενους.

Αδέρφια, βρισκόμαστε εδώ για δυο βασικούς στόχους. Πρώτον, όπως ανέφερα για να αποδώσουμε τις πρέπουσες τιμές στους ήρωες και στους μάρτυρές μας και δεύτερο για να σας ενημερώσουμε για όσα συμβαίνουν στο νησί και τις προσπάθειες που καταβάλλει η Τουρκία για να δημιουργήσει τετελεσμένα εις βάρος μας! Οφείλουμε όλοι μαζί να προσπαθήσουμε να ευαισθητοποιηθεί ο απανταχού Ελληνισμός να διαφωτίσουμε τη διεθνή κοινωνία και να ανατρέψουμε τις λανθασμένες εντυπώσεις που δημιουργήσε η τουρκική προπαγάνδα εις βάρος μας, που κατόρθωσε από θύτες να παρουσιάζονται ως θύματα.

Δυστυχώς η δική μας η πλευρά παρουσιάζει μιαν ατονία και μια κάμψη του ενδιαφέροντος. Οι συντελεστές βέβαια που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην όλη συμπεριφορά μας είναι πολλοί, η πίεση που δεχθήκαμε, θεμιτή και αθέμιτη, είναι μεγάλη. Όμως πιστεύω απόλυτα ότι πρέπει και μπορούμε να αντιδράσουμε, να επανεύρουμε τους εαυτούς μας. Να νιώσουμε το μεγαλείο της Ελλάδας, να νικήσουμε τις αδυναμίες μας, να απομονώσουμε τους ηττοπαθείς, τους κλέφτες και τους απάτριδες και να ανοίξουμε τα φτερά μας. Η Ελλάς πέρασε πολύ πιο δύσκολα. Τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς δεν μπόρεσαν να αλλοιώσουν τον χαρακτήρα τους, τα ήθη, τα έθιμα, την περηφάνια και την αξιοπρέπεια των Ελλήνων.

Αδέλφια είμαστε εδώ για να ενώσουμε τη φωνή μας με τη δική σας, αντλώντας δύναμη από τους ήρωες του Ελληνικού Έθνους, που μας κάνουν περήφανους από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι σήμερα, από τους Ομηρικούς μέχρι τους Μαραθωνομάχους, τους Σαλαμινομάχους, τους ήρωες του 21, τους ήρωες της Πίνδου, τους ήρωες και τους μάρτυρες της Ε.Ο.Κ.Α.

Έχουμε ηθική υποχρέωση να παραδώσουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας μια Ελλάδα δοξασμένη, που να ακτινοβολεί και να φωτίζει την ανθρωπότητα με τις προαιώνιες αξίες της Ελευθερίας και της Δημοκρατίας, που θεμελίωσαν οι πρόγονοί μας και αποτελούν το θεμέλιο της ύπαρξης και της λειτουργίας των εθνών.

Χαιρετισμός του προέδρου Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη

Αθήνα, 27 Απριλίου 2015

*Κύριοι Υπουργοί της Ελλάδος και της Κύπρου,
Κύριε Πρόεδρε,
Κύριε Πρύτανη,
Έλληνες και Ελληνίδες,*

Βρισκόμαστε σήμερα εδώ, στη Μητρόπολη του Ελληνισμού, το Κλεινό Άστυ, για να μεταφέρουμε, με την ευκαιρία των εκδηλώσεων για τα 60 χρόνια από την έναρξη του Αντιαποικιακού, Απελευθερωτικού Αγώνα του Κυπριακού λαού υπό το λάβαρο της Ε.Ο.Κ.Α, με Αρχηγούς τον Μακάριο και τον Διγενή, το μήνυμα εθνικής ανάτασης, η οποία πηγάζει από τον Αγώνα της ΕΟΚΑ.

Στον μεγάλο Αγώνα της εθνικής παλιγγενεσίας εκατοντάδες Ελλήνων-Κυπρίων έφευγαν λαθραία από την Κύπρο για την Ελλάδα, να παν εκεί «στους λές που πολεμούσιν», όπως πολύ παραστατικά μας περιγράφει ο Βασίλης Μιχαηλίδης στην «ενάτη Ιουλίου». Στον Μακεδονικό Αγώνα, στις Κρητικές επαναστάσεις, στους Βαλκανικούς πολέμους, στην άτυχη Μικρασιατική εκστρατεία, στο 1940, στην κατοχή, χιλιάδες Κύπριοι εθελοντές λίπαναν τα εθνικά χώματα αγωνιζόμενοι

με τον Ελληνικό στρατό, δημιουργώντας έτσι τους ασάλινους ακατάλυτους δεσμούς με τη μάνα Ελλάδα, γενόμενοι οι ίδιοι η ζωντανή συντήρηση της διαχρονικής προγονικής ιδέας της ΕΝΩΣΗΣ με τη μάνα Ελλάδα.

Ο αντιαποικιακός Απελευθερωτικός μας Αγώνας, μακριά από μικρά και ανήθικα, γνήσια αντιαποικιακός, εθνικός και Απελευθερωτικός έλαμψε σαν αστέρας πολύφωτος, στο στερέωμα του ελληνικού χώρου και καταύγασε τον απανταχού Ελληνισμό, δίνοντάς του τιμή και αξιοπρέπεια.

Εξήντα χρόνια έχουν περάσει από τότε, όταν την άγια νύχτα εκείνης της 1ης Απριλίου 1955 άνοιξαν οι κυπριακοί ουρανοί και μέσα από αυτούς πρόβαλε ο Διγενής, ο Βυζαντινός στρατηλάτης, αναστημένος στους μύθους και τις παραδόσεις του λαού μας, ο Παράκλητος Αρχηγός με τη ρομφαία

του χιλιόχρονου εκδικητή, να σηκώσει τον λαό μας σε ύψη ουρανοφόρα.

Ο λαός μας, συνεπαρμένος από τα φλογερά κηρύγματα του Μακαρίου, πήρε την τύχη του στα χέρια του, εγκατέλειψαν τα χωράφια τους τα αγροτόπαιδα, άφησαν τα βιβλία και τα τετράδιά τους οι μαθητές και οι μαθήτριες, άφησαν τα εργαλεία τους οι τεχνίτες.

Στρατιές ο λαός μας ακολούθησε τον Μεσσία του, τον Διγενή και τέσσερα χρόνια τράβηξε το βαρύ κουπί του Αγώνα. Τέσσερα χρόνια ανείπωτης προσπάθειας, αγωνίας, αίματος, ιδρώτα, κατ' οίκον περιορισμών και ανατινάξεων των εστιών του. Τέσσερα χρόνια πολέμου σκληρού, με ένα δυνάστη αδιάτακτο, που χρησιμοποιούσε όλων των ειδών τη βία ενάντια στον λαό μας.

Φόνοι, βασανιστήρια, στρατόπεδα συγκέντρωσης, φυλακίσεις στην Κύπρο και στην Αγγλία.

Έστελνε η Αγγλία στρατάρχες περιβόητους, δολοφόνους λαών άλλων ανταποικιακών κινημάτων, έκανε εισαγωγή πτυχιούχων βασανιστών που πήραν τα πτυχία τους στα βασανιστήρια του λαού της Κέννας, της Ροδεσίας, του Κονγκό και άλλων πολυβασανισμένων της Αφρικής που αρνούνταν να δεχτούν, όπως και ο λαός μας, «τα θεία» δώρα του δυνάστη, χωρίς να

υποκύψουν στα βασανιστήριά τους.

Και είναι εδώ, στα μαρμάρινα αλώνια της Κύπρου μας, που εξευτελίστηκαν οι μεγαλόσχημοι Στρατάρχες της Μεγάλης Βρετανίας και οι επιστημονικοί βασανιστές της.

Ο Κυπριακός Ελληνισμός, ο ήρωες του νεώτερου Ελληνισμού, το τελευταίο μαχόμενο τμήμα του Έθνους των Ελλήνων, όρθωνε αγέρωχα το ανάστημά του απέναντι στον δυνάστη, πολέμωσε με ίδια φτωχά μέσα που η ανάγκη πίεζε το μυαλό του να επινοήσει και νικούσε και κέρδιζε.

Κέρδιζε σε ενέδρες νυχτερινές, αναγκάζοντας τους στρατοκράτες να μην κυκλοφορούν στην ύπαιθρο τα βράδια, φοβούμενοι τις ενέδρες της ΕΟΚΑ. Οι Βρετανοί ηττήθηκαν στον πόλεμο, αλλά ηττήθηκαν και εξευτελίστηκαν ακόμη και στο ηθικό πεδίο, γιατί βρέθηκαν κατηγορούμενοι έναντι στη διεθνή κοινότητα για τους θανάτους από βασανιστήρια, τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τις άδικες φυλακίσεις, τις άνομες αγχόνες στις οποίες καταδίκασαν και απαγχόνισαν νέους, γνωρίζοντας ότι τα θύματά τους ήταν αθώα και μη ενεχόμενα στις κατηγορίες τους.

Αγόγγιστα βάσταξε ο κυπριακός λαός τα τέσσερα αυτά δίσεκτα χρόνια του πολέμου και κέρδισε την Ανεξαρτησία του και έκαμαν οι χαροκαμένες μάνες των εκατό οκτώ ηρώων μας, χαλάλι

στην πατρίδα Ελλάδα τα παιδιά τους.
Μας χάρισαν εκατό οκτώ φωτεινούς
οδοδείκτες, στοιχισμένους στον δρόμο
μας, μήπως λοξοδρομήσουμε κινούμενοι
για το χρέος.

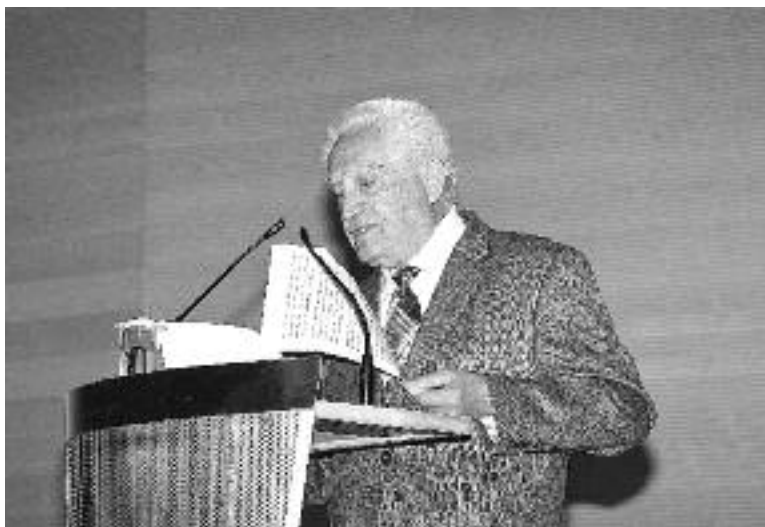
Χρέος χρωστούμενο σε αυτούς από
όλο τον απανταχού Ελληνισμό, το

οποίο θα εξοφληθεί μόνο με το διώξιμο
του Αττίλα από τη γη μας.

Τότε οι ψυχές των ηρώων μας θα ησυ-
χάσουν. Τότε μόνο θα ησυχάσει και ο
απανταχού Ελληνισμός.

Ζήτω η Κύπρος.

Ζήτω η Ελλάς.

Ομιλία

προέδρου Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ
κ. Θάσου Σοφοκλέους στη Νέα Υόρκη και Σικάγο

Σεπτέμβριος 2015

Αδέλφια μας ξενιτεμένα, Έλληνες της διασποράς αγαπημένοι. Με χαρά ξεχωριστή βρισκόμαστε σήμερα στο κέντρο της Αμερικής, στη Νέα Υόρκη, όπου εδρεύει η διεθνής κοινότητα και από όπου λαμβάνονται οι αποφάσεις για την όσο το δυνατόν πιο εύρυθμη λειτουργία της ανθρωπότητας και επιλύονται τα πολλά προβλήματα που ταλανίζουν την παγκόσμια κοινωνία. Σας μεταφέρουμε τον εγκάρδιο χαιρετισμό των Ελλήνων της Κύπρου και ιδιαίτερα των Αγωνιστών της ΕΟΚΑ και εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας για όσα προσφέρετε προς τον

αγωνιζόμενο λαό μας στον Αγώνα του για απελευθέρωση.

Πέρασαν εξήντα χρόνια από τότε που ο Αρχηγός της ΕΟΚΑ Γεώργιος Γρίβας Διγενής, με τις ευλογίες του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, κυκλοφόρησε την προκήρυξη της 1ης Απριλίου 1955 και ΣΑΛΠΙΣΕ τη μεγάλη απόφαση για Αγώνα ενάντια στην Αγγλική αποικιοκρατία, για απελευθέρωση της Κύπρου μας και Ένωση με την Ελλάδα. Η απαράδεκτη στάση και συμπεριφορά των Άγγλων αποικιοκρατών, που για 77 χρόνια όχι μόνο δεν λάμβαναν στα σοβαρά τα ειρηνικά διαβήματα του κυ-

πριακού λαού για ελευθερία και Ένωση με την Ελλάδα, αλλά δήλωναν προκλητικά ότι ουδέποτε θα αλλάξει το καθεστώς της Κύπρου, οδήγησαν τον σκλαβωμένο λαό στην Επανάσταση.

Το κάλεσμα του Διγενή, άγγιξε τις καρδιές, ξύπνησε τους σκλάβους, αναπτέρωσε την ελπίδα.

Ο τιτάνιος αγώνας της ΕΟΚΑ, συνέτριψε τα δεσμά της δουλείας, υπέστειλε τη σημαία της αποικιοκρατίας και οδήγησε την Κύπρο στην ανεξαρτησία και παν' απ' όλα περιέσωσε την τιμή και την αξιοπρέπεια του σκλαβωμένου λαού. Δυστυχώς κάναμε λάθη και τα πράγματα εξελίχθηκαν λανθασμένα για να φθάσουμε μέχρι τη σημερινή τραγική και επικίνδυνη κατάσταση.

Αγέραστη η μνήμη, μάς μεταφέρει την ώρα τούτη στα δύσκολα χρόνια της επανάστασης, τότε που σύσσωμος ο Κυπριακός λαός, ακούοντας το κάλεσμα του Διγενή, ξεπέρασε τον εαυτό του, ξέφυγε από την καθημερινότητα, και μετουσιώθηκε. Μεταμορφώθηκε σε γίγαντα Αγωνιστή, για να διεκδικήσει αυτό που του ανήκει, αψηφώντας κάθε τίμημα, όσο βαρύ κι αν ήταν.

Ζωντανές οι μνήμες διεγείρουν τον ψυχικό μας κόσμο. Τιμούμε και μνημονεύουμε τους θάνατους ήρωές μας. Με δέος αναλογιζόμαστε τους εννέα ηρωομάρτυρες της αγχόνης, που αγέρωχοι και αλύγιστοι πορεύτηκαν προς την αθανασία ψάλλοντας τον εθνικό μας ύμνο. Με πόνο ψυχής φέρνουμε στον νου μας τους 14 αγωνιστές που ξεψύ-

χησαν κάτω από τα φρικτά κι απάνθρωπα βασανιστήρια.

Μνημονεύουμε τα παλληκάρια που έπεσαν στο πεδίο της τιμής. Τιμούμε και μνημονεύουμε τον αετό του Μαχαιρά, Γρηγόρη Αυξεντίου, που σαν νέος Λεωνίδας βροντοφώναξε το «Μολών Λαβέ» και έγινε ολοκαύτωμα, λαμπάδα ακριβή στην Παναγιά. Αφουγκραζόμαστε τη φωνή του Κυριάκου Μάτση, «ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα αλλά περί αρετής». Σαν υπερκόσμιος ύμνος ακούεται το δοξαστικό των λιονταρόψυχων παλληκαριών του Λιοπετρίου που μετέτρεψαν τον Αχυρώνα σε νέο Χάνι της Γραβιάς.

Τα μνημόσυνα και οι μνήμες, γι' αυτούς που πρόσφεραν τη ζωή τους είναι ασφαλώς ηθική υποχρέωση, επιβεβλημένο καθήκον και χρέος, είναι όμως συγχρόνως για μας ψυχική ανάγκη. Είναι μια ψυχο-πνευματική επικοινωνία που μας επιτρέπει και μας βοηθά να αναλογισθούμε το μεγαλείο της δικής τους πορείας, να παραδειγματισθούμε, να αντλήσουμε διδάγματα, να σφυρηλατήσουμε την πίστη μας και την αυτοπεποίθησή μας. Να κατανοήσουμε το βαθύτερο νόημα της ζωής και να ιεραρχήσουμε τις προτεραιότητές μας.

Ελληνίδες και Έλληνες, ξενιτεμένα μας αδέρφια, την ώρα τούτη της προσευχής και της ενατένισης, ο νους και η καρδιά μας είναι στραμμένα στο εθνικό μας θέμα. Η εδώ παρουσία μας εκτός από το χρέος να μνημονεύσουμε και να

αποδώσουμε τις πρέπεισες τιμές στους ηρωομάρτυρες και σε όλους τους αγωνιστές του απελευθερωτικού μας Αγώνα, εμπεριέχει συγχρόνως μια προσπάθεια για ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση όλων των δυνάμεων του ελληνισμού στην προσπάθεια να σώσουμε την Κύπρο μας από τους κινδύνους που την απειλούν. Βρισκόμαστε εδώ για να ενώσουμε τη φωνή μας με τις δικές σας και να συντονίσουμε τις προσπάθειές μας για τη σωτηρία της Κύπρου μας.

Ο δικός σας ο ρόλος και όλων των Ελλήνων της διασποράς είναι σημαντικός και καθοριστικός. Είστε οι καλύτεροι πρεσβευτές της Κύπρου μας. Η Κύπρος και ιδιαίτερα οι αγωνιστές της ΕΟΚΑ κάνουμε έκκληση ώστε όλοι μαζί, σε μια υπέρτατη προσπάθεια να εργαστούμε για τη σωτηρία της πολύπαθης πατρίδας μας. Να τη σώσουμε από τα νύχια των Τούρκων ώστε να δικαιωθούν οι Αγώνες και οι θυσίες του λαού μας.

Οι Αγωνιστές της ΕΟΚΑ που είχαμε την τύχη ή την ατυχία να ζήσουμε και να βιώσουμε όσα τραγικά έγιναν, παραμένουμε στις επάλξεις και θα αγωνιζόμαστε μέχρι να φύγουν τα στρατεύματα κατοχής και όλοι οι έποικοι και μέχρι να επικρατήσει στο νησί ελευθερία, δημοκρατία και δικαιοσύνη.

Ελληνίδες και Έλληνες,

Οι ήρωες και οι μάρτυρες του Αγώνα, σαν άφθαρτο ιδανικό και δόξα αγέραστη θα φωτίζουν, θα εμπνέουν, και θα καθοδηγούν τον νουν και την καρδιά μας στον δρόμο της προσφοράς και του χρέους για τη σωτηρία της Κύπρου μας.

Αδέλφια μας, το πολύπαθο νησί της Αφροδίτης, στηρίζει τις ελπίδες του και στη δική σας βοήθεια.

Ο Θεός να σας φωτίζει, να σας εμπνέει και να σας ευλογεί.

Χαιρετισμός προέδρου Σ.Ι.Μ.Α.Ε Ανδρέα Μαϊμαρίδη στην επετειακή εκδήλωση στη Νέα Υόρκη και Σικάγο Σεπτέμβριος 2015

Ελληνίδες και Έλληνες,

Είμαι υπερήφανος που μου δίνετε σήμερα την ευκαιρία να απευθυνθώ στα δυναμικότερα στελέχη του Ελληνισμού, γιατί κακά τα ψέματα η μεγαλύτερη σήμερα δύναμη του γένους των

Ελλήνων βρίσκεται εκτός των ορίων του Ελληνικού κράτους.

Κυρίες και Κύριοι,

Επιτρέψατέ μου να κάμω μια αναδρομή στις αρχές του 20ου αιώνα, όταν το πρώτο μεταναστευτικό κύμα ξεκίνησε από την Ευρώπη προς την Αμερική, το οποίο περιελάμβανε και αρκετές χιλιάδες Έλληνες, που φεύγοντας από το πρώτο μικρό κομμάτι της πατρίδας που ελευθερώθηκε, σπρωγμένοι από τη φτώχεια και τα ερείπια της επανάστασης, ήλθαν στη μακρινή Ήπειρο της Αμερικής σε αναζήτηση καλύτερης τύχης. Μαζί με αυτούς και χιλιάδες από τα υπόδουλα μέρη του Ελληνισμού, τα νησιά, την Ήπειρο, τη Μακεδονία, την Κύπρο και όλους τους χώρους του Ελληνισμού.

Σε αυτούς προσθέτουμε τους μετανάστες από την Ιωνία μετά την καταστροφή το 1922 και όλους τους άλλους, του μεσοπολέμου που ήλθαν εδώ, σε τούτο το χωνευτήρι των λαών και των φυλών. Όλοι σας με τη σκληρή δουλειά σας προκόψατε και δημιουρ-

γήσατε αυτό το θαύμα που λέγεται
Απόδημος Ελληνισμός των Ηνωμένων
Πολιτειών της Αμερικής, χωρίς ουδ' επί
στιγμή να ξεχνάτε τις ρίζες, τα χωριά,
τις πόλεις, τα ήθη και τα έθιμα, τη
φύτρα όλων μας, την Ελλάδα.

Απόδειξη τούτου οι μεγάλες ιστορικές
ευεργεσίες προς την πατρίδα και η με-
γάλη διαχρονική αγάπη και αφοσίωσή
σας στους τόπους καταγωγής σας.

Αγαπητοί μου, εσείς είσαστε οι πρωτο-
πόροι στη διατήρηση της εθνικής ιδέας,
της πατρίδας, τα ζωντανά κύτταρα του
Ελληνισμού, οι πρεσβευτές της δύσκο-
λης πατρίδας μας σε όλες τις χώρες και
σε όλες τις Ηπείρους όπου ζείτε και
προκόβετε.

Ο τετραετής Απελευθερωτικός Αντια-
ποικιακός Αγώνας της ΕΟΚΑ, μακριά
από πάθη και μίση, αγκαλιάστηκε από
ολόκληρο τον Κυπριακό Ελληνισμό, ο
οποίος, ως να ήταν έτοιμος από καιρό,
περίμενε την έκρηξη της Επανάστασης.

Και όταν την 1η του Απριλίου του 1955
άκουσε τις πρώτες εκρήξεις και έμαθε
από την πρώτη προκήρυξη του Αρχι-
γού Διγενή την έναρξη της Επανάστα-
σης, θεώρησε ότι άνοιξαν τα επουρά-
νια και κατέβηκαν οι αρχέγονοι και
μεσαιωνικοί ήρωές του να πολεμήσουν
μαζί του και να τον ελευθερώσουν.

Το όνομα ΔΙΓΕΝΗΣ είναι βγαλμένο
μέσα από τους μεσαιωνικούς βυζαντι-
νούς θρύλους όπως τους διατήρησε ο
λαός μας στην πάλη του με το Χάρο-
ντα στα μαρμαρένια αλώνια.

*«Τζιεί πόντζιζεν ο Διγενής τα κόκ-
καλα ελιούσαν
τζιεί πόντζιζε ο Χάροντας τα γαίματα
πιτούσαν»*

Ως ο μεγάλος ακαταμάχητος υπερα-
σπιστής των ανατολικών συνόρων της
Βυζαντινής αυτοκρατορίας από τους
Σαρακηνούς εισβολείς, κατέβηκε ανα-
στημένος να ελευθερώσει την πατρίδα
του.

Συνεπαρμένος ο λαός μας, άδραξε την
τύχη του στα χέρια του και για τέσ-
σερα χρόνια στάθηκε, αγέρωχος πολε-
μιστής στα βουνά, στις πεδιάδες, στις
πόλεις και τα χωριά του.

Πείνασε ο λαός μας, δίψασε, κρύφτηκε
σε σπήλαια και τις οπές της γης, διω-
κόμενος, καταξητούμενος, κακουχημέ-
νος, βασανιζόμενος, αλλά άντεξε.

Έδωσε μάχες και νίκησε, άντεξε τις αγ-
χόνες, πέθανε σε βασανιστήρια, έγινε
πυρίκανστη λαμπάδα στον Μαχαίρα,
στο Χάνι της Γραβιάς, στον αχυρώνα,
στο Λιοπέτρι. Κούγκι η ανατίναξη των
τεσσάρων στα Κούρδαλι, ήθος των
Πανελλήνων η απάντηση του Κυριά-
κου Μάτση και η επακόλουθη θυσία
του. Αυτός ο Αγώνας του λαού μας
έδωσε σ' αυτόν τη τιμή και την αξιο-
πρέπεια που δικαιούταν από την μα-
κραίωνη ιστορία του και τους διαχρο-
νικούς αγώνες του για ελευθερία και
δικαιοσύνη. Γιατί για ελευθερία, δι-
καιοσύνη, ισονομία, ισοπολιτεία και
για δημοκρατία αγωνίστηκε και θυ-
σιάστηκε ο λαός μας.

Για τούτα τα ιδανικά ο λαός μας έδωσε τους 108 ήρωες, των οποίων η θυσία είναι 108 οδοδείκτες στοιχισμένοι στις προσπάθειες επίλυσης του εθνικού μας προβλήματος και μας δείχνουν τον δρόμο μήπως στην πορεία μπούμε σε μονοπάτια αδιέξοδα.

Η θυσία τους είναι ο τηλαυγής φάρος που μας δείχνει το λιμάνι της αίσιας λύσης, στο οποίο θα φτάσουμε με ένα καλό καραβοκύρη, την επιμονή και την υπομονή μας.

Αυτό θα είναι το καλύτερο μνημόσυνο, η αίσια λύση θα γαληνέψει τις ψυχές τους και τις δικές μας, οπότε όλοι θα μπορούμε να πούμε ότι εκπληρώσαμε το χρέος προς την πατρίδα την οποία θα παραδώσουμε στις νεότερες γενιές ελεύθερη, ενιαία και αδιαίρετη.

Αγαπητοί φίλοι,

Πριν κατέβω από το βήμα αισθάνομαι την υποχρέωση να ευχαριστήσω και συγχαρώ θερμά τις ηγεσίες των παροικιών και όλα τα στελέχη, που με συγκινητική προθυμία εργάστηκαν για την επιτυχημένη αυτή εκδήλωση προς τιμή των 60 χρόνων από την έναρξη του Απελευθερωτικού μας Αγώνα, πολύ δε περισσότερο τις Υπηρεσίες της Προεδρίας, τις Διπλωματικές και Προξενικές Υπηρεσίες της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη Γενική Πρόξενο της Ελλάδας, τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, τον Υπουργό Εξωτερικών, χωρίς τη βοήθεια και συνεργασία των οποίων θα ήτο αδύνατο να πραγματοποιηθούν οι τιμητικές αυτές εκδηλώσεις.

Ομιλία

προέδρου Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη στη Νότιο Αφρική

Κυριακή, 10 Απριλίου 2016

Αισθάνομαι ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα στον φιλόξενο χώρο σας, προσκεκλημένος ευγενικά από την Κυπριακή Αδελφότητα Νοτίου Αφρικής.

*Κύριε Πρόεδρε της Αδελφότητας,
Κύριε Πρόσβη,
Αγαπητέ συναγωνιστή, συμμαθητή και
φίλε Λονκά Πουραλή,
Σεβαστό Ιερατείο,*

Το έτος 2015 συμπληρώθηκαν 60 χρόνια από την έναρξη του πανένδοξου Απελευθερωτικού μας Αγώνα της ΕΟΚΑ.

Τα οργανωμένα σύνολα των Αγωνιστών, το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ, οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ και το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ, με την οικονομική στήριξη της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας, πραγματοποίησαν μεγαλειώδεις επετειακούς εορτασμούς τόσο στην Κύπρο όσο και σε πόλεις του εξωτερικού, όπου υπάρχουν ισχυρές Κυπριακές και Ελλαδικές παροικίες, σχολεία, εκκλησίες και σωματεία.

Τέτοιες ενθουσιώδεις εκδηλώσεις οργανώσαμε, με τη βοήθεια και τη συνεργασία πάντοτε των παροικιακών πα-

ραγόντων, σχολείων και Πανεπιστημίων, όπου ήταν δυνατό, όπως στη Θεσσαλονίκη και Αθήνα, το Λονδίνο και το Μπέριμιγχαμ.

Στην Αμερική, στο Σικάγο και τη Νέα Υόρκη οι εκδηλώσεις έγιναν με κάθε επισιμότητα και μεγαλοπρέπεια και είχαν σαν κύριο ομιλητή τον εξοχότατο Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας κ. Νίκο Αναστασιάδη τον οποίο ευχαριστούμε ιδιαίτερα και με τον οποίο έχουμε μια πολύ γόνιμη συνεργασία.

Μεταφέραμε στις παροικίες το μεγάλο, καθαρό μήνυμα του Αγώνα της ΕΟΚΑ, ότι οι επιτυχίες του Ελληνισμού έρχονται μέσα από ένα κλίμα ενότητας και ομοψυχίας, όπως ενωμένος και ομόψυχος, παλλαϊκός ήταν τότε ο Αγώνας της ένδοξης ΕΟΚΑ.

Τούτο είναι το διαχρονικό μήνυμα που στέλλουμε έκτοτε στον Ελληνισμό όπου και αν βρίσκεται. Ενωμένοι μεγαλουργούμε, διχασμένοι θρηνούμε χαμένες πατρίδες.

Πρέπει να υπενθυμίζουμε στους πάντες ότι στα τέσσερα χρόνια της επανάστασης, ο Κυπριακός Ελληνισμός εθελούσια υπέστη τα πάνδεινα. Συλλογικές

τιμωρίες, ανατινάξεις των σπιτιών του, κατ' οίκον περιορισμούς, βασανιστήρια, κακοποιήσεις και εξευτελισμούς. Οι μαχητές της ΕΟΚΑ, κάτω από το λάβαρο της ΕΟΚΑ και με Αρχηγούς τον Μακάριο και τον Διγενή, πολέμησαν τον Άγγλο κατακτητή στις πόλεις και τα χωριά, τα βουνά και τους κάμπους του τόπου μας, επιδειξάντες ήθος και αρετή αντάξια της Ελληνικής πολεμικής αρετής και παράδοσης.

Πολέμησαν με πείσμα, με αυτοθυσία, με ηρωισμό απαράμιλλο. Με ελάχιστη, ή καθόλου πολεμική εμπειρία και εκπαίδευση, μαθητές, γεωργοί, εργάτες, τεχνίτες, δάσκαλοι και παπάδες, μάνες και πατεράδες ωσάν να ήταν έτοιμοι από αιώνες, άλλοι αγράμματοι και απαίδευτοι, χωρίς να γνωρίζουν ανάγνωση και γραφή, τους Ελληνικούς μύθους, την παράδοση και την ιστορία, όπως τους τη μάθαινε η γιαγιά με τα παραμύθια της και ο παπάς στο ψαλτήρι. Και το αξιοθαύμαστο, αυτοί οι άνθρωποι είχαν απόλυτη, ξεκάθαρη ελληνική συνείδηση, χωρίς να ζήσουν ουδ' επί στιγμήν στον ελεύθερο Ελληνικό κορμό, αφού για 763 ολόκληρα συνεχή χρόνια πέρασαν κάτω από Λουζινιανούς, Φράγκους, Ενετούς, Τούρκους και Άγγλους, μέχρι την 1η Απριλίου 1955.

Αυτός λοιπόν ο λαός, φλογισμένος από τα πύρινα κηρύγματα του Μακαρίου και τη ρωμαλέα φωνή του εθνεγέρτη Διγενή, σαν ένας γρόνθος πολέμησε την

Αγγλική αποικιακή δύναμη τέσσερα επικά χρόνια, σε πόλεις, χωριά, βουνά και κάμπους, χτυπώντας ανελέητα και ακατάπανστα. Από την άλλη, η αποικιακή Κυβέρνηση οργάνωσε το επικουρικό σώμα καθαρά από Τούρκους για να ενισχύσει τον στρατό και την Αστυνομία εναντίον της ΕΟΚΑ, ιδρύοντας σε αντίβαρο της ΕΟΚΑ τη VOLKAN και αργότερα την TMT, η οποία πολλά κακά και δεινά έπραξε εναντίον του Κυπριακού Ελληνισμού, αναγκάζοντας τον Διγενή να υπερασπιστεί πλέον μαχητικά τον Ελληνισμό, παρότι δεν ήθελε εμπλοκή του με τους Τούρκους και για να μη δώσει την ευκαιρία στον δυνάστη να παρουσιάσει το Κυπριακό πρόβλημα ως δικαιοδική διαμάχη.

Η σύνεση και η διορατικότητα του Διγενή απέτρεψαν την ΕΟΚΑ από το να πέσει στην παγίδα της Αγγλοτουρκικής συμπαιγνίας που πάσχιζε να μετατρέψει τον Αγώνα της ΕΟΚΑ από αντιαποικιακό σε εσωτερικό Ελληνοκυπριακό και Τουρκοκυπριακό πόλεμο.

Όμως η φαρέτρα τους ήτο ανεξάντλητη προκειμένου να πλήξουν την Κύπρο και τον Αγώνα της. Όταν είδαν και απέιδαν ότι δεν μπορούσαν να νικήσουν την ΕΟΚΑ στο πεδίο της μάχης, αιφνιδιαστικά παρουσίασαν και τελεσιγραφικά απαίτησαν από την Ελληνική Κυβέρνηση και τον Μακάριο αποδοχή του σχεδίου Μακμίλλαν που προέβλεπε την άμεση διχοτόμηση του

νησιού και απειλούσε ότι σε περίπτωση απόρριψής του από την ελληνική πλευρά θα καλούσε και θα επέτρεπε στην Τουρκία την αποβίβαση στρατού προς κατάληψη της Βόρειας Κύπρου.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες και εν αγνοία του Διγενή, οδηγήθηκε το Κυπριακό στις συνομιλίες Ζυρίχης-Λονδίνου και τη συμφωνία που έφερε στην Κύπρο έστω την κολοβή Ανεξαρτησία του νησιού και τη λήξη του τετραετούς πανένδοξου Αγώνα της ΕΟΚΑ.

Σήμερα εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη και την αγάπη μας στις Κύπριες μάνες του Αγώνα που πρόσφεραν τα παιδιά τους θυσία στον βωμό της Κυπριακής Ελευθερίας.

Γονατίζουμε και αποδίδουμε την πρόψουσα τιμή στους Ήρωές μας που έπεσαν στο πεδίο της τιμής φωνάζοντας «Μάνα πεθαίνω. Ζήτω η Ελλάδα».

Αποκαλυπτόμεθα μπροστά στους 9 απαγχονισθέντες, οι οποίοι αγέρωχοι, ολόρθοι και αδάκρυτοι ανέβαιναν στο ικρίωμα της Αγχόνης, ψάλλοντας τον Εθνικό μας Ύμνο ζητώντας από τον δήμιο να ακούσουν μελωδίες του Μπετόβεν.

Χαιρετίζουμε γονατιστοί τα δεκατέσσερα παιδιά μας, που υπόκνυσαν στα φρικτά βασανιστήρια των ανθρωπόμερφων τεράτων του δυνάστη, χωρίς να προδώσουν τα μυστικά της Οργάνωσης.

Αποδίδουμε τις τιμές που πρέπει στη στρατιά των αγνώστων, ανώνυμων Αγωνιστών της ΕΟΚΑ, ττου αγόγγυστα στήριξαν με τις θυσίες τους νύχτα και ημέρα τον Αγώνα και τους Αγωνιστές.

Είναι αυτοί, η παλλαϊκή συμμετοχή, που αγκάλιασαν, βοήθησαν και στήριξαν για τέσσερα χρόνια τον Αγώνα και το Αντάρτικο. Είναι η καρδιά, η μυστικότητα, η βοήθεια στη δεδομένη στιγμή της δυσκολίας, που έθρεψαν, πότισαν, έπλυναν και έντυσαν Αγωνιστές από το υστέρημα του σπιτιού τους. Ήταν οι μάνες, οι πατέρες και οι αδελφές του Αγώνα, οι μικροί αδελφοί. Η επιμελητεία του Αγώνα.

Σε αυτόν όλο τον κόσμο που με αυτοθυσία και αγάπη, με πλήρη γνώση, συνέδραμε τους Αγωνιστές υποκλινόμαστε σήμερα και τον ευχαριστούμε επίσημα.

Κυρίες και Κύριοι,

Η συνεισφορά σας στην εθνική αφύπνιση των Αφρικανικών λαών και τη δημιουργία των Απελευθερωτικών κινήματων επήλθε μέσα από τη γνώση των Ελληνικών αξιών, των Ελλήνων κλασικών, αλλά περισσότερο το παράδειγμα του αντιαποικιακού Αγώνα της ΕΟΚΑ ενάντια στην Αγγλική κατοχή επηρέασαν και έπεισαν ότι για να επιτύχουν στον Αγώνα τους θα έπρεπε να υποστούν θυσίες.

Οι Έλληνες Κύπριοι διαποτισμένοι με

τις Ελληνικές αξίες και πολιτισμό, ουδέποτε συμπεριφέρθηκαν στον μαύρο πληθυσμό της χώρας ως αποικιοκράτες. Αντίθετα, μεταφέροντας εδώ τον Ελληνικό πολιτισμό και ανθρωπισμό, βοήθησαν στην πολιτισμική και πνευματική του ανάταση, έτσι που να μπορέσει να ωριμάσει και να αποζητήσει και διεκδικήσει τη διαχείριση της τύχης του.

Σε αυτή την ωρίμανση των λαών της Νοτίου Αφρικής και τη συνεννόησή τους, καθώς και την ανάπτυξη του εθνικού κινήματος για ανεξαρτησία, ο δικός μας Απελευθερωτικός Αγώνας της ΕΟΚΑ ήταν το καλύτερο παράδειγμα προς μίμηση. Ο ηρωισμός των παλληκαριών μας, η εθελοθυσία, τα ολοκαυτώματα του Μαχαιρά, του Λιοπετρίου, του Δικώμου και των Κουρδάλων, ο ανένδοτος μέχρι θανάτου πόλεμος της ΕΟΚΑ, τους φώτιζαν τον δρόμο.

Κυρίες και Κύριοι,

Ο Θουκυδίδης στον επιτάφιο λόγο του Περικλέους, μάς άφησε μερικά διαχρονικά και παγκόσμιας αξίας ρήματα. Ότι η ευδαιμονία και ευτυχία στους

λαούς κατακτώνται από τη λεβεντιά τους και ότι για να τη διατηρήσουν δεν πρέπει να αποφεύγουν τους εν δυνάμει πολεμικούς κινδύνους.

Σήμερα στην Κύπρο βρισκόμαστε μεταξύ σφύρας και άκμιονος, κάτω από τη μαύρη σκιά του Τούρκου και την αναληγσία της διεθνούς κοινότητας. Η σταθερότητα, η πίστη στις Αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Εθνών και η εμμονή μας στο δικαίό μας, αποτελούν την ασπίδα του κράτους μας.

Η ακλόνητη επιμονή μας για διαπραγματεύσεις μέχρι δικαίας επίλυσης και απαλλαγής του κράτους από τα βαρίδια της εισβολής και η επανένωση, ελπίζουμε ότι δε θα παρεξηγηθούν από την άλλη πλευρά και να την οδηγήσουν σε πράξεις ανεπίτρεπτες, γιατί τότε θα αντιμετωπισθεί όπως αντιμετωπίστηκαν παλιότεροι και ισχυρότεροι εισβολείς. Και είμαι σίγουρος ότι ο Θεός θα μας βοηθήσει στην απόκρουσή τους όπως και άλλοτε.

Ζήτω η Κύπρος.

Ζήτω η Ελλάς.

Ζήτω η ΕΟΚΑ.

Ομιλία

προέδρου Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη στην εκδήλωση
προς τιμή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Δευτέρα, 21 Μαρτίου 2016

Με χαρά καλωσορίζουμε τη Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών στον χώρο μας.

Κυρίες και Κύριοι,

Η Φιλοσοφική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών έχει τάξει σκοπό και στόχο να γνωστοποιήσει σε άπαντες την Ελληνικότητα της Κύπρου από αρχαιοτάτων χρόνων, καθώς και τους αγώνες της για εθνική επιβίωση και δικαίωση. Προς τούτο αναπτύσσει μια πολυεπίπεδη δραστηριότητα ενημέρωσης μέσα και έξω από τον ελληνικό χώρο με επιστημονικές εργασίες, συνεργασίες με ξένα επιστημονικά κέντρα, εκδόσεις, συμμετοχές σε διεθνή συνέδρια, αποδεικνύοντας έτσι επιστημονικά το όμαιμο, το ομόγλωσσό και το ομόθρησκο του Κυπριακού Ελληνισμού με τον όλο Ελληνισμό.

Με την τουρκική εισβολή του 1974 οι δραστηριότητες της Φιλοσοφικής Σχολής, με επικεφαλής καταξιωμένους καθηγητές, έχουν ενταθεί και συστημα-

τικοποιηθεί στην αντιμετώπιση διεθνών στρεβλώσεων και παραχαράξεων της ιστορικής αλήθειας γύρω από την ελληνικότητα των Κυπρίων και έχουν πάρει μια περισσότερο συστηματική μορφή με τις αδιάλειπτες ετήσιες επισκέψεις της στην Κύπρο, μεταφέροντας τους φοιτητές της εδώ, όπου θέτοντας τα χέρια τους επί των τύπων των ήλων της Κύπρου, οι αυριανοί επιστήμονες, θα μεταφέρουν στους μαθητές και τα κέντρα ερευνών, όχι πλέον θεωρητικά το τι διάβασαν ή πληροφορήθηκαν, αλλά διερχόμενοι όλη την Κύπρο θα μπορούν να διαβεβαιώνουν ότι όσα γράφτηκαν και όσα λέχθηκαν είναι αληθινά, τα είδαν και τα ψαχούλεψαν και η μαρτυρία τους θα είναι αληθινή.

Για αυτή όλη την ατίμητη προσφορά της Σχολής και των καταξιωμένων καθηγητών και Πρυτάνεων προς τον Κυπριακό Ελληνισμό, το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης Αγώνα ΕΟΚΑ, οι Σύνδεσμοι Αγωνιστών ΕΟΚΑ, το Ίδρυμα Απελευθερωτικού Αγώνα ΕΟΚΑ και το Μέγαθρον Αγωνιστών ΕΟΚΑ ως ελάχιστη αναγνώριση των

οφειλομένων προς αυτούς και όχι/εξόφληση οφειλόμενου χρέους, πέρσι απένειμαν στη Σχολή το αργυρό μετάλλιο «Χαιρετισμός στη Λευτεριά», ως έκφραση της ευγνωμοσύνης των Αγωνιστών της ΕΟΚΑ προς διδάσκοντας και διδασκομένους.

Κυρίες και κύριοι,

Ο Κυπριακός Ελληνισμός όντας, γεωγραφικά, μακράν από το Εθνικό Κέντρο, διήλθε στη μακραίωνη ιστορία του δια πυρός και σιδήρου, διατήρησε όμως καθαρή την ενότητά του, τη γλώσσα του, την ορθόδοξη θρησκεία του, τα ήθη και τα έθιμά του αμόλυντα.

Πέρασε από δουλείες, δουλοπαροικίες, εξευτελισμούς, με ελάχιστες, σύντομες περιόδους ελευθερίας. Πέρασαν από δω Πέρσες, Φοίνικες, Ρωμαίοι με μικρές διακεκομμένες περιόδους Βυζαντινής παρουσίας. Αυτή η Βυζαντινή παρουσία, έστω και διακεκομμένη, είναι που του έδινε δύναμη και αντοχή να αντέξει τις βαρβαρικές επιδρομές των Αράβων και άλλων της Ανατολής. Τα Ακριτικά έπη διηγούνται τα κατορθώματα του Ακρίτα Διγενή, που η λαϊκή μούσα ανέδειξε με τους Αγώνες του στην υπεράσπιση των Ανατολικών συνόρων της αυτοκρατορίας, ως τον θρυλικό πρόμαχο των Βυζαντινών συνόρων, του οποίου η ρώμη και ανδρεία ήταν τόση, που νικούσε ακόμα και τον Χάροντα στα μαρμαρένια αλώνια.

Μετά ήλθαν οι Φράγκοι, που με πρόφαση τις εκστρατείες για δήθεν απελευθέρωση των Αγίων τόπων, δώσαν και ρήμαξαν τη Βυζαντινή αυτοκρατορία, μαζί και την Κύπρο, στην οποία επέβαλαν την πιο στυγνή δουλεία, αρπάζοντας τις περιουσίες, καθιστώντας τον λαό δουλοπάροικο στα φέουδά τους και όχι μόνο. Προσπάθησαν βίαια να σκοτώσουν τη θρησκευτική πίστη του Ορθόδοξου κλήρου και λαού, καταπιézοντάς τον βάρβαρα για να υποκύψει στον παπισμό.

Την ακρίδα των Φράγκων διαδέχτηκε η Τούρκικη πανώλης. Δεν μπόρεσε ο λαός να αναπνεύσει από τον παπισμό και έμπλεξε στο σαρίκι του άξεστου Τούρκου. Οι απέλπιδες επαναστάσεις εναντίον των κατακτητών πληρώνονταν με σφαγές, αίματα, δημεύσεις, ανείπωτα βασανιστήρια και εξοντωτικές φορολογίες.

Και ήλθαν οι πολιτισμένοι Εγγλέζοι που έσφαζαν τον λαό με το γάντι. Μάταια ο λαός μας με δημοψηφίσματα και πρεσβείες απαιτούσε από τους Άγγλους την εθνική του δικαίωση. Στα ειρηνικά του διαβήματα οι Άγγλοι τον ειρωνεύονταν και τον περιφρονούσαν, λέγοντας ότι οι Κύπριοι είναι τόσο υπομονετικοί και ειρηνικοί, που ούτε πέτρα δεν είναι άξιοι να ρίξουν εναντίον τους.

Τότε είναι που η εθνική υπερηφάνεια του Έλληνα Κύπριου αντέδρασε στις

υποτιμητικές αυτές προσβολές του δυνάστη. Η καταπίεση, η συνεχής προσβλητική συμπεριφορά των κατακτητών στοιβαζόταν στα στήθη, στον νου και στην καρδιά τους και αποφάσισαν την επανάσταση. Συστηματικά και συνωμοτικά ίδρυσαν τη μυστική τους οργάνωση, την ΕΟΚΑ και ωσάν να ήταν έτοιμοι από καιρό, την 1η του Απριλίου του 1955 κήρυξαν την επανάσταση. Οι πρώτες προκηρύξεις του Αρχηγού Διγενή σαν μάννα από τον ουρανό, σαν δροσοσταλίδα στην έρημο, αγκαλιάστηκαν από τον Κυπριακό λαό, γεωργούς, τεχνίτες, επιστήμονες, δασκάλους και παπάδες, μαθητές και μαθήτριες. Με ένα γύρο στο κτήριο θα δείτε χωρίς σχόλιο, όλο τον τετραετή κυπριακό Αγώνα, που έγινε με θυσίες αίματος

και ιδρώτα για τη δόξα και το μεγαλείο της Ελλάδας.

Με τον εθνικό ύμνο στα χείλη οδηγούνταν στην αγχόνη από τον δυνάστη και με τη φράση: «Μάνα μου πεθαίνω, ζήτω η Ελλάς», ήταν οι τελευταίες λέξεις των παλληκαριών της ΕΟΚΑ που έπεφταν στη μάχη πολεμώντας ευkleώς τους Άγγλους κατακτητές.

Φοιτητές και φοιτήτριες,

Ο Ελληνισμός από αρχαιοτάτων χρόνων στάθηκε ο βράχος πάνω στον οποίο σπάζουν έκτοτε οι ορδές των βαρβάρων και επιβούλων της Ανατολής, όπως και σήμερα που η Τουρκική δολιότητα δημιούργησε τον ισλαμικό φανταμενταλισμό και το εκ τούτου

ωθούμενο δολίως προς την Ελλάδα προσφυγικό κύμα, εγείροντας διάφορα άσχετα θέματα και απαιτήσεις, που συνήθως άπτονται των Ελληνικών και Κυπριακών δικαίων.

Κάτω από αυτό το πρίσμα πρέπει η Ευρωπαϊκή κοινότητα να αντικρίσει το προσφυγικό πρόβλημα, ότι δηλαδή είναι πρόβλημα που δημιουργήσε η Τουρκία αποβλέποντας, διά της υπερκεράσεως της Ελλάδας να στείλει στην Ευρώπη την πλημμυρίδα των κατοίκων της Ανατολής και την εκ των έσω πλέον άλωση της Ευρώπης, με σκοπό και στόχο την ανασύσταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας που ονειρεύε-

ται ο νεοσουλτάνος της Άγκυρας Ερντογάν.

Κύριοι και κυρίες, αυτός ο χώρος είναι ο χώρος όπου αναπνέει η Ελλάδα, είναι η κιβωτός εντός της οποίας φυλάσσεται η ελληνική συνείδηση του λαού μας, είναι η άφλεκτη βάτος στην οποία η Κύπρος αποθέτει την ελπίδα της ότι γρήγορα θα δικαιωθεί, όμως αυτό και αν δεν έλθει γρήγορα, θα αντέξει όπως άντεξε τόσους αιώνες, όσοι είναι και αυτοί που πέρασαν, χωρίς να αλλαξοπιστήσει, χωρίς να μηδίσει, χωρίς να προδώσει το χρέος. Και πάλι σας καλωσορίζω σε χώρο δικό σας, σε σπίτι δικό σας.

Εκδήλωση
ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΓΩΝΙΣΤΩΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΝΑΚΑΣ
5 Δεκεμβρίου 2015
Η ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ ΣΤΟΝ ΑΓΩΝΑ ΤΗΣ ΕΟΚΑ

Του Φώτου Παπαδόπουλου

Νύκτα της 31ης Μαρτίου, προς την 1ην Απριλίου 1955! Νύκτα όμορφη! Νύκτα ξελογιάστρα! Νύκτα γιομάτη θαύματα, νύκτα σπαρμένη μάγια! Ο ουρανός γονάτισε την γη να προσκυνήσει! Οι ραγιάδες ξύπνησαν! Αναστήτω η Κύπρος. Οι σημαίες της Λευτεριάς οι φοβερές ξεδιπλώνονται και οι καμπάνες οι βροντερές, δονούνε σύγκορμη τη χώρα πέρα ως πέρα! Η στεντόρεια φωνή του Διγενή και των αθανάτων αντιλαλεί στους Κυπριακούς αιθέρες, ως πανάρχαιος πολεμικός παιάνας: Σκλάβοι της Κύπρου εγερθείτε! Ελευθερία η Θάνατος! Και ξημέρωσε η 1η Απριλίου 1955. Μέρα λιοχάρη, μέρα ευλογημένη. Η φλόγα της Λευτεριάς, που σιγόκαιγε για αιώνες, σαν σπίθα κρυμμένη μέσ' την χόβολη, άναψε και έγινε πυρκαγιά.

Τα ηρωικά παλληκάρια της ΕΟΚΑ, άρχισαν τον χορό της Λευτεριάς και τους ζήλεψαν οι αιώνες. Ύψωσαν το ανάστημά τους και αναμετρήθηκαν με την ιστορία. Σκαρφάλωσαν μέχρι την κορυφή της, κοίταξαν πίσω στα βάθη των αιώνων και πήραν τη βαρεία σκυτάλη για τη διεξαγωγή του υπέρ πάντων αγώνος, από τους πολέμαρχους και τους ηρωομάρτυρες του γένους.

Αυτού του ανεπανάληπτου από καταβολής του Κυπριακού Λαού αγώνος, που έσπασε τις αλυσίδες τις βαρείες, τις αιματωβαμένες, που μάτωναν τα χέρια και τα πόδια του Λαού μας, από την αυγή της Ιστορίας του μέχρι σήμερα.

Όσοι ήξεραν το μεγάλο μυστικό της Επανάστασης, παρέμειναν άγρυπνοι όλη την νύχτα, για να νιώσουν της Λευτεριάς τα πρώτα φτερουγίσματα, το πρώτο της χάδι. Έτσι, και ένα μέρος του Λαού της Αμμοχώστου, ένωσε αυτή την πρωτόγνωρη και ευχάριστη συγκινησιακή φόρτιση, αλλά και πρόσφερε ως αντίδωρο στον βωμό της λευτεριάς, τον πρώτο ήρωα του Αγώνα, τον αείμνηστο Μόδεστο Παντελή. Πρώτη λοιπόν η Αμμόχωστος έθεσε ως θεμέλιο τα ιερά κόκκαλα των τέκνων της για να στεριωθεί πάνω σ' αυτά το οικοδόμημα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στην αρχή ο αγώνας στην Αμμόχωστο, όπως και στις άλλες περιοχές, περιορίζεται σε επιθέσεις κατά υλικών στόχων. Έτσι την πρώτη νύκτα οι ομάδες επιχειρούν επίθεση σε στόχους στην επισταθμία Δεκελείας. Οι ημέρες περνούν, η επανάσταση εδραιώνεται και

εξαπλώνεται με ταχύτατους ρυθμούς και καλύπτει την πόλη των Βαρωσίων και όλα τα χωριά της επαρχίας μέχρι τον Απόστολο Ανδρέα, το ακροτελεύτιο της Χερσονήσου της Καρπασίας.

Το κάθε χωριό σχηματίζει την ομάδα του και η επανάσταση μπαίνει σε δρόμο χωρίς επιστροφή. Η ΕΟΚΑ, η εθνική Οργάνωση Κυπρίων Αγωνιστών, αγκαλιάζεται από τον λαό, με απερίγραπτο ενθουσιασμό. Γίνεται η κιβωτός των πόθων, των ονείρων και των οραμάτων του. Ο αριθμός των αγωνιστών, μέρα με τη μέρα αυξάνεται. Εντάσσονται στην Οργάνωση νέοι και νέες γαλουχημένοι με τα ελληνοχριστιανικά ιδανικά. Δάσκαλοι και καθηγητές, μαθητές και μαθήτριες, παπάδες και ιερωμένοι, τεχνίτες και γεωργοί, υπάλληλοι, δημόσιοι και ιδιωτικοί, γιατροί και δικηγόροι. Η πόλη και η επαρχία γίνονται ένα πραγματικό Ηφαίστειο. Όλοι θέλουν να προσφέρουν στην πατρίδα. Οργανώνεται η δομή της Οργάνωσης αριστοτεχνικά. Η επαρχία χωρίζεται σε 3 τομείς από τον Αρχηγό Διγενή. Τον Τομέα Βαρωσίων, τον Τομέα Καρπασίας και τον Τομέα Αμμοχώστου που περιλαμβάνει τα χωριά της Μεσαορίας και τα Κοκκινωχώρια. Οι Τομείς χωρίζονται σε υποτομείς, οι οποίοι ευρίσκονται σε πλήρη συνεργασία. Αλληλοβοηθούνται, αλληλοϋποστηρίζονται και ανταλλάσσουν πληροφορίες περί των κινήσεων του εχθρού.

Δημιουργούν σύστημα επικοινωνίας μεταξύ τους, με ανθρώπους εχέμυθους, έμπιστους και ένθερμους υποστηρικτές του Αγώνα. Κατασκευάζουν κρησφύγετα για καταζητούμενα πρόσωπα και

κρυψώνες όπλων. Ορίζονται τροφοδότες και πληροφοριοδότες, οι οποίοι παρακολουθούν τις κινήσεις του εχθρού και των πρακτόρων του, μέρα και νύκτα.

Ο Αγώνας συνεχίζεται και εντείνεται. Όλοι οι αστυνομικοί σταθμοί της Αποικιοκρατικής Κυβέρνησης στην Αμμόχωστο προσβάλλονται και καταλαμβάνονται ο ένας μετά τον άλλο και ο οπλισμός τους συναποκομίζεται. Το γεγονός τούτο δημιουργεί μεγάλη σύγχυση στην αποικιακή Κυβέρνηση, η οποία έντρομος και περιδεής, ζητεί από την Κυβέρνηση της Αγγλίας και της αποστέλλει 45.000 στρατό, άρματα μάχης, τεθωρακισμένα οχήματα και βαρύ οπλισμό για να αντιμετωπίσει την τρομοκρατική Οργάνωση της ΕΟΚΑ, όπως την αποκαλούσε. Έτσι, ο Αγώνας πλέον εκτραχύνεται. Γίνεται σκληρός και αδυσώπητος λόγω της μεγάλης διαφοράς δυνάμεως και της υπεροχής του εχθρού. «Ούτοι εν άρμασιν και ούτοι εν ίπποις, ημείς δε εν ονόματι του Κυρίου και Θεού ημών» αλλά και με της καρδιάς το πύρωμα. Με την ψυχή αλύγιστη και αγωνάτιστη.

Ο Αγώνας μέρα με τη μέρα παίρνει νέα τροπή. Οι μάχες και οι ενέδρες διαδέχονται η μία την άλλη. Τα βουνά και οι κάμποι, οι λαγκαδιές και τα φαράγγια, οι λόγγοι και οι αετοράχες μετατρέπονται σε μαρμαρένια αλώνια:

Στην πόλη της Αμμοχώστου, οι αγωνιστές της ΕΟΚΑ καταφέρουν συντριπτικά πλήγματα κατά του εχθρού. Προβαίνουν σε εκτελέσεις αξιωματικών και στρατιωτικών, αρχιβασανιστών, προδοτών και πρακτόρων. Οι στέγες των οικιών και των καταστημάτων

των μετατρέπονται σε εφελθήρια για επιθέσεις με χειροβομβίδες και βόμβες τύπου υδροσωλήνος, εναντίον μηχανοκινήτων και πεζοπόρων τμημάτων.

Πραγματοποιούνται συγκρούσεις στις ρύμες και στα στενά δρομάκια, στις στροφές των δρόμων, στις λεωφόρους και στις πλατείες. Το αίμα του εχθρού βάφει τους δρόμους της πόλης. Σύγχυση και πανικός επικρατεί στις τάξεις του. Γι' αυτό και η οργή του ξεσπά στους απλούς πολίτες, ανατινάζει το Αθλητικό Σωματείο «Ανόρθωσις» και τον Κινηματογράφο «Ηραϊόν». Κλείει τα σχολεία και επιβάλλει πολυήμερους κατ' οίκον περιορισμούς. Προβαίνει σε ανθρωπομάζωμα, συλλαμβάνει και εγκλείει στα φρικτά κρατητήρια ανθρώπους χωρίς δίκη. Φυλακίζει ανθρώπους χωρίς ουσιαστικό λόγο, αφού τους περάσει πρώτα από τα βασανιστήρια της κολάσεως.

Στην ύπαιθρο είναι επίσης συντριπτικά τα κτυπήματα κατά του εχθρού. Μάχες με ανταρτικές ομάδες, ενέδρες και δολιοφθορές είναι καθημερινό φαινόμενο. Ο αγώνας εδώ έπαψε να διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από τους λίγους αγωνιστές. Διεξάγεται από όλο τον λαό. Όλα τα χωριά πλέον είναι οργανωμένα. Με την εμφάνιση του

εχθρού αρχίζει η σήμανση των καμπάνων των Εκκλησιών και όλοι οι κάτοικοι μαζεύονται στους δρόμους και τις πλατείες, εξοπλισμένοι με ξύλα, ρόπαλα, σίδερα, πέτρες και σκαπτικά εργαλεία για να τον αντιμετωπίσουν. Γυναίκες και παιδιά εφορμούν κατά των Βρεττανών και παλεύουν μαζί τους σώμα με σώμα και τους αναγκάζουν να αποχωρήσουν. Παράδειγμα έχομε το ηρωικό χωριό Αυγόρου, που σε ομαδική σύγκρουση με τον εχθρό, σκοτώθηκε η έγκυος Λούκια Παπαγεωργίου και ο Παναγής Ζαχαρία.

Στην πόλη και επαρχία Αμμοχώστου ο εχθρός είχε μεγάλες απώλειες. Όμως και εμείς πληρώσαμε βαρύ φόρο αίματος.. Το 41% των πεσόντων αγωνιστών παγκύπρια είναι αγωνιστές της πόλεως και επαρχίας Αμμοχώστου. Όλοι ήσαν γενναίοι, άξια της πατρίδος τέκνα. Και η πατρίδα θα τους ευγνωμονεί και θα τους ευλογεί γονατιστή εις τους αιώνες. Με τη θυσία τους λάμπρυναν την Ιστορία της Κύπρου μας αλλά και την Ελληνική και τα ονόματά τους θα παραμείνουν για πάντα γραμμένα με ανεξίτηλα γράμματα στις δέλτους της.

Στη διαδρομή του Εθνικοαπελευθερωτικού μας Αγώνα, διαδραματίστησαν σημαντικά γεγονότα, που άφησαν τα αποτυπώματά τους στην Κυπριακή Ιστορία, αλλά και στην Ελληνική και την Παγκόσμια. Τα κορυφαία αυτά γεγονότα με πρωταγωνιστές, αγωνιστές της Αμμοχώστου, παρόλο ότι αποτελούν σκληρό πλήγμα κατά του Αγώνος, ωστόσο του προσέδωσαν αίγλη και μεγαλείο. Στις 3

Μαρτίου 1957, ο σταυραετός του Μα-
 χαϊρά, Γρηγόρης Αυξεντίου από τη
 Λύση, γίνεται ολοκαύτωμα ύστερ' από
 προδοσία. Αφού τον περικύκλωσαν οι
 Άγγλοι στρατιώτες, τον κάλεσαν να
 παραδοθεί. Αυτός όμως ήταν αποφα-
 σισμένος να πεθάνει και απάντησε
 στους Άγγλους ότι δεν παραδίδεται, με
 εκείνο το ηρωικό «μολών λαβέ». Όταν
 αντελήφθη ότι δεν μπορούσε να δια-
 φύγει, μονολογώντας είπε «πρέπει να
 πεθάνω, πρέπει να πεθάνω.» Δεν πα-
 ραδόθηκε και άρχισε την μάχη προκα-
 λώντας στον εχθρό μεγάλες απώλειες.
 Ακόμα, και όταν άρχισε η βενζίνη να
 τον περιλούζει αυτός συνέχιζε τη μάχη
 και επαναλάμβανε «πρέπει να πε-
 θάνω.» Πόσο συγκλονιστικό είναι
 αυτό! Πόση δύναμη ψυχής και πόσο
 θάρρος χρειάζεται! Το μεγαλείο της
 ψυχής του αναδύεται μέσα από αυτή
 τη φράση και μέσα από την τέφρα του
 κορμιού του, και όχι από τα κατορθώ-
 ματα του κατά του εχθρού. Πέταξε σαν
 αετός προς την αθανασία αξιοπρεπής
 και τιμημένος. Δεν ήθελε ποτέ να ψη-
 λώσει τα χέρια, να ταπεινωθεί, να δια-
 συρθεί και να διαπομπευθεί υπό του
 εχθρού. Το ολοκαύτωμά του, τον έκαμε
 αθάνατο! Έγινε παγκόσμιο σύμβολο
 ελευθερίας και αγώνος. Το όνομά του
 έγινε θρύλος και τραγούδι, ύμνος των
 Αγγέλων και δόξα Αρχαγγέλων. Αν
 επιζούσε σήμερα δεν θα μιλούσαμε γι'
 αυτόν. Θα ήταν κι' αυτός όπως εμάς.
 Ένα μικρό ανθρωπάκι.

Στις 2 Σεπτεμβρίου 1958 ακολουθεί η
 φοβερή μάχη και το ολοκαύτωμα του
 ταπεινού και άσημου αχυρώνα του
 Λιοπετρίου. Οι 4 λεοντόκαρδοι αγωνι-
 στές Ανδρέας Κάρνος, Ηλίας Παπακυ-
 ριακού, Φώτης Πήττας και Χρίστος

Σαμαράς που τον υπερασπίζονταν, ου-
 δέποτε διανοήθησαν να ψηλώσουν τα
 χέρια και να παραδοθούν. Και στο κά-
 λεσμα των Άγγλων να παραδοθούν
 απαντούν και αυτοί με το ηρωικό
 «μολών λαβέ». Και ενώ είχαν την ευ-
 καιρία να παραδοθούν και να ελπί-
 σουν ότι θα επιζήσουν, ούτε αυτοί
 ήθελαν να ταπεινωθούν και να διαπο-
 μπευθούν. Πολέμησαν σαν ήρωες. Και
 ανέδειξαν τον Ταπεινό Αχυρώνα σε
 Νέο Χάνι της Γραβιάς και τον ανύψω-
 σαν στον Κολοφώνα της δόξας. Οι
 ίδιοι πέταξαν σαν αετοί προς την αθα-
 νασία. Έγιναν ταξιαρχές της Ελευθε-
 ρίας, Άγγελοι και Αρχάγγελοι και δια-
 πύρινης ρομφαίας εισήλθαν στα άδυστα
 της ελευθερίας.

Στις 19 Νοεμβρίου 1958 ένα τρίτο ολο-
 καύτωμα και πάλι με πρωταγωνιστή
 της ΕΟΚΑ Αμμοχώστου έρχεται να
 δώσει αίγλη και μεγαλείο στον Αγώνα
 μας. Πρόκειται για το ολοκαύτωμα του
 Σταυραετού του Πενταδάκτυλου, Κυ-
 ριάκου Μάτοη, ο οποίος τον αγώνα ού
 περί χρημάτων ποιεί, αλλά περί αρε-
 τής. Ενώ έχει την ευκαιρία να παραδο-
 θεί με την ελπίδα να γλυτώσει τη ζωή
 του, απαντά και αυτός με τον ίδιο
 τρόπο και με το ηρωικό «μολών λαβέ».

Αυτοί ήσαν οι Αγωνιστές που η πόλη
 και επαρχία Αμμοχώστου προσέφεραν
 στον Βωμό της Λευτεριάς. Ήσαν άν-
 θρωποι με όραμα και με ιδανικά. Πέ-
 θαναν όμως όλοι όπως και οι άλλοι
 αγωνιστές της Κύπρου μας με το όνειρο
 της Ενώσεως να μη πραγματοποιείται
 γιατί τούτο κατέστη στόχος απαγο-
 ρευμένος από τους ισχυρούς της γης.
 Ωστόσο από τη στιγμή που δώσαμε τον
 Όρκο της ΕΟΚΑ εμείς οι αγωνιστές
 κλείσαμε όλοι μέσα στην ψυχή μας την

Ελλάδα και θα παραμείνουμε ενωμένοι μαζί της για πάντα, και ουδείς ποτέ θα δυνηθεί να αποκόψει τον ομφάλιο λώρο που μας ενώνει. Η ταυτότητά μας θα γράφει για πάντα «Έλλην Κύπριος». Η Ελλάδα για μας είναι πολικός αστέρας που φωτίζει τα βήματά μας.

Είναι το φως του αδύτου άστρου. Ειν' ένα χρυσοκάντηλο κρεμιόμενο απ' τ' ουρανού τον θόλο και μια εικόνα ολόχρυση θρονιασμένη στο προσκυνητάρι της καρδιάς μας. Και το βλέμμα μας ουδέποτε θα αποστρέψουμε από τον Ιερό βράχο της Ακροπόλεως, τον Παρθενώνα, γιατί από κει εκπορεύεται και εκπέμπεται το υπέρλαμπρο και ανέσπερο φως που φωτίζει την πορεία μας μέσα στα σκοτάδια και την αγλύδα της ασέληνης νύκτας, που με το μαύρο της πέπλο σκεπάζει ολόκληρη την οικουμένη και την ανθρωπότητα. Κι' αν στην πορεία μας διψάσουμε, νερό, ουδέποτε θα πιούμε από της λησμονιάς τη

βρύση, γιατί θα ξεστρατίσουμε, κι' αν σ' άγνωστα μονοπάτια μπούμε, σίγουρα θα καταστραφούμε και μέσα στα βάθη των αιώνων και της Ιστορίας για πάντα θα χαθούμε. Ωστόσο, μπορούμε και να μη διψάσουμε, και να μη ξεστρατίσουμε. Αρκεί να κλείσουμε μέσα στην ψυχή μας το πνεύμα του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α, να το μεταλαμπαδεύσουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας και μέσω αυτών στις μελλούμενες γενιές.

Και ακόμη να μη ξεχνούμε τα σκλαβωμένα μας εδάφη, την θαλασσοφίλητη Κερύνεια μας και τη σκλαβωμένη πόλη της πολυφίλητης Αμμοχώστου, της πανέμορφης νύμφης της Ανατολικής Μεσογείου, της Ρήγισσας της Κύπρου μας, που περιμένει μέρα και νύκτα να πάμε κοντά της, να κόψουμε το συρματόπλεγμα της ντροπής, να εισέλθουμε, να της κάμουμε την αποκαθήλωση και να φέρομε της Δευτεριάς το μήνυμα και το φως της Ανάστασης.

Χαιρετισμός

του προέδρου του Σ.Ι.Μ.Α.Ε κ. Ανδρέα Μαϊμαρίδη στην παρουσίαση του βιβλίου του κ. Θάσου Σοφοκλέους «ΧΡΟΝΙΑ ΟΔΥΝΗΣ»

Τετάρτη, 17 Φεβρουαρίου 2016

Χαιρετίζουμε σήμερα την παρουσίαση του βιβλίου «ΧΡΟΝΙΑ ΟΔΥΝΗΣ» του Θάσου Σοφοκλέους.

Το βιβλίο, καλογραμμένο, με πολλές λεπτομέρειες, περιγράφει με εναργή τρόπο, τη διαβίωση των Αγωνιστών της ΕΟΚΑ στις φυλακές της Αγγλίας.

Εκείνους τους χρόνους, η αποικιακή κυβέρνηση από τον φόβο των αποδράσεων, αποφάσισε να μεταφέρει αρκετούς σκληροπυρηνικούς Αγωνιστές του Απελευθερωτικού μας Αγώνα, για τους οποίους υποψιαζόταν ότι πιθανόν να προετοιμάζαν απόδραση, σε φυλακές υψηλής ασφαλείας στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Εκεί, σε ένα εχθρικό περιβάλλον που οι Αρχές των Φυλακών καλλιέργησαν μεταξύ των ποινικών καταδίκων, αφού διοχέτευσαν την πληροφορία περί φιλοξενίας «δολοφόνων» της ΕΟΚΑ, ενέσπειραν το μίσος και την έχθρα προτού καν αφιχθούν σε αυτές οι Αγωνιστές μας.

Εκεί, μέσα σε αυτό το απαίσιο περιβάλλον, για να επιβιώσουν χρειάστηκε να ξεδιπλώσουν όλες τις αρετές, ψυχικές, πολιτιστικές, πνευματικές και σωματικές τις οποίες οι Αγωνιστές και ο Ελληνισμός διαθέτουν.

Αυτόν τον ψυχολογικό και ανήθικο πόλεμο άντεξαν οι Αγωνιστές μας και αυτή την αντίσταση των ημερών εκείνων περιγράφει ρεαλιστικά ο συγγραφέας μας και μάς μεταφέρει εκεί, συμμετόχους πλέον, ως να είμαστε ένας από αυτούς.

Η πνευματική δραστηριότητά τους,

ενισχυμένη από τη βαθειά θρησκευτικότητα και την εκ ταύτης προερχόμενη πίστη στο δίκαιο του Αγώνα τους, έδινε σε αυτούς την υπομονή και τη στωικότητα να αντέξουν τις παντοειδείς πιέσεις και δυσκολίες στη διαβίωσή τους, αποδεικνύοντας στους άλλους ποινικούς καταδίκους, μέχρι και σε στελέχη των φυλάκων τους, με το ήθος και την ποιότητα των λόγων, των έργων και της συμπεριφοράς τους, την αξιοπρέπεια τους, ότι δεν είναι ούτε δολοφόνοι, ούτε εγκληματίες, ούτε απατεώνες, αλλά Αγωνιστές της Ελευθερίας με ιδανικά και αξίες.

Είναι εδώ που κέρδισαν κατά κράτος τους δεσμώτες τους και είναι μέσα από το βιβλίο του Θάσου που γίναμε κοινωνοί και γνώστες του ηθικού μεγαλείου που οι Αγωνιστές των φυλακών της Αγγλίας είχαν στην ψυχή τους και μετάδωσαν στους βαρβάρους ανήθικους αποικιοκράτες.

Μας έκαναν περήφανους.

Δικαίωσαν τον Αγώνα.

Τους ευχαριστούμε.

Χαιρετισμός του σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κύκκου και Τηλλυρίας κ.κ. Νικηφόρου

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση αποδέχθηκα την ευγενική πρόσκληση του αγωνιστή κυρίου Θάσου Σοφοκλέους να απευθύνω χαιρετισμό στην παρουσίαση του βιβλίου του, **«Χρόνια Οδύνης, το χρονικό ενός ιστοβίτη αγωνιστή της ΕΟΚΑ στις φυλακές της Αγγλίας»**. Ο αγώνας της ΕΟΚΑ με συγκινεί πάντοτε, γιατί έχει τα χαρακτηριστικά των μαρτύρων της εκκλησίας, την ανίκητη πίστη και την υπέρβαση των γήινων διά της θυσίας. Για τη δράση του στην εποποιία εκείνη του 1955-59, ο αγωνιστής Θάσος Σοφοκλέους, έγραψε δύο βιβλία. Το πρώτο με τίτλο «ΠΟΘΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» πραγματεύεται τη δράση του ως αντάρτη, το δε δεύτερο με τίτλο «ΧΡΟΝΙΑ ΟΔΥΝΗΣ», που παρουσιάζουμε σήμερα, πραγματεύεται την καταδίκη του από τους Άγγλους και τη φυλάκισή του στις φυλακές της Αγγλίας. Το βιβλίο του αυτό στηρίζεται σε ημερολόγιο, που κρατούσε ο ίδιος κατά τη φυλάκισή του. Σ' αυτό εγκαταμειγνύει και άλλα προσωπικά γεγονότα με συναισθηματική φόρτιση, γιατί ο Θάσος Σοφοκλέους, δεν είναι μόνο

ένας άτεγκτος αγωνιστής, αλλά και ένας συναισθηματικός ποιητής. Έγραψε άλλωστε την «Ποιητική συλλογή» και τέσσερα θεατρικά σενάρια από τον αγώνα της ΕΟΚΑ. Ίσως δεν είναι άσχετο να αναφερθεί ότι ο Θάσος Σοφοκλέους ασχολείται και με την ζωγραφική. Ημερολόγιο από την κράτησή του στις φυλακές της Αγγλίας, κράτησε και ο αγωνιστής Ρένος Κυριακίδης, το οποίο εξέδωσε πρόσφατα. Αργότερα, όπως ρομαντικά περιγρά-

φεται στο βιβλίο, οι δύο αγωνιστές συνδέθηκαν και δι' επιγαμίας.

Τα βιβλία των αγωνιστών της ΕΟΚΑ, τα οποία εκδόθηκαν και εξακολουθούν να εκδίδονται, αποτελούν πρωτογενείς πηγές για την ιστορία του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59. Σ' αυτά αποτυπώνεται ο παλμός και το πνεύμα τού μοναδικού εκείνου αγώνα. Οι αγωνιστές, οι οποίοι ζουν ανάμεσά μας, είναι οι ίδιοι ζωντανά μνημεία της εποποιΐας εκείνης.

Ο αγώνας της ΕΟΚΑ, είναι αγώνας αλυτρωτισμού, που ο αλύτρωτος αισθάνεται την ενσωμάτωση με τον ελεύθερο εθνικό κορμό, ως την απόλυτη ευτυχία στη γη και είναι έτοιμος να πεθάνει γι' αυτήν. Ο αγώνας της ΕΟΚΑ είναι η τελευταία ηρωϊκή σελίδα της ελληνικής ιστορίας, είναι η φυσική συνέχεια του αγώνα του 1821. Είναι η κάθαρση της Κύπρου από το άγος δουλείας σχεδόν οκτακοσίων χρόνων και κατάθεση της ελληνικότητάς της στο διηνεκές.

Το αποθησαυρισμένο υλικό στο παρουσιαζόμενο απόψε αξιοσπούδαστο πόνημα, είναι ένα βιβλίο πολύτιμο και υψηλής ιστορικής και εθνικής σημασίας, ένα βιβλίο που ο αναγνώστης εντρυνά στις σελίδες του με το ενδιαφέρον του σε εγρήγορση, ένα βιβλίο που μας συγκινεί, μας φωτίζει και μας διδάσκει.

Η προσωπική κατάθεση του αγωνιστή Θάσου Σοφοκλέους, εμπλουτίζει τη βιβλιογραφία της νεώτερης ιστορίας της πατρίδας μας γύρω από τα γεγονότα που σημάδεψαν τον ένδοξο αγώνα της ΕΟΚΑ, ενισχύει την ιστορική μνήμη των μεγαλυτέρων που έζησαν τα γεγονότα της ανεπανάληπτης εκείνης εποχής και φωτίζει και παραδειγματίζει τις νεώτερες, αλλά και τις μελλούμενες γενιές.

Κυρίες και κύριοι,

Παρουσιάζοντας σήμερα το βιβλίο «**χρόνια οδύνης**», ένα μικρό σχόλιο θα ήθελα να μου επιτρέψετε να κάνω αναφορικά με τον ισχυρισμό, ότι ο αείμνηστος Αρχιεπίσκοπος και Εθνάρχης Μακάριος ο Γ', μετά την παροχή αμνηστίας δεν επιθυμούσε την άμεση επιστροφή στην Κύπρο δεκατεσσάρων κρατουμένων στις αγγλικές φυλακές, τους οποίους ξεχώρισαν οι Άγγλοι μεταξύ των οποίων και ο Θάσος Σοφοκλέους.

Είναι γεγονός ότι η επιστροφή τών δεκατεσσάρων είχε γίνει ολόκληρη οδύσεια, αλλά θέλω να πιστεύω, ότι η ένσταση στην επιστροφή των δεκατεσσάρων ανήκει στους Άγγλους, οι οποίοι για δικούς τους λόγους την έθεταν στις συνομιλίες και τη συζητούσαν σε επιστολές τους υπηρεσιακοί παράγοντες και άλλοι πράκτορες στην Ελλάδα. Ο

Αρχιεπίσκοπος Μακάριος βρέθηκε σ' ένα κνκεώνα επιρροών και συμβιβασμών, για να εξισορροπήσει τα πράγματα και να ασκήσει το δοτό κράτος που του επεβλήθη.

Ελληνίδες, Έλληνες,

Μαζί με την παρουσίαση του αξιοζήλευτου βιβλίου «**χρόνια οδύνης, το χρονικό ενός ισοβίτη Αγωνιστή της ΕΟΚΑ στις φυλακές της Αγγλίας**», που με τη δική του δυναμική δίνει θετικό παρόν στους δύσκολους, δίσεκτους αυτούς καιρούς που διανύουμε, τιμούμε απόψε και τον συγγραφέα του, ένα άνθρωπο αυθεντικό, που παρά την ολίγον προχωρημένη ηλικία του, κρατεί υψηλά, φωτεινή και γρηγορούσα τη συνείδησή του, μια συνείδηση άγρυπνη και γυμνασμένη από μια υψηλόφρονη πνευματοφόρα αγωγή.

Τιμούμε απόψε τον ακραιφνή Έλληνα και ερωτευμένο φιλέλληνα Θάσο Σοφοκλέους, που με το αγέραστο σφρίγος του, με το οξυδερκές πνεύμα του, και με το γνήσιο ελληνικό του αίσθημα δίνει θαρραλέα και μαχητικά, δυναμικό το παρόν του στον πνευματικό, κοινωνικό, και εθνικό στίβο.

Ο αγωνιστής Θάσος Σοφοκλέους μαζί με όλους τους αγωνιστές του επικού εκείνου αγώνα της ΕΟΚΑ, όσοι βρίσκονται στα ουράνια σκηνώματα και όσοι βρίσκονται ανάμεσά μας, είμαι βέβαιος ότι μόνον τότε θα δουν ως δικαίωση των αγώνων τους μια λύση του χρονίζοντος εθνικού μας κυπριακού προβλήματος, κατά τις αρχές των Ηνωμένων εθνών και το κεκτημένο της ευρωπαϊκής ενώσεως, με ελευθερία, δημοκρατία, και δικαιοσύνη, η οποία να διασφαλίζει την διηνεκή παρουσία του ελληνισμού σ' αυτή τη νήσο, παρουσία συνεχή και αδιάκοπη για τρεις χιλιάδες χρόνια.

Ο Θάσος Σοφοκλέους, ο αετός του πενταδακτύλου και ο δέκατος τέταρτος κατάδικος των αγγλικών φυλακών, αγωνίστηκε όπως ο Μακρηγιάννης, με το σπαθί και την πέννα. Του εύχομαι αμείωτος να παραμείνει ο πνευματικός του οίστρος, και ο πανάγαθος Θεός να επιμηκύνει τα έτη της ζωής του, για να μας διδάσκει όλους με το παράδειγμά του, και προ παντός να ποδηγετεί με το υψηλό του ήθος, τους πελαγοδρομούντες σήμερα νέους μας, προς ανεύρεση του αληθινού προσορισμού τους.

«Χρόνια Οδύνης»

Αντιφώνηση Θ. Σοφοκλέους

Είμαι με συγκίνηση και συναισθηματική φόρτιση που σας καλωσορίζω και σας ευχαριστώ που είσθε μαζί μας.

Ακοίμητοι φρουροί και συμπαραστάτες οι τιμημένοι και αθάνατοι ήρωες της θρυλικής ΕΟΚΑ παρακολουθούν τις εκδηλώσεις και τη συμπεριφορά μας, μας κρίνουν και μας βαθμολογούν. Γι' αυτό και τους παρακαλούμε ικετευτικά να είναι επιεικείς και να συγχωρούν τα λάθη και τις αδυναμίες μας.

Συγχρόνως παρακαλώ όλους εσάς, όταν θα διαβάσετε αυτό το βιβλίο, να είσθε επιεικείς και να θυμάστε ότι είναι γραμμένο στα δύσκολα χρόνια της επανάστασης. Τότε που είχα την ατυχία να πέσω στα χέρια του εχθρού. Ουσιαστικά το βιβλίο αυτό είναι γραμμένο όταν ήμουν στις Φυλακές του Λονδίνου κατάδικος για όλη μου τη ζωή, στα χρόνια της Κυπριακής επανάστασης.

Βασικά είναι το ημερολόγιο που είχα στις Φυλακές εμπλουτισμένο με αρκετά έγγραφα και πληροφορίες που ήρθαν στην επιφάνεια μετά τον Αγώνα.

Ο Αγώνας της ΕΟΚΑ είναι γεμάτος λεβεντιά, πράξεις υπεράνθρωπου ηρωι-

σμού, θυσίες, ολοκαυτώματα, αυταπάρηση, μεγαλείο. Όμως το κεφάλαιο, συλλήψεις, βασανιστήρια, φυλακές, είναι ξεχωριστό και έχει τις ιδιαιτερότητές του.

Ο Τροβαδούρος της Ελληνικής Επανάστασης, ο μέγας εθνεγέρτης Ρήγας Φεραίος, επιγραμμιατικά δίνει την πραγματική διάσταση στο κεφάλαιο φυλακή με τη γνωστή ρήση: «Καλύτερα μιας ώρας ελεύθερη ζωή παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή».

Το κεφάλαιο Φυλακές και Βασανιστή-

για στη συνείδηση του κόσμου δεν έχει πάρει τις πραγματικές του διαστάσεις, γιατί δεν γνωρίζει την ψυχοπνευματική φόρτιση, τον πόνο, τον σαδισμό και την καταπίεση που αντιμετώπιζαν οι κατάδικοι. Διαφορετική ασφαλώς εντύπωση και διαφορετικά συναισθήματα προκαλεί ένα ολοκαύτωμα, μια ανατίναξη, μια μάχη. Όμως το κεφάλαιο, Βασανιστήρια-Φυλακές έχει τη δική του ιδιαιτερότητα.

Είναι μια ψυχοφθόρα κατάσταση που διαρκώς σε βασανίζει, σε καταπιέζει και σε φθείρει. Αντιμετωπίζεις κάτω από τραγικές συνθήκες, με μοναδικό όπλο τις ψυχικές σου δυνάμεις, την πιο βάρβαρη, απάνθρωπη και εγκληματική συμπεριφορά, από ανθρώπους ανώμαλους, ανισόρροπους, αρρωστημένους, χωρίς ηθική και χωρίς αισθήματα.

Σιδηροδέσμιος, είσαι στα χέρια τους για να σου κάνουν ό,τι θέλουν και ό,τι μπορούν, για να σε πονέσουν, να σε εξευτελίσουν, να κάμψουν την αντίστασή σου.

Το βιβλίο αυτό στόχο έχει να παρουσιάσει τα βασανιστήρια που υφίσταντο από τους Άγγλους όσοι είχαν την ατυχία να πέσουν στα χέρια τους και στη συνέχεια τη ζωή τους στις Φυλακές, ιδιαίτερα μακριά, στην άχαρη Δύση, στις Φυλακές της Αγγλίας. Φωτίζει πολλές άγνωστες πτυχές, επεξηγεί γεγονότα και δίνει απαντήσεις. Απο-

καλύπτει σκοτεινά σημεία και φέρνει στην επιφάνεια ενοχές!

Αρκετά έγγραφα που δόθηκαν στη δημοσιότητα απαντούν σε ερωτήματα και επιβεβαιώνουν γεγονότα. Ασφαλώς υπάρχουν ακόμα πολλά αναπάντητα ερωτήματα, που πιθανόν να επισημάνει και ο αναγνώστης.

Υπάρχουν γεγονότα που θα γνωστούν όταν οι Άγγλοι δώσουν τα σχετικά έγγραφα στη δημοσιότητα. Γράφοντας κανείς τα όσα βίωσε, τα όσα είδε και άκουσε, ασφαλώς αντιμετωπίζει πολλά διλήμματα και έχει ερωτηματικά.

Ανάμεσα σ' όλα αυτά αναφέρω δύο χαρακτηριστικά σημεία: Το πρώτο είναι ότι πολλά πράγματα, σκηνές και γεγονότα, όσο δυνατός κι αν είναι κανείς στην έκφραση και στη διατύπωση, δεν μπορεί να αποδώσει την πραγματική τους διάσταση. Και το δεύτερο είναι ότι, όσο προσεκτικός κι αν είσαι, υπάρχει ο κίνδυνος να υποπέσεις σε σφάλματα και ανακρίβειες και μερικές φορές, ίσως και από υπέρμετρο ζήλο, να υπερβάλεις. Γι' αυτά και για άλλα πολλά επικαλούμαι την αγάπη και την επιεικιά σας.

Νιώθω την ανάγκη να ευχαριστήσω όλους όσοι μου συμπαραστάθηκαν και με βοήθησαν ώστε να ολοκληρώσω αυτή την προσπάθεια.

Κατ' αρχάς ευχαριστώ τον Πρόεδρο

της Δημοκρατίας για τον χαιρετισμό του, που μας διάβασε ο έντιμος υπουργός Δικαιοσύνης κύριος Ιωνάς Νικολάου, τον σεβαστό μαθητή μου κ. κ. Νικηφόρο, τον φίλο συναγωνιστή και δάσκαλο Μιχαλάκη Μαραθεύτη, τον αγαπητό συναγωνιστή Ανδρέα Μαϊμαρίδη, την ξεχωριστή φίλη και συνεργάτιδα Χρυσόθεμι Χατζηπαναγή, την αγαπητή μου μαθήτριά Στέλλα Σουρμελή, τον συνάδελφο και φίλο Γεώργιο Χατζηγεωργίου, τους καλούς μου φίλους Μαρία και Κώστα Σολωμού για όσα μου πρόσφεραν.

Ξεχωριστά και ιδιαίτερα ευχαριστώ τον ακούραστο και πάντα παρόντα, τον φίλο και συνεργάτη, τον αγωνιστή καθηγητή Πέτρο Παπαπολυβίου για τη βοήθεια και την αγάπη του.

Ευχαριστώ και όλους εσάς που μας τιμάτε με την παρουσία σας.

Εύχομαι ο Θεός να δικαιώσει τους Αγώνες και τις θυσίες του λαού μας, να πραγματώσει τους πόθους μας και να φέρει τη χαρά και την ειρήνη στον τόπο μας.

«Χρόνια Οδύνης» ΤΟΥ ΘΑΣΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

Σχολιάζει ο Ευθύμιος-Μίμης Βασιλείου

Στις 19 Φεβρουαρίου 2016 παρουσιάσθηκε στην Αίθουσα Ηρώων του οικήματος των Συνδέσμων μας από τον δρ.α Πέτρο Παπαπολυβίου, Αναπληρωτή Καθηγητή στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, το βιβλίο του Τομέαρχη της Ε.Ο.Κ.Α και Προέδρου των Συνδέσμων της Ε.Ο.Κ.Α κ. Θάσου Σοφοκλέους «ΧΡΟΝΙΑ ΟΔΥΝΗΣ», το οποίο πρόσθεσε ακόμη ένα κρίκο στη μακρά αλυσίδα των εκδόσεων με θέμα τον Αγώνα του '55. Παρέστη πλήθος επισήμων και η πράγματι μεγάλη μας αίθουσα των Ηρώων απεδείχθη μικρή για να χωρέσει το πυκνότερο ακροατήριο που προσήλθε για να τιμήσει τον συγγραφέα.

«Ο έπαινος είναι απαύγασμα αρετής» λέει ο Βάκων. Πρέπει δηλαδή να υπάρχει το γνώρισμα της ανώτερης αρετής που να απεργάζεται τα υψηλά και τα γενναία. Και πράγματι ο τιμώμενος συγγραφέας, ο φίλατος Θάσος, είναι γνήσιος φίλος και σθερερός σκαπανέας της πολύμοχθης και εθνωφελούς αυτής αρετής.

Ο «ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ» γεραίρει σήμερα τον ακάματο Τομέαρχη, τον φιλόμοχθο

Πρόεδρο αλλά και ανήλατον άκμονα της ιδεολογίας της Ε.Ο.Κ.Α και πολυπάμφο συγγραφέα για όσα θαυμαστά και υπέροχα μας παραθέτει «προς γνώσιν και συμμόρφωσιν» στα «Χρόνια Οδύνης».

Το γόνιμο και διδακτικό περιεχόμενο του βιβλίου παραθέτει λεπτομερώς το τι σήμαινε τότε «ισοβίτης κατάδικος της Ε.Ο.Κ.Α», τόσο στις Κεντρικές Φυλακές της Κύπρου, όσο και στις ανήλιες και υγρές φυλακές της Γηραιάς Αλβιώνος, ανάμεσα σε προκατειλημμένους κατάδικους του κοινού ποινικού δικαίου και ταυτόχρονα μας προβληματίζει το πώς άντεξαν αυτοί οι άνθρωποι, όχι μόνο να επιβιώσουν, αλλά στο τέλος και να επιβληθούν όλων αυτών. Δίκαια λοιπόν ο συγγραφέας αποκάλεσε τα χρόνια αυτά «Χρόνια Οδύνης» και πολύ επιτυχημένη είναι η σχεδιαγράφηση του εξωφύλλου του, που είναι ένας πίνακας του συγγραφέα εμπνευσμένος από την πραγματική καθημερινή επίσκεψη στο παράθυρο του κελιού του ενός περιστεριού.

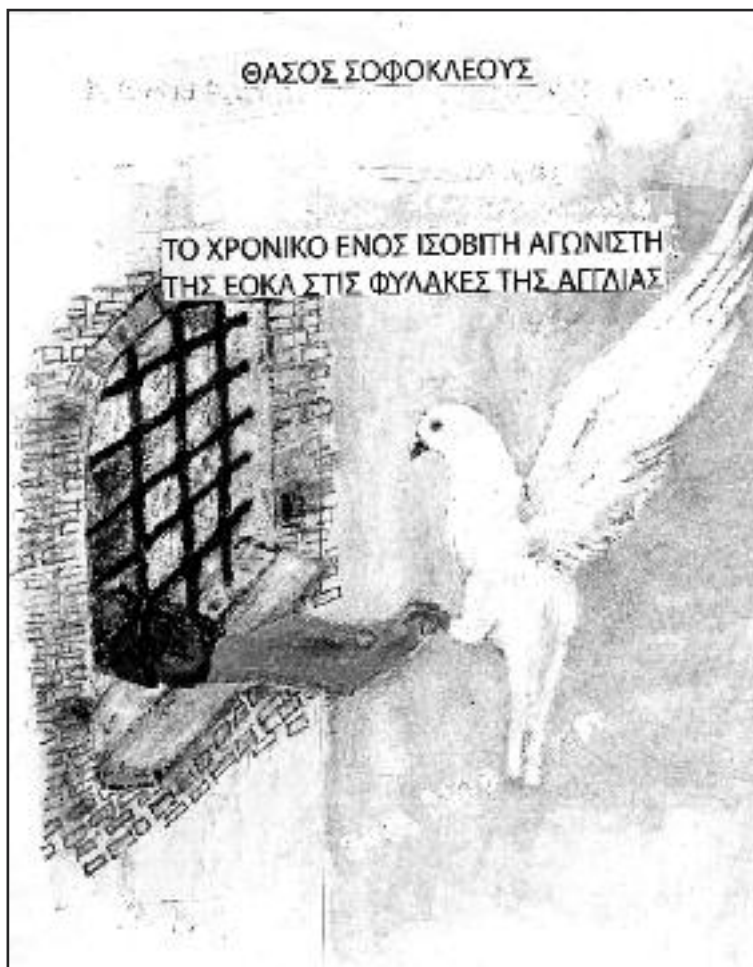
Ο Θάσος Σοφοκλέους, προικισμένος με υψηλά πνευματικά προσόντα και έξοχα χαρίσματα, διακρίνεται και

ακτινοβολεί στην κυπριακή κοινωνία, τόσο σαν εκπαιδευτικός, όσο και ως πεισματούργος αγωνιστής και συγγραφέας, που τον απασχολεί ιδιαίτερα η ιστορική μνήμη και η συντήρηση του πνεύματος της Ε.Ο.Κ.Α, με απώτερο στόχο την εθνική σωτηρία του τόπου και τη διαπαιδαγώγηση των νεοτέρων. Είναι ο ακοίμητος δογματοφύλακας της αγωνιστικότητας που συνδυάζει αρμονικά την πνευματικότητα και κοινωνικότητα και εργάζεται άοκνα μα-

χόμενος σθεναρά, προς εδραίωση του πνεύματος, την κραταίωση της εθνικής και πολιτιστικής μας παράδοσης και τη δημιουργία προϋποθέσεων για το μέλλον.

Τον ευχαριστούμε για όσα μας προσφέρει και ευχόμαστε όπως ο Θεός του χαρίζει υγεία και μακροζωία για να συνεχίσει απρόσκοπτα και καρποφόρα το τόσο δημιουργικό και πολύπλευρο έργο του.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

ΟΙ ΠΡΟΔΟΤΕΣ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΠΑΝΤΑ ΠΡΟΔΟΤΕΣ

Του Θάσου Σοφοκλέους

Η άσκοπη και αμόλυντη(!) αριστερά!!!, το άψογο!!! ΑΚΕΛ, επαναφέρει για χιλιοστή φορά το θέμα των εκτελεσθέντων προδοτών που ανήκουν στην Αριστερά.

Ξεσπάθωσε πάλιν ο πρώην Πρόεδρος και πρώην Γ.Γ. του Α.Κ.Ε.Λ Δημήτρης Χριστόφιας. Όμως εκείνο που μας κάνει εντύπωση είναι γιατί ο κ. Χριστόφιας και οι οπαδοί του αγχώνονται. Εκείνος και το Υπουργικό του Συμβούλιο «αποκατάστησε» τους εκτελεστές, τί ζητά από τους Συνδέσμους να αποκαταστήσουμε τους προδότες, που μας οδηγούσαν στις φυλακές, στην

αγχόνη, στον θάνατο; Τί ζητά από τους νεκρούς Γλαύκο Κληρίδη και Τάσο Παπαδόπουλο; Ποιό δικαίωμα είχαν αυτοί να αγγίξουν αυτά τα θέματα; Αυτό ήταν στην απόλυτη δικαιοδοσία των αρχηγών του Αγώνα Μακάριου και Διγενή. Γιατί δεν τους το ζήτησαν εν όσω ζούσαν;

Δυστυχώς παραμένουν αδιόρθωτοι και αξιολύπητοι. Η προδοτική τάση του ΑΚΕΛ κατά τη διάρκεια του Αγώνα δεν μπορεί να απαλειφθεί. Ας το χωνέψουν για να ησυχάσουν. Δεν υπάρχει άλλη θεραπεία. **Οι προδότες παραμένουν πάντα προδότες.**

ΤΟ ΠΡΟΟΙΜΙΟ ΤΟΥ ΕΜΦΥΛΙΟΥ

Του Γιάννη Σπανού

«Φιλελεύθερος 17/04/2016»

Αυτές τις μέρες τα φαντάσματα του Εμφυλίου ανεβαίνουν από τα έγκατα των Ταρτάρων και πλανώνται στην ελληνική ατμόσφαιρα, επαναφέροντας στην κοκλάζουσα μνήμη την τετράχρονη αδελφομαχία των Ελλήνων, που έθαψε στα νεκροταφεία της γερμανικής κατοχής 154 χιλιάδες ανθρώπων, πάνω από τους τάφους των τετρακόσιων χιλιάδων νεκρών του πολέμου και του ενός εκατομμυρίου θυμάτων της Γερμανοκρατίας. Και άλλοι μεν επαίρονται διεκδικώντας την αφετηρία και την αβυσσαλέα προώθηση του εφιάλτη, άλλοι δε καταρώνται τους ενόχους της εθνικής συμφοράς, διατεινόμενοι αθωότητα για την εμπλοκή τους στο κακούργημα. Και το άξιο περιεργείας είναι ότι ουδείς εκ των αναμειχθέντων στη φονική περιπέτεια αναζητεί εκείνους που πυροδό-

τησαν, εξόπλισαν και κατεύθυναν τη σφαγή. Και η εν προκειμένω ευθύνη εμφολεύει στα παρασκήνια της ξενοκρατίας, για την οποία παρέθεσα ενημερωτικά άρθρα τις προάλλες. Ποια είναι, λοιπόν, η αλήθεια και ποιοι οι αίτιοι ή έστω οι συνεργοί της φρίκης που βύθισε την Ελλάδα στην αιματοχυσία και την απόγνωση από την επομένη της αποχώρησης του επάρατου ναζισμού από την καθημαγμένη Ελλάδα; Και στις δυο φάσεις ενοχής και αυτουργίας, ο αντικειμενικός ιστορικός να μεν καταδεικνύει τις αλληλομισούμενες ελληνικές πολιτικές παρατάξεις, αλλά προ πάντων τους ξένους, που είτε αντικατέστησαν τους Ιταλογερμανούς κατακτητές, όπως οι Άγγλοι και εν συνεχεία και οι Αμερικανοί με τους πολιτικούς υποτελείς, είτε καραδοκούσαν να εισβάλουν στη Μακεδονία και στη Θράκη, όπως ο Τίτο και ο Δημητρώφ, αλλά και οι Σοβιετικοί του Στάλιν, που ανέμεναν το ΚΚΕ να σοβιετοποιήσει την Ελλάδα. Και οι μεν Άγγλοι αποβιβάστηκαν στον Πειραιά αυθημερόν μετά την Κυβέρνηση Παπανδρέου (18. Οκτ. '44), σαν τριανδρία αγγλικής κατοχής με τον Άγγλο υφυπουργό Χάρολντ Μακ-

μίλλαν, τον πρέσβη Ρέτζιναλ Λήππερ και τον λόρδο Μπάλφουρ, αρχηγό της εκεί Ιντέλλιτζενς Σέρβις. Ο τελευταίος είχε αφιχθεί κατά τον πόλεμο σαν πατιάς «πατήρ Δημήτριος», έστησε το αρχηγείο της κατασκοπείας του στο Κολωνάκι και ανάλαβε εφημέριος σε ενοριακή εκκλησία, όπου εξομολογούσε τη λεγομένη «αφρόκρεμα» της κοινωνίας. Έφυγε στην κατοχή και επανήλθε αποκαλυπτόμενος. Σε λίγο κατέφθασε στην Αθήνα και ο Τσιώρτσιλ για εγκαθίδρυση της επικυριαρχίας. Αρχικά αυτός κατεύθυνε τις πολιτικές εξελίξεις, ταυτόχρονα με την προπαρασκευή της εμφύλιας διαμάχης και ακολούθως την έκρηξή της δια των αντιπροσώπων του, του Σκόμπυ με τα τεθωρακισμένα, του στρατηγού Ρόλλινς που εξευτέλισε τους στρατηγούς σπρώχνοντάς τους σε αγώνα δρόμου στο γήπεδο(!) (μαρτυρία στρατηγού Καραγιάννη) και ακολούθως ο επανενθρονισθείς εντολοδόχος Γεώργιος Β'. Όσο για το αγγλικό καθεστώς -προτεκτοράτο, αποτελούσε πρόνοια της συμφωνίας Τσιώρτσιλ- Στάλιν στο παζάρεμα της Μόσχας (10-20 Οκτ. '44) και Γιάλτας (4-11 Νοεμβρίου '45) που κρατήθηκε μυστικό. Μαρτυρία και η απάντηση Σοφούλη που αποκαλούσε τους Άγγλους «αφεντικά». Αυτοί ανεβοκατέβαζαν τις Αθηναϊκές Κυβερνήσεις (Βούλγαρη, Τσαλδάρη, Καννελόπουλου, Σοφούλη κ.ά) αφού με σκευω-

ρία του Μπάλφουρ «έφαγαν» τον Μαύρο Καβαλάρη της Μικρασίας Νικόλαο Πλαστήρα που συνένωνε τον λαό.

Παράλληλα ο Γιόζεφ Τίτο προετοίμασε την Ταξιαρχία Μακεδονίας με τον Τέμπο (1943) και «πρόεδρο» τον Λάζαρο Κουλισέφσκυ (βλπ συλλαλητήριο Σκοπίων 11/8/45) και ο Τζιώρτζη Δημητρώφ με το ΣΝΟΦ που ορεγόταν την Καβάλα (βλπ Βουλή Σόφιας, 28 Οκτ. 1946). Όσο για τον Στάλιν, τηρούσε σιωπή για τη συμφωνία με τον Τσιώρτσιλ και ανέμενε με τον εμφύλιο να του παραδώσει τη Βόρεια Ελλάδα το ΚΚΕ! **Άγγλοι, Τίτο, Δημητρώφ εξόπλιζαν τον ΕΛΑΣ και τις παραφυάδες του ΚΚΕ, γιατί και οι τρεις εξαρτούσαν την εφαρμογή των σχεδίων τους από την αδελφοσφαγή των Ελλήνων.**

Μετά τα αγγλικής εμπνεύσεως και ανοχής αιματηρά Δεκεμβριανά (3 Δεκ. 1944), που απετέλεσαν την αθηναϊκή αψιμαχία, **αφίχθη με αγγλικό μεταγωγικό και φορώντας αγγλική στρατιωτική στολή ο Νίκος Ζαχαριάδης.** Από το Νταχάου μεταφέρθηκε στις φυλακές Κερκύρας και ακολούθως στην Αθήνα (29 Μαΐου 1945). **Ήταν ο δογματικός ηγέτης του ΚΚΕ που ήθελε τον εμφύλιο και αγνοώντας τα δεδομένα της Μόσχας πίστευε στην επικράτηση των κομμουνιστών και στη σοβιετοποίηση.** Αγνόησε τις παροτρύνσεις του

Γάλλου συντρόφου του Τορέζ και του Ιταλού Τολιάτι που δεν επικροτούσαν τον εμφύλιο και υποσκελίζοντας τους αντιτιθέμενους στην αδελφομαχία Γιώργη Σιάντο, Γιάννη Παρτσαλίδη, Χρύσα Χατζηβασιλείου, Πέτρο Ρούσο, Γιάννη Ζεύγο (Υπόμνημα προς Δημοσκήνιο 5/4/45 και «Ριζοσπάστης») κι' **άναψε τη θρυαλλίδα του κακού, χαρακτήρισε τη συμφωνία αφοπλισμού της Βάρκιζας μια ανάπαυλα (βλπ Νίκου Ζαχαριάδη «Προβλήματα Καθοδήγησης») και αφού απέκλεισε τη συμμετοχή του κόμματος από τις βου-**

λευτικές του Μαρτίου 1946, διέταξε την έναρξη του αλληλοσπαραγμού στο Λιτόχωρο (31 Μαρτίου) με τη συγκατάνευση του Μπάλφουρ και του Νόρτον από την Αθήνα και από το Λονδίνο του Μπέβιν. Στις εκλογές επεκράτησαν οι Αγγλοαμερικανοί και η Δεξιά με τον Τσαλδάρη που προέκρινε την πολιτική των διώξεων κατά των Αριστερών και ενώ τα ποτάμια κοκκίνιζαν, ο ίδιος βρισκόταν ήδη στην Πράγα. Αυτά εν ολίγοις για την επέτειο του ελληνικού δράματος του εμφυλίου...

ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Στρατιωτικός, πολιτικός, πρόεδρος της Δημοκρατίας. Γεννήθηκε στην Ύδρα το 1855. Το 1874 κατατάχθηκε στο πολεμικό ναυτικό. Το 1897 ως κυβερνήτης του ατμομυδροφόνα «Αλφειός» έδρασε στην επαναστατημένη Κρήτη. Το 1899 έγινε αντιπλοίαρχος και το 1901, ως κυβερνήτης του ευδρόμου «Ναύαρχος Ανδρέας Μιαούλης», πραγματοποίησε το πρώτο υπερωκεάνιο ταξίδι με ελληνικό πολεμικό πλοίο (διάπλους Ατλαντικού). Το 1905 διορίστηκε υπασπιστής του βασιλιά Γεώργιου Α'. Το 1912 ο Βενιζέλος τον τοποθέτησε αρχηγό του ελληνικού στόλου.

Αλησμόνητο έμεινε στην ιστορία το ακόλουθο τηλεγράφημά του προς την εθνική κυβέρνηση, ξεκινώντας για την κρίσιμη ναυμαχία της «Έλλης» το 1912: **«Με τη βοήθεια του Θεού και τις ευχές του βασιλέως μας, πλέομεν ακαθέκτως κατά του προαιωνίου εχθρού του γένους»**. Παύλος Κουντουριώτης. 1912 Ναυμαχία της Έλλης.

Στη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων ο Κουντουριώτης, με κύρια δύναμη κρούσης το θωρηκτό «Αβέρωφ», επέβαλε με απόλυτο τρόπο την ελληνική κυριαρχία στο Αιγαίο, απελευθερώνοντας το σύνολο των νησιών του κεντρικού και του βόρειου Αιγαίου και αποκλείοντας τον τουρκικό στόλο στα Στενά. Το 1916 υποστήριξε με

θέρμη την είσοδο της Ελλάδας στο Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό των Δυνάμεων της Αντάντ, συμμετείχε στο Κίνημα της Θεσσαλονίκης και έγινε μέλος της επαναστατικής τριανδρίας (Βενιζέλος- Δαγκλής-Κουντουριώτης). Τον Ιούνιο του 1917, μετά την εγκατάσταση της κυβέρνησης του Βενιζέλου στην Αθήνα, έγινε υπουργός Ναυτικών και αποστρατεύτηκε με τον βαθμό του ναυάρχου. Το διάστημα Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 1920 και το διάστημα Δεκεμβρίου 1923- Μαρτίου 1924 διατέλεσε αντιβασιλέας. Το 1924 εκλέχτηκε προσωρινός πρόεδρος της Δημοκρατίας, αλλά, λίγο μετά την επιβολή της δικτατορίας Πάγκαλου, εξαναγκάστηκε σε παραίτηση (1926). Μετά την αποκατάσταση της Δημοκρατίας επανήλθε στο αξίωμα του προέδρου, ενώ το 1929 εκλέχτηκε τακτικός πρόεδρος της Δημοκρατίας. Έπειτα από λίγους μήνες παραιτήθηκε για λόγους υγείας. Πέθανε το 1935 στο Παλαιό Φάληρο.

Η ΕΠΟΠΟΙΪΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΟΧΥΡΩΝ

Δημήτριος Ίτσιος: Ο ήρωας πολυβολητής

Τον Γιώργου Μακαρόνα

Πριν από 74 χρόνια, στις 6 του Απριλίου 1941, ο Χίτλερ διέταξε τα στρατεύματά του να εισβάλουν στην Ελλάδα, αφού ο Μουσσολίνι ταπεινώθηκε από τον Έλληνα φαντάρο στην Αλβανία. Έτσι, μετά το έπος των Βορειοηπειρωτικών βουνών, γράφτηκε η εποποιΐα των Μακεδόνικων Οχυρών. Ο ηρωϊσμός των Ελλήνων εξέπληξε κι αυτούς ακόμα τους σκληροτράχηλους Γερμανούς αξιωματικούς, που σε κάποιες περιπτώσεις απέδωσαν στρατιωτικές τιμές στους ήρωες υπερασπιστές των οχυρών, οι οποίοι αναγκάστηκαν να παραδοθούν εξαιτίας της Ανακωχής, χωρίς να ηττηθούν.

Ένας από αυτούς τους ήρωες είναι ο λοχίας Δημήτρης Ίτσιος, που πέρασε πλέον στην αθανασία. Γράφει γι' αυτόν ο συνταγματάρχης Γ. Γιακουμής, στο βιβλίο του «Ελληνογερμανικάί Επιχειρήσεις Μπέλες 1941»: «Τα πολυβολεία Π7 και Π8 ανθίστανται μέχρι των τελευταίων φυσιγγίων. Εθέρισαν τον εχθρόν κυριολεκτικώς και επέφεραν εις αυτόν σοβαρωτάτας απωλείας, πλην όμως ήλθεν η ώρα να σιγήσουν ελλείψει πυρο-μαχικών. Κυκλούνται και πίπτουν εις χείρας του εχθρού. Οι

άνδρες, όσοι δεν εφονεύθησαν, συλλαμβάνονται αιχμάλωτοι και μαζί με αυτούς και ο λοχίας Ίτσιος, αρχηγός του πολυβολείου Π8. Το πολυβολείον τούτο, διά του φοβερού πράγματι πυρός, επέφερεν εις τους Γερμανούς τεραστίας φθοράς. Δι' αυτό, ο επικεφαλής αυτών αξιωματικός ζητεί να μάθει τον αρχηγό. Ο λοχίας παρουσιάζεται και αφού ο Γερμανός ηγήτωρ τον συγχαίρει διά την γενναιότητά του, διατάσσει τον τυφεκισμόν του διά την φθοράν που υπέστη εξαιτίας του το γερμανικό πεζικό. Το έναντι έδαφος είχε σπαρεί από εχθρικά πτώματα. Ο γενναίος λοχίας Ίτσιος με τον σκληρό θάνατό του, θα εισέλθει εις το πάνθεον των ηρώων και η Ιστορία θα αναγράψει το όνομά του προς παραδειγματισμόν των επερχομένων γενεών».

Ο υπότιτλος του βιβλίου είναι: «Από το πολεμικόν ημερολόγιον του συγγραφέως». Τούτο σημαίνει, ότι η εξιστόρηση και αξιολόγηση των γεγονότων έχουν την αξία ντοκουμέντου.

Τον Δημήτρη Ίτσιο απαθανατίζει και ο Χρήστος Ζαλοκώστας στο βιβλίο του «Ρούπελ»: Ο συγγραφέας του «Ρού-

πελ», προκειμένου να καταστήσει την περιγραφή του συγκεκριμένου επεισοδίου πιο «ζωντανή», το δραματοποιεί. Γράφει: «Ένα άλλο συγκρότημα προκαλύψεως του Ρούπελ, το πολυβολείο Π8, που το διοικούσε ο λοχίας Ίτσιος, αφού εξάντλησε τα 33.000 φυσέκια που είχε κι έστρωσε μπροστά του νεκρούς σωρό τους Γερμανούς, αντιστεκόταν μέχρις εσχάτων με χειροβομβίδες. Αλλά του ανατίναξαν τη σκεπή και μπήκαν μέσα οι εχθροί. Αντίκρουσαν κατά γης τους υπερασπιστές, πληγμένους και γεμάτους χώματα από την ανατίναξη. Ο Γερμανός ταγματάρχης ρωτάει τον διερμηνέα, που έφερε μαζί, να του πει ποιός διοικεί το πολυβολείο. Ο Ίτσιος παρουσιάζεται. Με τον διερμηνέα πάντοτε ζητά ο ταγματάρχης να μάθει τι βαθμό έχει.

- Λοχίας.

- Πές του να με ακολουθήσει.

Βγαίνουν έξω, εκεί που κείτονται διακόσιοι Γερμανοί νεκροί.

Ο Ταγματάρχης σταματάει και δείχνει στον Ίτσιο το μακάβριο θέαμα:

- Τούτο το μακελλείο είναι δικό σου έργο. Μου σκότωσες τους καλύτερους στρατιώτες μου. Σε συγχαίρω, του λέει και του δίνει το χέρι.

Ο Ίτσιος στέκεται προσοχή και χαιρετά στρατιωτικά, κορδωμένος και περήφανος για την αναγνώριση. Αλλά

διά μιας, αλλάζοντας ύφος, στρέφεται ο ταγματάρχης προς τον επιλοχία του και διατάζει:

- Τουφέκισέ τον.

Ο διερμηνέας δεν μεταφράζει, λες και δεν πιστεύει και ο ίδιος τί άκουσε.

Ωστόσο, ο επιλοχίας πηγαίνει τον Ίτσιο σε ένα δέντρο και τον δένει πιστάγκωνα. Ο Έλληνας λοχίας ρωτά επίμονα:

- Τί είπε; Γιατί με έδεσε;

Μα ο διερμηνέας σηκώνει τους ώμους, για να μην απαντήσει. Καθώς βλέπει ο Ίτσιος τον επιλοχία να παίρνει στα χέρια του οπλοπολυβόλο, φωνάζει στον διερμηνέα:

- Θα με τουφεκίσει; Γιατί;

- Τούτη τη φορά του δίνεται απάντηση:

- Για να εκδικηθεί τους νεκρούς μας.

Συγχρόνως ακούγεται ριπή πολυβόλου και ο λοχίας γέρνει μπροστά, νεκρός».

Αντίθετα προς τον Ζαλοκώστα, ο Άγγελος Τερζάκης αρκείται σε μια λακωνική αναφορά στο επεισόδιο, για να καταλήξει με περίσκεψη: «Αυτός είναι ο νόμος του πολέμου; Άς το κρίνουν όσοι πιστεύουν ακόμα στην αρετή του ανδρισμού» («Ελληνική Εποποιία»).

Στο σημείο αυτό έχει τη θέση της -σε αντιδιαστολή- εκείνη η πρωτοφανής ίσως, στα πολεμικά χρονικά «τελετή»

που οργάνωσε στο οχυρό Παλιουριώνες ο εισβολέας, για να τιμήσει τον ηρωισμό των Ελλήνων μαχητών.

«Κατά την παραλαβήν του οχυρού Παλιουριώνες -γράφει ο θεόφ. Παπακωνσταντίνου στο βιβλίο του «Η μάχη της Ελλάδος»- την 9ην πρωϊνήν της 10ης Απριλίου, είχε παραταχθεί προ αυτού γερμανικόν τάγμα. Ο Γερμανός συνταγματάρχης, ο οποίος προσήλθε διά να παραλάβει το οχυρόν, προσεφώνησε διά διερμηνέως τον διοικητήν του (σ.σ. ταγματάρχης Αλέξανδρος Χατζηγεωργίου) και συνεχάρη την φρουράν του, εκφράσας τον θαυμασμόν του διά την αντίστασιν και προσθέσας, ότι τα γερμανικά στρατεύματα είναι υπερήφανα έχοντα τοιούτους αντιπάλους. Κατόπιν, παραλαβών τον διοικητήν του οχυρού, τον οδήγησε προ του γερμανικού τάγματος διά να το επιθεωρήσει. Επίσης, διέταξεν, όπως η γερμανική σημαία ανυψωθεί επί του οχυρού μόνον μετά την αποχώρησιν της φρουράς του.

Τευτονικός ιπποτισμός!

Αλλά ας ρίξουμε μια ματιά στη ζωή αυτού του απλού ανθρώπου και καλού οικογενειάρχη, που οι περιστάσεις τον ανέδειξαν σε γίγαντα. Από τα στοιχεία που συγκεντρώσαμε, προκύπτει ότι ο Δημήτρης Ίτσιος αποφοίτησε από το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του Άνω

Πορδία Σερρών και ασχολήθηκε με διάφορες γεωργικές εργασίες. Το 1926 κατατάχθηκε στον στρατό και υπηρέτησε στο 21ο Σύνταγμα Πεζικού, στο Σιδηρόκαστρο Σερρών. Έφτασε ως τον βαθμό του λοχία και όταν απολύθηκε, ασχολήθηκε με το εμπόριο. Το 1934, νυμφεύθηκε την Άννα Νανοπούλου, με την οποία απέκτησε δύο παιδιά, τη Μαρία και τον Αναστάση.

Στις 28 Οκτωβρίου 1940, με την κήρυξη του Ελληνοϊταλικού Πολέμου, ο Δημ. Ίτσιος επιστρατεύθηκε με τον βαθμό του εφέδρου λοχία και τοποθετήθηκε στη Διμοιρία Πολυβόλων του 11/91 Τάγματος Πεζικού, στην Κεντρική Κερκίνη (Μπέλες) και συγκεκριμένα στο κέντρο αντιστάσεως από Καρτάλ Τας μέχρι διαβάσεως Δεμίρ - Καπού. Έως τον Μάρτιο του 1941 ασχολήθηκε με τη βελτίωση και συμπλήρωση των έργων άμυνας στην περιοχή του. Στις 6 Απριλίου 1941 πέρασε στην αθανασία υπο τις συνθήκες που ήδη γνωρίζει ο αναγνώστης. Η πατρίδα, τιμώντας τον ηρωικό του θάνατο, τον προήγαγε στον βαθμό του εφέδρου επιλοχία και του απένειμε το παράσημο του Αργυρού Αριστείου Ανδρείας, το 1946.

Σε πρόσφατο προσκύνημα στο Ρούπελ, επιχειρήσαμε να επισκεφθούμε την Ομορφοπλαγιά, για να τιμήσουμε τον ήρωα στον τόπο της θυσίας. Δεν στά-

θηκε δυνατό. Βρήκαμε, ωστόσο, μια συγκλονιστική μαρτυρία για το «μακελλειό», δημοσιευμένη στο γνωστό περιοδικό των Σερρών «Γιατί». Αντιγράφουμε μια περικοπή:

«Θυμάμαι... τις αραδιασμένες στον δρόμο, μπροστά απο το σχολείο μας, πρόχειρα φτιαγμένες νεκροκασέλες των Γερμανών, που έπεσαν στην Ομορφοπλαγιά κι αλλού. Δεν θα ξεχάσω ποτέ το ανατριχιαστικό θέαμα, που η παιδική μας περιέργεια ξετρύπωνε από τις χαραμάδες των πρόχειρων γερμανικών φερέτρων». Το κείμενο υπογράφει ο Στέργιος Ψάλτης που μας δίνει στη συνέχεια μια λαμπρή λυρική εικόνα της Ομορφοπλαγιάς, για να φτάσει στην αποθέωση του ήρωα των Οχυρών, του Δημήτρη Ίτσιου.

Ο Γερμανός στρατηγός Σράϊμπερ, που

είχε διαταχθεί να μελετήσει τα οχυρά, δηλαδή τη λεγόμενη «Γραμμή Μεταξά» μετά την παράδοσή της, τη χαρακτήρισε, στην έκθεσή του, ανώτερη από τη «Γραμμή Μαζινό» της Γαλλίας. Τον ίδιο χαρακτηρισμό και το εγκώμιο του Έλληνα στρατιώτη ακούσαμε, τον Απρίλη του 1995, από τα χείλη βετεράνων Γερμανών πολεμιστών, όταν συναντήθηκαν στην Αθήνα, με Έλληνες βετεράνους, ύστερα από πρόσκληση του «Πανελληνίου Συνδέσμου Πολεμιστών Οχυρών Μακεδονίας-Θράκης».

Εκείνη την ώρα νιώσαμε μια πνοή μυστική κι ανάερη να φτερουγίζει γύρω μας. Ήταν η αλαφροϊσκιωτη ψυχή του Δημήτρη Ίτσιου, που μας ευλογούσε από την ανοιξιάτικη, τη λουλουδιασμένη Ομορφοπλαγιά.

«ΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ» 2016

Στα πλαίσια της «Οδού Ελευθερίας» 2016 θα πραγματοποιηθούν οι πιο κάτω εκδηλώσεις:

- Την Πέμπτη 5/5/2016 η Δημοσιογραφική Διάσκεψη στο Μέλαθρον Αγωνιστών της ΕΟΚΑ.
- Την Κυριακή 8/5/2016 διεξάγεται Φιλανθρωπικό ράλλι ακριβείας παλαιού αυτοκινήτου από τον Σύνδεσμο Ιστορικού και Παλαιού Αυτοκινήτου Κύπρου ΣΠΙΑΚ για την οικονομική ενίσχυση του Μελάθρου.
- Στις 12/5/2016 πραγματοποιείται Φιλανθρωπικό Τσάι των Φίλων του Μελάθρου Λευκωσίας, στο Προεδρικό Μέγαρο, υπό την αιγίδα της Πρώτης Κυρίας Άντρης Αναστασιάδη.
- Την Κυριακή 15/05/2016 η εναρκτήρια εκδήλωση της «Οδού Ελευθερίας» 2016 με το Παγκύπριο Μνημόσυνο των

Ηρώων του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ στην περιοχή Κ. Αμιάντου-Πελεντρίου.

- Την Πέμπτη 2/6/2016 στις 9:00μμ, η καθιερωμένη εκπομπή στο ΡΙΚ αφιερωμένη στο έργο που επιτελεί το Μέλαθρο.
- Την Πέμπτη 30/06/2016 η Εορτή των Αγ. Αναργύρων - Πανηγύρι στο ομώνυμο εκκλησάκι του Μελάθρου.
- Τέλος, στις 3/12/2016 πραγματοποιείται η 2η Ημερίδα με τίτλο: «Σύγχρονες μέθοδοι νευρολογικής αποκατάστασης» σε συνεργασία με το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, στο Αμφιθέατρο 2 του κτιρίου ΣΤΟΑ Τάσος Παπαδόπουλος (ΤΕΠΑΚ).

** Οι οποιεσδήποτε επιπρόσθετες εκδηλώσεις θα ανακοινώνονται εν ευθέτω χρόνω.*

ΕΝΑ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ

Το Μέλαθρον Αγωνιστών της ΕΟΚΑ, δημιούργημα των αγωνιστών, θεμελιωμένο στο αίμα και στις θυσίες των ηρώων μας, προέκταση του αγώνα του 55 - 59, συνεχίζει για 20 τόσα χρόνια την προσφορά του στον Ελληνισμό σε έργα ειρηνικά, στην περιθαλψη όσων έχουν ανάγκη.

Κάθε χρόνο - με προμετωπίδα την εκδήλωση «Οδός Ελευθερίας» - τιμά με διάφορες δράσεις τη μνήμη των ηρώων του αγώνα αλλά και όλων των μετέπειτα θανόντων αγωνιστών. Η έναρξη γίνεται στο «Ηρώο» στο Πελένδρι. Ακολουθούν διάφορες εκδηλώσεις παγκύπρια, είτε από το Διοικητικό Συμβούλιο, είτε από τους «φίλους του Μελάθρου». Φέτος, με την ευκαιρία των είκοσι χρόνων ζωής του Μελάθρου, οι εκδηλώσεις και δραστηριότη-

τές μας είναι πιο πολλές και σίγουρα πιο λαμπρές.

Κορύφωση και κλείσιμο ήταν η επίσκεψη - προσκύνημα στις 15/12/2015 στο Μουσείο Αγώνος, στα φυλακισμένα Μνήματα και στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας. Αυτό φυσικά δεν είναι τυχαίο. Ο αγώνας της ΕΟΚΑ και η θυσία των παλληκαριών της είναι ο καθοδηγητικός φάρος της κάθε κίνησης και δράσης του Μελάθρου.

Οι προσκυνητές ήμασταν γύρω στους εβδομήντα, παρά το ότι η μέρα ήταν εργάσιμη. Να σημειωθεί ότι αυτή η απόφαση του Μελάθρου επικροτήθηκε και ενθουσίασε τα μέλη, τους φίλους και τους εκτιμητές του έργου του.

Στο Μουσείο Αγώνος είχαμε την ευκαιρία να ξεναγηθούμε και να δούμε

την ιστορική διαδρομή του αγώνα: Το Ενωτικό Δημοψήφισμα, ο όρκος των Αθηνών, η προκήρυξη της 1ης του Απριλίου. Ένα - ένα πέρασαν μπροστά μας τα ιστορικά γεγονότα και οι ηρωισμοί των αγωνιστών της ΕΟΚΑ. Ο οπλισμός, τα προσωπικά αντικείμενα των ηρώων μας και τα άλλα κειμήλια του αγώνα ήταν κάτι που προκάλεσε μεγάλη συγκίνηση. Η στρατιωτική και πολιτική πτυχή του αγώνα ήταν εμφανής και παρούσα. Μεγαλύτερη σημασία όμως είχε για μας η στιγμή της θυσίας των νεαρών παλληκαριών μας. Η στιγμή του θάβρου, της αξιοπρέπειας, της αυταπάρνησης. Το Μουσείο Αγώνος είναι η ζωντανή και αδιαμφισβήτητη μαρτυρία των θυσιών, του ήθους και του σκοπού του αγώνα, που δεν ήταν άλλος από την ελευθερία της πατρίδας.

Η ώρα πέρασε γρήγορα, χωρίς να το καταλάβουμε, γιατί το καθετί μιλούσε στη ψυχή μας και απορροφούσε το είναι μας.

Σε λίγο βρεθήκαμε στον χώρο των Κεντρικών φυλακών. Μπήκαμε στο προαύλιο των «Φυλακισμένων Μνημάτων». Δέος και συγκίνηση συνεπήρε όλους μας. Μια σύντομη εξιστόρηση των γεγονότων σε πατριωτική έξαρση και κατάνυξη. Λίγα λόγια από τον πρόεδρο Μελάθρου, κατάθεση στεφάνων αγάπης και απότισης φόρου τιμής στους εννέα ηρωομάρτυρες της αγχόνης και τους τέσσερεις πεσόντες στο πεδίο της μάχης.

Η είσοδος στον χώρο της αγχόνης φόρτισε ακόμη περισσότερο τα συναισθήματά μας. Ο θαυμασμός και η περηφάνια για τον τετραετή ηρωικό

αγώνα της ΕΟΚΑ έφτασε στο αποκορύφωμα. Ήρθαν ζωντανά μπροστά μας τα εννέα παλληκάρια, που αγέρωχα με το κεφάλι ψηλά και τραγουδώντας τον εθνικό ύμνο ανέβαιναν το ικρίωμα της αγχόνης. Έφεραν στηθύμηση μας το «Ελευθερία ή θάνατος» του Κουτσόφτα, το «Η πιο όμορφη μέρα της ζωής μου» του Ευαγόρα, το «Ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα αλλά περί αρετής» του Μάτση, το «Στην ανάγκη θα πεθάνω σαν Έλληνας» του Γρηγόρη. Πίσω δεν έμειναν οι μάνες με το «Χαλάλι της πατρίδας το παιδί μου».

Ακολούθησε επίσκεψη στα κελιά των μελλοθανάτων και επιστροφή στο κοιμητήριο των Φυλακισμένων Μνημάτων. Κάθε σταυρός, κάθε όνομα και

μια θυσία αλλά και ένα σύμβολο εθνικό.

Το προσκύνημα έκλεισε με κατάθεση στεφάνων και απότιση φόρου τιμής στις εκατοντάδες των πεσόντων, που πρόταξαν τα στήθη τους τον μαύρο Ιούλη του 1974 ενάντια στον βάρβαρο Αττίλα για προάσπιση της πατρίδας και που τώρα βρίσκονται θαμμένοι στον Τύμβο της Μακεδονίτισσας, άξιοι συνεχιστές του ηρωικού αγώνα και των θυσιών των ηρώων της ΕΟΚΑ.

Ήταν για μας αυτή η μέρα μια εθνική μυσταγωγία, ένα αναβάπτισμα στα ιδανικά του αγώνα και της φυλής μας. Ήταν ενδυνάμωση της θέλησης για να κερδίσουμε για την Κύπρο μας αυτό που της αξίζει, την απελευθέρωση των σκλαβωμένων εδαφών μας.

ΟΙ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ ΤΗΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΜΑΣ

Έρευνα της νομικού Ελένης Βασιλείου

Εκκλησία Παναγίας Φανερωμένης Λευκωσίας

Ο ιερός ναός Παναγίας Φανερωμένης βρίσκεται στο ιστορικό κέντρο της Λευκωσίας. Είναι ο μεγαλύτερος σε μέγεθος ορθόδοξος ναός στην εντός των ενετικών τειχών Λευκωσία. Στον χώρο που είναι κτισμένος ο ναός υπήρχε τα μεσαιωνικά χρόνια ορθόδοξο γυναικείο Μοναστήρι. Δεν είναι γνωστός ο ακριβής χρόνος ίδρυσης της μονής. Το μο-ναστήρι πιθανότατα να διαλύθηκε μετά την κατάληψη της Λευκωσίας από τους Τούρκους το 1571 και ο ναός του μετατράπηκε σε ενοριακό. Ο ναός στη σημερινή του μορφή κτίστηκε το 1872 και τα εγκαίνιά του έγιναν στις 5 Ιουνίου 1911 από τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Κύριλλο Β΄. Ο ναός είναι του τύπου τρίκλιτης βασιλικής με τρούλλο που έχει φανότρουλλο και με στοιχεία από τη δυτική αρχιτεκτονική. Αφιερώθηκε στην Παναγία Φανερωμένη, γιατί

σύμφωνα με την παράδοση η εικόνα «φανερώθηκε» βρέθηκε στα ερείπια του ναού. Οι λίγες τοιχογραφίες που κοσμούν τον ναό είναι εξαίρετης ζωγραφικής τέχνης του Κύπριου ζωγράφου Ιωάννη Κισσονέργη και χρονολογούνται

από το 1929. Το εικονοστάσιο του ναού είναι ξυλόγλυπτο και επιχρυσωμένο με παραστάσεις από την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη. Η θαυματουργός εικόνα της Παναγίας Φανερωμένης χρονολογείται στον 14^ο αιώνα. Ήταν παλλάδιο της άλλοτε μονής της Παναγίας Φανερωμένης και απεικονίζει την Παναγία στον τύπο της Οδηγήτριας. Δεξιά και αριστερά σε πλαίσιο εικονίζονται οι έξι άγιοι υμνογράφοι που ύμνησαν την Θεοτόκο. Σύμφωνα με τις επιγραφές που φέρει η εικόνα θεωρείτο βροχοποιός. Η εικόνα αυτή είναι καλυμμένη με αργυρεπίχρσο κάλυμμα που κατασκευάστηκε το 1751. Ο ναός πανηγυρίζει την 25η Μαρτίου, εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και την 28η Οκτωβρίου, εορτή της Αγίας Σκέπης.

Καθεδρικός Ναός Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου

Βρίσκεται στην εντός των τειχών Λευκωσία ανάμεσα στο παλαιό και το νέο Αρχιεπισκοπικό Μέγαρο και απέναντι από το Παγκύπριο Γυμνάσιο. Κτίστηκε στη θέση που βρισκόταν η Μονή του Αγίου Ιωάννη του Πίπη. Η μονή αυτή ήταν αφιερωμένη στον Ευαγγελιστή Ιωάννη, τον ηγαπημένο μαθητή του Χριστού. Το επώνυμο Πίπη προέρχεται από την αραβική λέξη habīb, που σημαίνει αγαπώ, και εφόσον ο Ιωάννης είναι ο ευαγγελιστής της αγάπης, γι' αυτό ταίριαζε απόλυτα στην περίπτωση αυτή το αραβικό επίθετο. Ο σημερινός ναός είναι μονόκλιτος, καμαροσκεπαστος και κτίστηκε από τον αρχιεπίσκοπο Νικηφόρο, μεταξύ του 1662 και 1673. Ο νάρθηκας στο δυτικό τμήμα του ναού κτίστηκε από τον αρχιεπίσκοπο Χρύσανθο το 1779. σε αντίθεση με το απλό εξωτε-

ρικό, που το απαιτούσε η Οθωμανική κυριαρχία, εσωτερικά είναι ο μόνος ναός στην Κύπρο που αγιογραφήθηκε ολόκληρος την περίοδο της Τουρκοκρατίας, γι' αυτό οι μορφές είναι ισχνές και στην Τοιχογραφία της Σταύρωσης του Χριστού απεικονίζονται μινιαρές. Οι τοιχογραφίες χρονολογούνται τον 18ο και 19ο αιώνα και απεικονίζουν σκηνές από την Αποκάλυψη του Ιωάννη του θεολόγου και τη Βίβλο γενικότερα, καθώς επίσης και παραστάσεις από την ανακάλυψη του τάφου του αποστόλου Βαρνάβα στη Σα-λαμίνα. Το ξυλόγλυπτο εικονοστάσι, καλυμμένο με φύλλα χρυσού, κατασκευάστηκε τον 18ο αιώνα. Ο ναός κοσμεύεται επίσης με σπουδαίες φορητές εικόνες του 18ου αιώνα, έργο του Κρητικού τεχνίτη Ιωάννου Κορνάρου.

Εκκλησία Αγίου Αντωνίου

Ηενοριακή εκκλησία του αγίου Αντωνίου βρίσκεται στο κέντρο της παλιάς πόλης της Λευκωσίας, σε πολύ κοντινή απόσταση από την Αρχιεπισκοπή και είναι από τα κοσμήματα της περιοχής. Όμως, αν και ελκύει το ενδιαφέρον περιηγητών, αρχαιολόγων και φυσικά των πιστών, που ευλαβούνται τον άγιο Αντώνιο, εντούτοις ελάχιστα αναφέρονται για την ιστορία του. Η εκκλησία κτίστηκε τον 17ο αιώνα και είναι μονόκλιτη με νάρθηκα. Στους τοίχους της είναι ενσωματωμένα αρκετά αρχιτεκτονικά μέλη που φαίνεται ότι ανήκαν σε προηγούμενους ναούς. Η εκκλησία δεν έχει τοιχογραφηθεί, υπάρχει όμως ένα αξιόλογο ξυλόγλυπτο εικο-νοστάσι του 18ου αιώνα που η τεχνοτροπία της

διακόσμησής του θυμίζει ρυθμό μπαρόκ. Αξιόλογο, επίσης, είναι και το περίτεχνο σκαλιστό πέτρινο κωδωνοστάσιο του ναού. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι ο ναός διακοσμήθηκε με δαπάνη του δραγομάνου Χατζηγεωργάκη Κορνέσιου, το σπίτι του οποίου βρίσκεται σε μικρή απόσταση από την εκκλησία. Από μερικούς ερευνητές αναφέρεται ότι ο ναός υπήρξε κάποτε μονα-στηριακός. Αυτό, φαίνεται από το γεγονός ότι γύρω από την εκκλησία υπάρχουν μοναστηριακά κτήρια που χρησιμοποιούνταν για φιλοξενία ξένων κατά την εποχή της Τουρκοκρατίας, ενώ σήμερα χρησιμοποιούνται ως γραφεία και αίθουσες εκδηλώσεων του ναού.

Εκκλησία Αρχαγγέλου Μιχαήλ του Τρυπιώτη

Ξεχωριστή από κάθε άποψη είναι η Εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, πιο γνωστή ως Τρυπιώτη, που βρίσκεται μέσα στην παλιά πόλη της Λευκωσίας. Είναι, ίσως, η πιο σημαντική εκκλησία των χρόνων της Τουρκοκρατίας. Είναι μια τρίκλιτη βασιλική με τρούλλο, που έχει σχεδόν τετράγωνη κάτοψη. Ακολουθεί πρότυπα του 16ου αιώνα, όπως η εκκλησία του αγίου Μάμα στη Μόρφου και το καθολικό της Μονής του αγίου Νεοφύτου στην Πάφο. Διαφέρει όμως σημαντικά στις αναλογίες. Η τοιχοδομία της εκκλησίας είναι πολύ προσεγμένη και ακολουθεί πρότυπα της εποχής της Βενετοκρατίας. Σύμφωνα με την κτητορική επιγραφή που βρίσκεται στα ανατολικά της νότιας εισόδου, κτίστηκε με δωρεά του ιερέα Ιακώβου και των χριστιανών ενοριτών το 1695. Στην εκκλησία του Τρυπιώτη σώζονται μερικές πολύ αξιό-

λογες εικόνες. Παλαιότερη θεωρείται η εικόνα της Θεοτόκου Βρεφοκρατούσας ανάμεσα στον Ιωακείμ και την Άννα, πολύ έντονα επηρεασμένη από την Ιταλική τέχνη του 15ου αιώνα. Η εικόνα του Αρχαγγέλου Μιχαήλ του Τρυπιώτη είναι έργο του γνωστού ζωγράφου του 17ου αιώνα Παύλου και χρονολογείται στα 1634. Κατά περιεργό τρόπο καμία εικόνα του «εν Χώναις θαύματος» του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, που έδωσε και την προσωνυμία στην εκκλησία, εκείνη του «Τρυπιώτη» δεν σώζεται. Παρόλ' αυτά η εκκλησία πανηγυρίζει στις 6 Σεπτεμβρίου, ημέρα ανάμνησης του εν Χώναις θαύματος, κατά το οποίο ο Αρχάγγελος Μιχαήλ άνοιξε μεγάλη τρύπα, στην οποία παροχέτευσε τον ποταμό που απειλούσε να παρασύρει την εκκλησία του.

Εκκλησία Αγίου Σάββα

Ο ναός του αγίου Σάββα είναι παλαιά εκκλησία της πόλεως της Λευκωσίας, η οποία δέχθηκε ανακαινίσεις και επεκτάσεις μέσα στους αιώνες. Σύμφωνα με τον αρχιμανδρίτη Κυπριανό, η εκκλησία ανήκε παλαιότερα στο πατριαρχείο Ιεροσολύμων και ο ναός ανακαινίσθηκε εκ βάθρων το 1781. Όπως αναφέρει, όμως, μακρά επι-γραφή σε ξύλινη πινακίδα είχε γίνει ανακαίνιση της εκκλησίας και προηγουμένως, το 1608. σε εντοιχισμένη πλάκα στη νότια πλευρά του ναού αναφέρεται ότι ο σημερινός ναός οικοδομήθηκε το 1851, επί αρχιεπισκόπου Κυρίλλου Α'. Με βάση όμως και τα λεγόμενα του αρχιμανδρίτη Κυπριανού, φαίνεται ότι στη θέση της σημερι-

νής εκκλησίας υπήρχε παλαιότερη εκκλησία, πιθανότατα των χρόνων της Φραγκοκρατίας, η οποία ανακαινίστηκε δυο φορές, όπως προ-αναφέραμε, ενώ το 1851 προστέθηκε το νότιο κλίτος και η εκκλησία έγινε δίκλιτη, όπως ο άγιος Κασσιανός. Το ξυλόγλυπτο εικονοστάσιο κατασκευάστηκε το 1801. Το 1870 έγινε επέκταση του εικονοστα-σίου, ώστε δημιουργήθηκε και δεύτερο ιερό βήμα. Η εκκλησία του Αγίου Σάββα έχει δυο πολύτιμα κεμήλια: Τον Σταυρό του παλαιού εικονοστασίου, του 1659, έργο του Παύλου ιερογράφου και το χρυσό Άγιο Ποτήριο, που χρονολογείται στα 1596. Είναι το πιο σημαντικό Άγιο Ποτήριο και το πιο παλιό που σώζεται στην Κύπρο.

Εκκλησία Παναγίας Χρυσαινιώτισσας

Είναι η μοναδική εκκλησία της μέσης Βυζαντινής περιόδου που σώζεται στη Λευκωσία. Βρίσκεται κοντά στη γραμμή αντιπαράταξης. Η αρχική εκκλησία κτίστηκε ως ένας σταυροειδής εγγεγραμμένος με τρούλλο ναός. Οι μεταγενέστερες, όμως, προσθήκες προσέδωσαν στην εκκλησία ένα ακαθόριστο σχήμα, με περισσότερο πλάτος παρά μήκος. Η εκκλησία της Χρυσαινιώτισ-

σας δεν έχει διασώσει τοιχογραφίες, είχε γίνει όμως αποθέτης πολυάριθμων εικόνων που χρονολογούνται από τον 13ο μέχρι τον 16ο αιώνα. Οι εικόνες αυτές εκτίθενται σήμερα στο Βυζαντινό Μουσείο του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ στη Λευκωσία. Παναγυρίζει στις 2 Φεβρουαρίου, εορτή της Υπαπαντής του Χριστού.

Εκκλησία Αγίου Κασσιανού

Η εκκλησία του Αγίου Κασσιανού βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της εντός των τειχών Λευκωσίας, μόλις τριάντα μέτρα από την πράσινη γραμμή. Είναι ο μοναδικός ναός στην Κύπρο που είναι αφιερωμένος στον άγιο Κασσιανό. Η εκκλησία στη σημερινή της μορφή, είναι δίκλιτη, καμαροσκέπαστη. Το βόρειο κλίτος κτίστηκε τον 18ο αιώνα, ενώ το 1854, όπως αναφέρει κτητορική επιγραφή σε πλάκα εντοιχισμένη πάνω από τη δυτική είσοδο του νότιου κλίτους, προστέθηκε το νότιο κλίτος. Στο μέσο του ύψους της δυτικής αντηρίδας, που βρίσκεται στο σημείο που ενώνονται τα δύο κλίτη, υπάρχει ανάγλυφη εικόνα της Θεοτόκου Οδηγήτριας. Το αρχικό ειconoστάσιο κατασκευάστηκε, σύμφωνα με σχετική επιγραφή, το 1780 και

χρυσώθηκε. Η εικόνα του αγίου Κασσιανού αργυροκοσμήθηκε το 1786. Το πολυτιμότερο κειμήλιο της εκκλησίας είναι ένα ασημένιο κράνος, το οποίο πιστεύεται ότι χρησιμοποιήθηκε από τον άγιο Κασσιανό και θεωρείται θαυματουργό. Στην εκκλησία του αγίου Κασσιανού είχαν συγκεντρωθεί διάφορες εικόνες από τις οποίες η παλαιότερη, εκείνη της Παναγίας με σκηνές από τα θαύματά της και δυτικούς μοναχούς σαν δωρητές, χρονολογείται στα τέλη του 13ου αιώνα και συνοδεύεται με λατινικές επιγραφές. Η εικόνα αυτή, καθώς και άλλες σημαντικές εικόνες που προέρχονται από την εκκλησία του Αγίου Κασσιανού, φυλάσσονται σήμερα στο Βυζαντινό Μουσείο του Ιδρύματος Αρχ. Μακαρίου του Γ' στη Λευκωσία.

ΑΓΙΟΣ ΜΑΜΑΣ

Έρευνα της νομικού Ελένης Βασιλείου

Οι γονείς του Αγίου Μάμα, Θεόδοτος και Ρουφίνα ζούσαν στη Γάγγρα της Παφλαγονίας και ήταν χριστιανοί. Την εποχή αυτή γινόταν σκληρός διωγμός ενάντια στους χριστιανούς. Μεταξύ των πρώτων, συνελήφθηκε ο Θεόδοτος κι αφού ανακρίθηκε κι ομολόγησε τον Χριστό, ρίχτηκε στις φυλακές της Καισάρειας. Η σύζυγός του, σαν έμαθε για τη φυλάκισή του, αν και ήταν ετοιμόγεννη, έτρεξε να τον συναντήσει. Εκεί, με παρηρησία ομολόγησε και αυτή την πίστη της στον Χριστό, με αποτέλεσμα να κλεισθεί κι αυτή στη φυλακή. Μία νύχτα η Ρουφίνα μέσα στη σκοτεινή κι υγρή φυλακή, έφερε στον κόσμο το παιδάκι της. Η καρδιά της σκίρτησε από χαρά. Πήρε το παιδάκι της γιά να το δείξει στον σύζυγο της, αλλά τον βρήκε νεκρό. Η πονεμένη μάνα με συντριβή ψυχής έβαλε το παιδί στην αγκαλιά του, γονάτισε δίπλα του κι έκαμε με δάκρυα την προσευχή της. Ύστερα έγειρε δίπλα του για να μη σηκωθεί ποτέ. Την ίδια νύχτα παρέδωσε κι αυτή το πνεύμα.

Μία ευσεβής γυναίκα, οδηγημένη από έναν άγγελο πηγαίνει στη φυλακή. Παίρνει τα λείψανα των μαρτύρων γονιών και τα ενταφιάζει. Ύστερα παίρ-

νει στο σπίτι και το παιδί κι αναλαμβάνει με προθυμία και στοργή την ανατροφή του. Από τα πρώτα ψελλίσματά του «μάμα-μάμα», του έδωσε το όνομα Μάμας. Κάποια μέρα μερικοί εχθροί της πίστεως, τον συνέλαβαν και τον οδήγησαν μπροστά στον σκληρό ηγεμόνα Δημόκριτο. Εκείνος, σαν είδε το παιδί, προσπάθησε με κολακείες στην αρχή κι απειλές αργότερα να τον μεταπείσει από τις αρχές και την πίστη του. Μα δεν μπόρεσε. Όλες του οι προσπάθειες πήγαν χαμένες. Τότε άρχισαν τα βασανιστήρια. Το ξύλο, το πλήγωμα του κορμιού με σιδερένια νύχια, το κάψιμο των πληγών με αναμμένες λαμπάδες και τέλος το ριξίμο στη θάλασσα με μία σιδερένια σφαίρα δεμένη στον λαμό.

Οι βάρβαρες πράξεις του χριστομάχου απέβησαν άκαρπες. Η σφαίρα κόπηκε και το παιδί με τη βοήθεια ενός Αγγέλου βγήκε στη στεριά κι ανέβηκε σ' ένα βουνό της Καισάρειας. Στο μέρος αυτό ο πιστός κι ηρωικός Μάμας έζησε μέχρι τα δεκαπέντε του χρόνια με συντροφιά τα λιοντάρια και τ' άλλα άγρια ζώα. Τα εξημέρωσε και τα βοσκούσε και τ' άρμεγε για να τρέφεται. Αναφέρεται ότι, οι ελαφίνες έτρεχαν να του δώσουν το γάλα τους!

Για δεύτερη φορά οι εχθροί του Χριστού τον συνέλαβαν. Για άλλη μια φορά τα μαρτύρια επαναλήφθηκαν σκληρότερα κι αγριότερα. Ο μάρτυρας έμεινε και τώρα άκαμπτος. Καμιά δύναμη δεν στάθηκε ικανή να τον λυγίσει αλλά και να τον αλλάξει. Έριξαν επάνω του άγρια ζώα, αλλά τα ζώα όχι μόνο δεν τον κατασπάραξαν, αλλά ούτε και τον πείραξαν. Σύμφωνα με την παράδοση, ένα λιοντάρι τον δέχθηκε στη ράχη του και τον μετέφερε μακράν των άλλων θηρίων. Για τον

λόγο αυτό στις εικόνες τον αγιογραφούν καθήμενο πάνω σε λιοντάρι. Έδωσαν διαταγή να τον θανατώσουν, κι ο δήμιος με μία σιδερένια τρίαινα, τον κτύπησε στην κοιλιά. Ο γενναίος αθλητής αφήκε την αγνή ψυχή του να πετάξει κοντά σ' Εκείνον, που αγάπησε και πόθησε και λάτρεψε.

Ο Άγιος θεωρείται προστάτης των υιοθετημένων παιδιών αλλά και των θετών γονέων. Είναι ο πολιούχος άγιος της Μόρφου και εορτάζει στις 2 Σεπτεμβρίου.

Αλώπηξ και Ποιμήν

Έρευνα Ευθύμιου-Μίμη Βασιλείου

Έλαφον διώκει λέων. Η δε φεύ-
γουσα υπεξάγει και καταδύεται

εις δρυμώνα βαθύν. Ο δε λέων, επιστάς
τω δρυμώ, ερωτά τον ποιμένα, εί που
είδε πτήξασαν την έλαφον. Ο δε ποι-
μήν ουκ έφη ειδέναι, και ομού λέγων
την χείρα ανατείνας έδειξε το χωρίον.
Ώιχετο ο λέων επί την δειλαίαν έλαφον
η δε Αλώπηξ προς τον ποιμένα λέγει:
«Ως δειλός άρα και πονηρός ήσθα, δει-
λός μεν προς λέοντα, πονηρός δε εις
ελάφους.»

Αλώπηξ και Ποιμήν

Ένα λιοντάρι κυνηγούσε ένα ελάφι.
Εκείνο προσπαθώντας να ξεφύγει
λοξοδρομήσε και χώθηκε μέσα σ' ένα

βαθύ δάσος. Το λιοντάρι στήθηκε
μπροστά στο δάσος και ρώτησε τον
βοσκό αν είδε να έχει ζαρώσει κάπου
το ελάφι. Ο βοσκός είπε ότι δεν ξέρει,
αλλά λέγοντας τούτο παράλληλα τέ-
ντωσε το χέρι του και του έδειξε το
μέρος. Το λιοντάρι τράβηξε προς το δύ-
στυχο ελάφι. Και η αλεπού είπε στον
βοσκό: «Πόσο δειλός λοιπόν και πο-
νηρός ήσουν! Δειλός απέναντι σε λιο-
ντάρια, πονηρός απέναντι σε ελάφια».

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΟΤΙ ΤΟ ΠΑΝΤΖΑΡΙ ΚΑΝΕΙ ΠΟΛΥ ΚΑΛΟ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΜΑΣ

Ένας θαυματουργός χυμός

Ενισχύει την αντοχή του οργανισμού και έτσι μπορείτε να ασκήσετε για περισσότερο χρόνο, ενώ βελτιώνει την αιματική κυκλοφορία και μειώνει την αρτηριακή πίεση

Από τη «ΣΗΜΕΡΙΝΗ» 14/02/2013

ΤΑ ΠΑΝΤΖΑΡΙΑ είναι πλούσια σε φυλλικό οξύ, κάλιο, βιταμίνη C, φυτικές ίνες, αντιοξειδωτικά καθώς και νιτρικά άλατα

Στις περισσότερες λίστες με τα θρεπτικά τρόφιμα δεν θα βρείτε τον χυμό του παντζαριού, αλλά σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία είναι εξίσου σημαντικός με τον σολομό και τα μύρτιλλα. Και πράγματι ο χυμός του παντζαριού αξίζει μια θέση στον κατάλογο με τα τρόφιμα που κάνουν μικρά θαύματα υγείας, αφού ενισχύει την αντοχή του οργανισμού και έτσι μπορείτε να ασκήσετε για περισσότερο χρόνο, ενώ βελτιώνει την αιματική κυκλοφορία και μειώνει την αρτηριακή πίεση. Όλο και περισσότερες μελέτες αποδεικνύουν ότι ο χυμός από παντζάρια είναι μια από τις πλουσιότερες πηγές αντιοξειδωτικών και νιτρικών αλάτων που βελτιώνουν την αρτηριακή πίεση του αίματος και την αιματική ροή σε όλο το σώμα, περιλαμβανομένου του εγκεφάλου, της καρδιάς και των μυών.

Ο ρόλος των νιτρικών αλάτων

Όπως τα περισσότερα φρούτα και λαχανικά, τα παντζάρια περιέχουν νιτρικά άλατα και αντιοξειδωτικά που μπορούν να είναι ωφέλιμα για την υγεία.

«Η έρευνα για τον χυμό του παντζαριού είναι ακόμη στο αρχικό στάδιο», εξηγεί ο Γκάρι Μίλερ από το Πανεπιστήμιο του Wake Forest. «Προσπαθούμε να αποκαλύψουμε τα ενδιαφέροντα οφέλη υγείας του χυμού παντζαριού, κυρίως λόγω των διατροφικών νιτρικών αλάτων και των επιπτώσεων τους στην αιματική ροή και την αρτηριακή πίεση», συμπληρώνει ο Δρ Μίλερ.

Μέσω μια αλυσιδωτής αντίδρασης, το σώμα μετατρέπει τα νιτρικά άλατα του χυμού παντζαριού σε νιτρικό οξύ, ένα συστατικό που ενισχύει την αιματική ροή σε όλο το σώμα και βοηθά στη μείωση της αρτηριακής πίεσης του αίματος.

Καρδιακή υγεία

Μια διατροφή πλούσια σε χυμό παντζαριού μπορεί να είναι ο φυσικότερος τρόπος μείωσης της αρτηριακής πίεσης του αίματος και βελτίωσης της υγείας της καρδιάς. Οι διατροφολόγοι συστήνουν πάντα μια διατροφή πλούσια σε φρούτα και λαχανικά για καλή καρδιακή υγεία και μείωση της αρτηριακής πίεσης. «Αν και δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία για τα παντζάρια, μια μελέτη του 2001 έδειξε ότι τα αντιοξειδωτικά θρεπτικά συστατικά του προλαμβάνουν τις οξειδωτικές διαδικασίες που συντελούν στην απαρχή συγγεκριμένων εκφυλιστικών παθήσεων», εξηγεί ο Δρ Τζον Κονόμο, ειδικός στα συμπληρώματα διατροφής. Η μελέτη δείχνει ότι τα προϊόντα από παντζάρια όταν καταναλώνονται τακτικά παρέχουν προστασία από ορισμένες διαταραχές που προκαλεί το οξειδωτικό στρες στον άνθρωπο.

Άλλες μελέτες έχουν δείξει ότι πίνοντας δύο φλιτζάνια χυμό παντζαριού την ημέρα, ή παίρνοντας νιτρικά άλατα σε κάψουλες μειώνεται η αρτηριακή πίεση των υγιών ατόμων. Αυτός σημαίνει ότι τα διατροφικά νιτρικά άλατα είναι ωφέλιμα για την κυκλοφορία του αίματος και μια φυσική προσέγγιση στη μείωση του κινδύνου εκδήλωσης καρδιακής νόσου.

Αθλητικές επιδόσεις

Ο χυμός παντζαριού μπορεί να έχει θετικές επιδράσεις στο σώμα κατά τη

διάρκεια της γυμναστικής. Μια πρόσφατη έρευνα έδειξε ότι η εξαήμερη κατανάλωση χυμού παντζαριού ενισχύει τη συνολική φυσική επίδοση και την καρδιακή λειτουργία κατά τη διάρκεια της γυμναστικής. Το 2009 δημοσιεύθηκε έρευνα στην οποία διαπιστωνόταν ότι τα νιτρικά άλατα δίνουν τη δυνατότητα στους ανθρώπους να αθλούνται έως και 16% περισσότερο επειδή έχουν την ικανότητα να μειώνουν τη χρήση του οξυγόνου, κάνοντας τη γυμναστική λιγότερο κουραστική.

Πού θα βρείτε τον χυμό

Χυμό παντζαριού θα βρείτε σε καταστήματα υγιεινής διατροφής αλλά και σε φαρμακεία, σε συσκευασίες συνήθως των 750 ml. Υπολογίστε ότι θα δαπανήσετε από 4,50 ευρώ και άνω. Η γεύση του είναι χαρακτηριστική και είναι προτιμότερο να τον αναμείξετε με άλλα υγρά ώστε να είναι πιο εύγευστος. Αν πίνετε καθημερινά χυμό παντζαριού, μη θορυβηθείτε αν παρατηρήσετε αλλαγή χρώματος των ούρων σας. Είναι απολύτως φυσιολογικό. Η κόκκινη χρωστική του παντζαριού αποβάλλεται τόσο μέσω των ούρων όσο και από τα κόπρανα.

Οι πάντες μπορούν να τον καταναλώνουν

ΑΠΟ τους αθλητές μέχρι και τους ηλικιωμένους, όλοι πρέπει να πίνουν χυμό παντζαριού αν θέλουν να έχουν καλές

σωματικές επιδόσεις και αιματική κυκλοφορία. Στο πλαίσιο της έρευνας, οι επιστήμονες σχεδιάζουν να μελετήσουν ποιες ομάδες ανθρώπων επωφελούνται περισσότερο από τον χυμό και τα νιτρικά άλατα. Ο Δρ Μίλερ και οι συνεργάτες του στο Πανεπιστήμιο Wake Forest έχουν ήδη αποδείξει μέσω μαγνητικής τομογραφίας, ότι ο χυμός βελτιώνει την αιματική ροή στον εγκέφαλο των υγιών ηλικιωμένων.

«Οι υγιείς ενήλικες δεν θα πρέπει να περιμένουν συγκλονιστικά οφέλη αν προσθέσουν λίγο χυμό παντζαριού στη διατροφή τους, αλλά γενικά τα τρόφιμα που περιέχουν νιτρικά άλατα είναι υγιεινά και συντελούν στη βελτίωση της κυκλοφορίας του αίματος και της αρτηριακής πίεσης σε βασικούς σκελετικούς μύες, ειδικά όσο μεγαλώνουμε», εξηγεί ο Δρ Μίλερ.

Η «Δρ Νόλαν από την πλευρά της υποστηρίζει ότι ακόμη και ένα φλιτζάνι χυμός Παντζαριού έχει σημαντική επίδραση, και μπορεί να είναι η εναλλακτική θεραπεία στα αντιυπερτασικά φάρμακα για ορισμένους ανθρώπους, ενώ οκτώ γραμμάρια την ημέρα μπορούν να προλάβουν τη δυσκοιλιότητα. «Η αύξηση της ροής του αίματος στους μύες είναι καλή για τους αθλητές αλλά και οι ηλικιωμένοι μπορούν να βελτιώσουν τη μυϊκή τους κατάσταση και έτσι να μειώσουν τον κίνδυνο πτώσεων, καταγμάτων και σωματικής εξασθένησης λόγω μυϊκής αδυναμίας», εξηγεί ο «Δρ Μίλερ».

Η θρεπτική αξία

«Τρώγοντας παντζάρια δεν θα πάρετε την ίδια ποσότητα νιτρικών αλάτων με τον χυμό τους επειδή η διαδικασία του μαγειρέματος φθείρει ορισμένα νιτρικά άλατα εξηγεί η Μάρτζορι Νόλαν, εκπρόσωπος Τύπου της Αμερικανικής Εταιρείας Διαιτολογίας. Τα παντζάρια είναι εξαιρετικό τρόφιμο. Είναι πλούσιο σε φυλλικό οξύ, κάλιο, βιταμίνη C, φυτικές ίνες, αντιοξειδωτικά και νιτρικά άλατα. Το ενεργό συστατικό που περιέχει ο χυμός είναι η βετανίνη. Ένα φλιτζάνι ωμά παντζάρια έχει 38 θερμίδες και 8 γραμμ. υδατάνθρακες. Ένα φλιτζάνι χυμός συνήθως έχει 100 θερμίδες και 25 γραμμ. υδατάνθρακες. Πολλά φρούτα και λαχανικά είναι πλούσια σε αντιοξειδωτικά αλλά όχι και σε νιτρικά άλατα. Τα παντζάρια μαζί με το σπανάκι, το ραπανάκι, το μαρούλι, το σέλερι και το κινέζικο λάχανο, είναι εξαιρετικές πηγές νιτρικών αλάτων. Τα νιτρικά άλατα συνήθως δεν αναφέρονται στη σύσταση των τροφίμων.

ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΗΡΩΩΝ ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ, ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΛΕΝΑ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΗ ΤΣΑΓΚΑΡΗ

Του προέδρου της Ε.Α. Αμμοχώστου Φώτου Παπαδόπουλου

Δεϋνεία 14/02/2016

Χρέος Ιερό έχει οδηγήσει σήμερα τα βήματά μας, στον Ιερό τούτο χώρο. Προσήλθαμε να αποτίσουμε ελάχιστο φόρο τιμής και να μνημονεύσουμε τρία άξια της πατρίδας τέκνα, τρεις εκλεκτούς αγωνιστές της Δευτεριάς, τους αείμνηστους Δημητράκη Χριστοδούλου, Στυλιανό Λένα και Σωτήρη Τσαγκάρη. Προσήλθαμε να ανάψουμε ένα μικρό αγιοκέρι στη μνήμη τους και να εναποθέσουμε τα ευωδιαστά και αμάραντα λουλούδια της απέραντης και αιώνιας ευγνωμοσύνης μας. Να αναβιβάσουμε μέσα από την κολυμβήθρα της θυσίας τους και να κοινωνήσουμε και μείς από το άχραντο δισκοπότηρο που κοινωνήσαν εκείνοι. Και τέλος, αφού κλίνουμε ευλαβικά το γόνυ της

ψυχής μας, να αναπέμψουμε θερμή και παρακλητική προς τον Κύριο δέηση, να κατατάξει τις ψυχές αυτών στον Παραδείσου τις ανιές, εκεί στη γειτονιά των Αγγέλων, πλάι στον αειφεγγή και ηλιοστάλακτον αυτού θρόνο.

Οι τρεις ηρωικοί αγωνιστές, γαλουχημένοι με τα Ελληνοχριστιανικά ιδανικά, από γονείς άξιους, με το γλυκοχάραμα εκείνης της λιόχαρης μέρας της 1ης Απριλίου 1955, υπακούοντας στη φωνή της πατρίδας και του Διγενή αλλά και της συνειδήσής τους, έτρεξαν και εντάχθηκαν στις τάξεις της Θρυλικής ΕΟΚΑ, με σκοπό να αγωνιστούν για την ελευθερία της σκλαβωμένης μας πατρίδας και την Ένωση αυτής με την μητέρα Ελλάδα.

Ήσαν και οι τρεις λαμπροί και σεμνοί αγωνιστές! Σωστά και άξια παλληκάρια. Γενναίοι και ατρόμητοι! Ενθουσιώδεις και εχέμυθοι. Ήσαν νέοι προικισμένοι με πολλά χαρίσματα και με πολλές ικανότητες. Με όνειρα και οράματα για μια ελεύθερη πατρίδα.

Έλαβαν μέρος σε πολλές και επικίνδυνες αποστολές, σε ενέδρες, σε μάχες και δολιοφθορές, κατά τις οποίες επέδειξαν θάρρος και ευτολμία απαράμιλλη. Ο Στυλιανός Λένας ήταν μια ηγετική φυσιογνωμία με πολλές και ηγετικές ικανότητες, και διακρινόταν για τη βαθιά Χριστιανική του πίστη. Με τις

γνώσεις και την επινοητικότητα του κατέστη ένας εξαιρετος κατασκευαστής βομβών, χειροβομβίδων και εκρηκτικών υλών. Ανέλαβε την εκπαίδευση των δολιοφθορέων Αμμοχώστου και ακολούθως συνενώθηκε με τον Γρηγόρη Αυξεντίου και έλαβε μέρος σε πολλές επιχειρήσεις κατά των Άγγλων στην οροσειρά Πενταδακτύλου, κατά τις οποίες διεφάνησαν οι ηγετικές του ικανότητες. Έτσι όταν ο Αυξεντίου ανέλαβε τον Τομέα Πιτσιλιάς και ο Τομέας ούτος διεχωρίσθη σε τέσσερεις υποτομείς, εις εξ αυτών ανετέθη στον Στυλιανό Λένα, ο οποίος με την ομάδα του κατάφερε συντριπτικά πλήγματα κατά των Άγγλων.

Ο Δημητράκης Χριστοδούλου γέννημα και θρέμμα της Δερύνειας, κατά την έναρξη του εθνικοαπελευθερωτικού μας Αγώνα εργαζόταν ως υπάλληλος στην Ηλεκτρική εταιρεία Αμμοχώστου και λόγω του επαγγέλματός του είχε άδεια από τους Άγγλους να διακινείται ελεύθερα, ακόμη και στη διάρκεια των κατ' οίκον περιορισμών. Έτσι μπορούσε να μεταφέρει με το αυτοκίνητό του όπλα και πυρομαχικά μέσα σε κρυψώνες, μηνύματα από ένα τομέα σε άλλο, καθώς και άνδρες του εκτελεστικού και δολιοφθορείς σε διάφορες αποστολές,

Πολύ σύντομα όμως πιάστηκε στα ξώβεργα της προδοσίας. Κατεζητήθη υπό των Άγγλων και επεκηρύχθη με το ποσό των £5000 λιρών, ένα πολύ σημαντικό ποσό για την εποχή εκείνη. Μετά από πολλές περιπέτειες και με την έγκριση του Αρχηγού Διγενή, μετεφέρθη και ενετάχθη εις την ομάδα του Στυλιανού Λένα, με τον οποίο συνεργάστηκε στενά στην κατασκευή χει-

ροβομβίδων στο σπίτι του ηρωικού ιερέα του Αγρού Παπαχριστόδουλου Αυγουστή. Ως μέλος αντάρτικης ομάδας, ο Δημητράκης έλαβε μέρος σε πολλές ενέδρες και μάχες εναντίων των Άγγλων κατά τις οποίες επέδειξε μεγάλο θάρρος και ικανότητες.

Ο Σωτήρης Τσαγκάρης παρ' όλο ότι ήταν απόφοιτος μόνο του Δημοτικού σχολείου Πελενδριού, εντούτοις, ήτο γαλουχημένος με τα ελληνοχριστιανικά ιδανικά. Γι' αυτό, με την έναρξη του Αγώνα εντάχθηκε στις τάξεις της ΕΟΚΑ μαζί με τα αδέρφια του και συνεργάστηκε με τους αντάρτες της Περιοχής ως σύνδεσμος, μεταφορέας πολεμικού υλικού και τροφοδότης στα ορεινά κρησφύγετα.

Με την πάροδο του χρόνου η δράση των αντάρτικων ομάδων έγινε πιο έντονη και αποτελεσματική. Έτσι οι Άγγλοι αναζήτησαν βοήθεια από τους αργυρώνητους πράκτορές τους. Και ο κατάπτυστος Εφιάλτης δεν άργησε να κάμει την εμφάνισή του. Με τις πληροφορίες που έδωσε στον εχθρό, άρχισε μια απηνής καταδίωξη των ανταρτών της περιοχής. Κυνηγημένοι από ένα ολόκληρο σύνταγμα στρατιωτών, με τεθωρακισμένα οχήματα, με ελικόπτερα και βαρύ οπλισμό, ενέπεσαν σε ενέδρα παρά το Χωριό Πελένδρι στις 17 του Φεβράρη του 1957 κατά την οποία ύστερ' από σκληρή μάχη τα δύο ηρωικά παλληκάρια, ο Δημητράκης Χριστοδούλου και ο Σωτήρης Τσαγκάρης έπεσαν και έβαψαν με το αίμα τους τα φτωχά χώματα της ηρωοτόκου Πιτσιλιάς. Πότισαν με το άχρανο αίμα τους το δένδρο της ελευθερίας για να ανδρωθεί, να ανθίσει και να καρπίσει, και πέταξαν προς την αθα-

νασία σαν αετοί! Διάβηκαν το κατώφλι της αιωνιότητας και με αρχαγ-γελική συνοδεία, και δια πύρινης ρομφαίας, εισήλθαν στα άδυτα της ελευθερίας και έκτοτε αναπνέουν τον ξείδωρο αυτής αέρα. Ενώ εμείς οι εναπομείνουσες αγωνιστές, ψάχνουμε ακόμα να βρούμε τη λευτεριά μας. Ο μεγάλος ήρωας Στυλιανός Λένας τραυματισμένος βαρειά, συνελήφθη και μεταφέρθη στο στρατιωτικό Νοσοκομείο Ακρωτηρίου, όπου πέθανε ύστερ' από 40 μέρες και στη συνέχεια τάφηκε κρυφά στις Κεντρικές Φυλακές Λευκωσίας.

Πέθαναν και οι τρείς, όπως και οι άλλοι αγωνιστές, με το όνειρο της Ένωσης και της ελευθερίας απραγματοποίητο. Ωστόσο ο Αγώνας τους συνεχίστηκε και έφερε κάποιο αποτέλεσμα, το οποίο όμως δεν ήτο το ποθούμενο, διότι η πλήρης ελευθερία και η Ένωση της Κύπρου μας με την μητέρα Ελλάδα, κατέστη στόχος απαγορευμένος από τους ισχυρούς της γής. Μας επέβαλαν μία κολοβή ανεξαρτησία, που ωστόσο προσέδωσε στην πατρίδα μας, μια κάποια αξιοπρέπεια, μεταξύ των ελευθέρων λαών της γής. Η πολυστένακτη γη της Κύπρου μας ύστερ' από πολυαίωνη μακρά δουλεία, ένιωσε για πρώτη φορά, τις δροσερές αύρες της ελευθερίας να της θωπεύουν τις καμένες σάρκες και ο λαός μας να αναστήνεται μέσ' από τα σκοτάδια της σκλαβιάς, να ανασηκώνεται μέσ' από τα τάρταρα της Εθνικής κατάπτωσης, να κερδίζει ξανά την περηφάνια του, την ψυχική και την πνευματική του ανάταση και να ανθίζει ξανά στα χείλη του το εθνικό χαμόγελο.

Δημιουργήσαμε δικό μας κράτος, δικό μας σύνταγμα και δικούς μας νόμους.

Δημιουργήσαμε δική μας οντότητα με αξιοπρέπεια ανάμεσα στους άλλους λαούς της γής. Το μέλλον ήταν γεμάτο ελπίδες και υποσχέσεις, για μια καλύτερη ζωή και μια ελεύθερη πορεία.

Ωστόσο, ακολούθησαν χρόνια δίσεκτα, χρόνια χαλεπά! Το ήμισυ σχεδόν της αγαπημένης μας πατρίδας κατελήφθη από τον προαιώνιο εχθρό του έθνους μας. Ένας πολύ μεγάλος αριθμός ανθρώπων εκτοπίστηκε και εγκατέλειψε τις πατρογονικές εστίες. Πολλοί φονεύθηκαν! Πολλοί κακοποιήθηκαν, πολλοί αγνοούνται, οικογένειες αφανίστηκαν και εκατοντάδες γυναίκες εβιάσθησαν. Μαύρη κατάρρα πλάκωσε το νησί και η εθνική και φυσική μας επιβίωση δεν είναι βέβαιη πια σ' αυτό.

Ζούμε χρόνια δύσκολα. Ίδια με εκείνα που έζησε η Κύπρος μας από την αυγή της Ιστορίας της. Χρόνια στυγνής δουλείας και εναλλαγή αφεντάδων. Η Κύπρος μας σέρνεται αλυσόδετη στα σκλαβοπάζαρα Ανατολής και Δύσης και γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας. Ακολουθεί μια διαχρονική πορεία που είναι πορεία αίματος και δακρύων. Ανηφορίζει το λιθόστρωτο του Γολγοθά της, σέρνοντας πίσω της τον σταυρό του μαρτυρίου, που είναι βαρύς και ασήκωτος. Πορεύεται μόνη και αβοήθητη και αντικρίζει στο βλέμμα εχθρών και φίλων, τον χλευασμό και την περιφρόνηση, το μίσος και την κακία. Και κάπου κάπου, ξεπετάγεται κάποιος «Σίμωνας Κυρηναίος» για να άρει δήθεν τον βαρύ σταυρό της. Μα στο τέλος συντάσσεται και αυτός και συμπορεύεται με τους σταυρωτές της.

Γίνεται και αυτός σταυρωτής! Και βοη-

θάει και αυτός τους κατακτητές να χώσουν βαθύτερα το μαχαίρι στο κορμί και τα σπλάχνα της, κραυγάζοντας και αυτός με σαρκασμό, το «άρον άρον σταύρωσον αυτήν».

Έλληνες αδελφοί! Τα σκλαβωμένα εδάφη μας στενάζουν και ασφυκτιούν κάτω από την Τούρκικη μπότα και περμιένουν τότε θα φθάσει η άγια, η ευλογημένη εκείνη μέρα, που θα σημάνουν της λευτεριάς τα σήμαντρα και θα αναπετάσουμε πάνω από αυτά της λευτεριάς τα λάβαρα. Ο Γέρο Πενταδάκτυλος, απέναντι από τις ελεύθερες περιοχές μας, καρτερεί κι' αυτός μέρα και νύκτα την ιερή στιγμή. Και κάπου-κάπου, σηκώνει το βλέμμα του ψηλά και με τα χέρια ανασηκωμένα σαν σε ιερή παράκληση, ατενίζει με παράπονο το δίδυμο αδελφί του το Τρόδος, και εκλιπαρεί βοήθεια. Κι' ύστερα, κλείνει τα μάτια, κι' όλο καρτερεί, τότε θα φυσήσει ένας αέρας νότιος, ένας αέρας Τροοδίτικος, για να φέρει ως εκεί τους αετούς της λευτεριάς, για να ριξουν τα τούρκικα φουσάτα στη θάλασσα, και να πνίξουν το Αγαρηνό τέρας, στα γαλανά νερά της θαλασσοφίλητης Κερύνειας μας.

Έλληνες αδελφοί! Στώμεν Καλώς! Η Πατρίδα ευρίσκεται σε κίνδυνο! Πρέ-

πει όλοι να αφήσουμε κατά μέρος, και πολιτικές τοποθετήσεις και ιδεολογίες και προσωπικά καπρίτσια και να ενώσουμε τις δυνάμεις μας! Να συστρατευθούμε και να συμπορευθούμε σαν ένας άνθρωπος και μια ψυχή, με στόχο την σωτηρία της πατρίδας μας. Να πάρουμε όλοι από ένα κουπί, και να οδηγήσουμε το θαλασσοδαρμένο Καράβι, της Κυπριακής Ολκάδος, στο απάνεμο λιμάνι της σωτηρίας, της ειρήνης και της Ελευθερίας. Να αράξουμε στο λιμάνι της πολυφίλητης, της σκλαβωμένης πόλης της Αμμοχώστου. Της πανέμορφης Νύμφης της Ανατολικής Μεσογείου, της ρήγισσας της Κύπρου μας, που περιμένει μέρα και νύκτα να πάμε κοντά της, να κόψουμε το συρματοπλέγμα της ντροπής, να εισέλθουμε, να της κάμομε την αποκαθήλωση, και να της φέρομε της λευτεριάς το μήνυμα και το φως της ανάστασης. Αυτό θα είναι το καλύτερο μνημόσυνο για τους τρεις αείμνηστους ήρωες μας τους οποίους μνημονεύουμε σήμερα, και που μας ατενίζουν από ψηλά.

Ας είναι αιωνία αυτών η μνήμη και ευχόμεθα το χώμα της μακαρίας γης της αγαπημένης μας Κύπρου που τους σκεπάζει, να είναι φιλόξενο και ελαφρό, και πάντα ελεύθερο και Ελληνικό.

**Δημητράκης
Χριστοδούλου**

**Στυλιανός
Λένας**

**Σωτήρης
Τσαγκάρης**

ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
15/6/15	Παναγιώτης Γεωργίου	—	Ευρύχου
17/7/15	Πάρης Ιωακείμ	79	Πάφος
19/7/15	Ελένη Καρεφυλλίδου	89	Κερύνεια
21/7/15	Γεώργιος Σιαπαχτάς	86	Παραλίμνι
24/7/15	Ανδρέας Ιωάννου (Κόκκαλος)	79	Πρόδρομος
3/8/15	Ελένη Βασιλή Αλεξάνδρου	90	Λιμνάτι Λεμεσού
7/8/15	Σπύρος Χρίστου	77	Μόρφου
18/8/15	Σωκράτης Τσαγγάρης	89	Πελένδρι
18/8/15	Κωστάκης Σοφοκλέους	79	Καϊμακλί
18/8/15	Απόστολος Αριστοτέλους	81	Κάτω Μύλος Αγρού
20/8/15	Ανδρέας Αρναούτης	72	Αυγόρου
23/8/15	Ελένη Μ. Δράκου	77	Αθηνών
31/8/15	Ιωάννης Γεωργίου Μασώνου	94	Αυλώνα
8/9/15	Μιχάλης (Μίκης) Θεοχάρους	83	Άγιος Θεόδωρος Λάρνακας
21/9/15	Κώστας Παπακώστας	76	Αγία Τριάδα
23/9/15	Χριστάκης Βρυωνίδης (Μηχανήματος)	80	Λεμεσός
30/9/15	Ειρήνη Χαμπή Γρηγορά	81	Λύση
4/10/15	Μαρούλα Γιάλλουρου	82	Ριζοκάρπασο
5/10/15	Ευτύχιος Χατζηευτυχίου	85	Λάπηθος
8/10/15	Ανδρέας Γιαννάκη	86	Μπέλαπαϊς
14/10/15	Αναστάσης Ούλα	92	Ζωοπηγή
14/10/15	Κυριάκος Θεοδώρου Χ' Γεωργίου	94	Άγιος Θεόδωρος
			Λάρνακας
15/10/15	Ανδρούλα Παλατέ	74	Λάρνακα
19/10/15	Έλλη Θεμιστοκλέους	75	Διόριος
20/10/15	Θεοφάνης (Φανής) Δημητρίου	92	Περιστρωπηγή
20/10/15	Χαράλαμπος Παρασκευά	77	Λευκωσία
21/10/15	Λέλα Τρυφωνίδη	97	Λεμεσός
30/10/15	Μιχαλάκης Χ' Μιχαλάκη	77	Γαιδουράς
30/10/15	Πέτρος Ευθυμιάδης	88	Λινού
4/11/15	Γεώργιος Χ' Σάββας	76	Καϊμακλί
9/11/15	Σωτήρης Μιχαηλίδης	74	Λευκωσία
11/11/15	Γεώργιος Δ. Μίση	77	Αυγόρου
13/11/15	Γεώργιος Πίππος	83	Αυλώνα

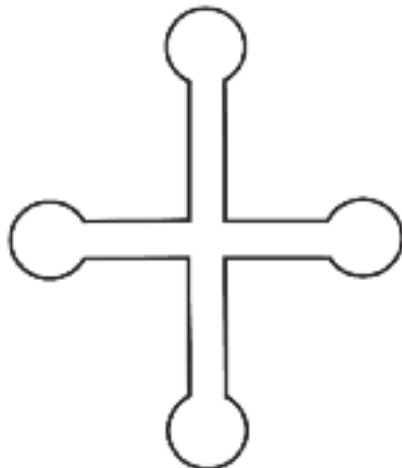
ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
14/11/15	Γεώργιος Κ. Σάββα	88	Κάτω Δίκωμο
15/11/15	Λεόντιος Πολυδεύκη	84	Άγιος Θεράποντας
16/11/15	Χρίστος Κουνίδης	82	Γουδί Πάφου
23/11/15	Νίκος Βρακάς	79	Βοκολίδα Αμμοχώστου
24/11/15	Μένοικος Παπαπέτρου	90	Λύση
30/11/15	Παναγής Παμπόρης	81	Πυργά Αμμοχώστου
18/12/15	Ελένη Κώστα Κυπριανού	84	Αγρίδια
18/12/15	Ανδρέας Πέτσας	84	Καϊμακλί
18/12/15	Παύλος Χρίστου Κυριακίδης	85	Μόρφου
25/12/15	Μαρούλα Σταυρινίδου	97	Λευκωσία
29/12/15	Νίκος Μαυρονικόλας	77	Γεροσκήπου
5/1/16	Μιχαλάκης Τροκκούδης	83	Ψημολόφου
7/1/16	Μιχαλάκης Βουρής	83	Κώμα του Γιαλού
8/1/16	Ευσταθία Τηλεμάχου Νικοδήμου	80	Άλωνα
14/1/16	Ιούλιος Σταυρινίδης	83	Λευκωσία
18/1/16	Χριστόδουλος Λουκά	92	Ποταμός του Κάμπου
21/1/16	Ελένη Γ. Βαρνάβα	84	Αθηνένου
21/1/16	Ανδρέας Γ. Σολέα	78	Κυρά Μόρφου
23/1/16	Χριστάκης Καρανίκης	76	Λιοπέτρι
28/1/16	Σωτήρης Μαραγκός	84	Ακανθού
30/1/16	Χριστάκης Αυξεντίου	82	Γιαλούσα
30/1/16	Ανδρέας Μετόχης	89	Παλαιχώρι
2/2/16	Θεόπιστος Πατσαλοσαββής	85	Καραβάς
5/2/16	Αντώνης Χ΄Ευσταθίου	84	Χλώρακα
9/2/16	Θεόδωρος Αναστάση	77	Πύλα
14/2/16	Ανδρέας Ιωάννου Παπαπέτρου	76	Αγία Βαρβάρα
15/2/16	Δήμος Χ΄Μιλτής	88	Λεμεσός
21/2/16	Κώστας Χαβάτζιας	92	Γέρι
21/2/16	Γιάννης Φιλίππου (Κούρος)	80	Ριζοκάρπασο
21/2/16	Χριστόφορος Ξενοφώντος	85	Πολύστιπος
23/2/16	Σάββας Τσεκούρας	75	Αμμόχωστος
27/2/16	Ρένος Αντωνιάδης	79	Δαυλός
7/3/16	Σόλων Μιχαήλ	78	Ποταμός του Κάμπου
12/3/16	Κώστας Μαππουρίδης	80	Άγιος Ιωάννης Αγρού
13/3/16	Παναγιώτης Ακρίτας	89	Καλοπαναγιώτης

ΘΑΝΟΝΤΕΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΕΣ ΜΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑ	ΕΤΩΝ	ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
14/3/16	Άννα Χ΄Ιωάννου	95	Πέρα Ορεινής
14/3/16	Ανδρέας Χαλλούμας	79	Λεονάρισσο
16/3/16	Λουκία Πέτρου Μεταξά	—	Αρμίνου
26/3/16	Ανδρέας Αντωνίου	82	Όμοδος
28/3/16	Αντωνάκης Σολομώντος	78	Κώμη Κεπήρ
28/3/16	Ιουλία Βενιζέλου	91	Πάνω Λεύκαρα
28/3/16	Ρένος Δρυμιώτης	79	Λευκωσία
3/4/16	Φάκης Κωστάκη Ψυλλούρας	75	Σκυλλούρα
3/4/16	Μιχάλης Κάϊξερ	91	Αμαργέτη
4/4/16	Παρασκευού Αριστείδου	88	Εργάτες
6/4/16	Κυριάκος Στίγγα	77	Πάχνα
10/4/16	Γιάννης Μαμπούρας	93	Λύση
10/4/16	Πανίκος Χαραλάμπους	72	Βουνί Λεμεσού
13/4/16	Δημήτρης Χαρ. Τομάζος	85	Αγλαντζιά-Λευκωσία

ΑΙΩΝΙΑ ΑΣ ΕΙΝΑΙ

Η ΜΝΗΜΗ ΤΟΥΣ

Αναστάσιο Μήνυμα	3
Το σενάριο του χαλασμού και ο πρόεδρος	4
Υπομνήματα	6
Διγενής και Α.Ν.Ε.	9
1η Απριλίου 1955 (Εκδηλώσεις)	13
Από τη δράση της Ε.Ο.Κ.Α	22
Εκδηλώσεις (Κιλκίς -Ακρίτας) Μουσείο Αυξεντίου	31
Ελληνική Πρεσβεία (55 χρόνια παρουσίας της στην Κύπρο)	39
«Μελιζόνα» και «Θεατρόνια»	58
Στην Ορμήδεια	60
Ετήσια χοροεσπερίδα Συνδέσμων Αγωνιστών ΕΟΚΑ	62
Ένωση Αγωνιστών Ε.Ο.Κ.Α Αμμοχώστου	65
Καταληκτήρια εκδήλωση 60 χρόνων («αποχαιρετισμός» του Γιάννη Ρίτσου)	67
60χρονα της Ε.Ο.Κ.Α (Αθήνα - Ν. Υόρκη - Σικάγο - Ν. Αφρική - Φιλοσοφική Σχολή Παν/μίου Αθηνών - Αμ/στος στον Αγώνα)	74
Βιβλιοπαρουσίαση «Χρόνια Οδύνης»	98
Οι προδότες παραμένουν πάντα προδότες	107
Το προοίμιο του Εμφυλίου	108
Παύλος Κουντουριώτης	111
Η εποποιία των Μακεδονικών Οχυρών	112
Μέλαθρον Αγωνιστών ΕΟΚΑ	116
Εκκλησιαστικοί θησαυροί (Οι εντός των τειχών της Λευκωσίας εκκλησίες)	120
Άγιος Μάμας	127
Από τον Αίσωπο	129
Υγεία (το παντζάρι)	130
Εθνικό μνημόσυνο	133
Θανόντες συναγωνιστές μας	137

